

1902_Az_Əyanii_Yekun imtahan testinin sualları

Fənn : 1902 Makroiqtisadiyyat - 1

1 İqtisadi artımın neçə əsas tipi vardır?

- 2
- 3
- 4
- 6
- 5

2 İqtisadi artımın hansı əsas tipləri var?

- sürətli inkişaf tipi
- intensiv tip
- ekstensiv tip
- sabit inkişaf tipi
- ekstensiv və intensiv tipi

3 İqtisadi artım növdür?

- amortizasiya ayırmaları hesabına istehsalı genişləndirmək, ÜDM-in amillərinin kəmiyyətinin saxlanması
- bank faizlerinin aşağı salınması, istehsalı genişləndirmək
- real ÜMM-in mütləq həcminin və adambaşına düşən real ÜMM-in artımı
- resursların sahələr arasında bölgüsü
- istehsal amillərinin sahələr arasında bölgüsü

4 İqtisadi artımın optimal məqsədi:

- geniş təkrar istehsalın sabit artım tempisi
- bütün əhalinin həyat səviyyəsinin artması
- kənd təsərrüfatının inkişafı
- müəssisələrin inkişafı
- milli iqtisadiyyatın inkişafı

5 İqtisadi artımın əsas məqsədi:

- sərbəst vaxtin və investisiyanın artırılması
- əhalinin maddi rifahının yüksəldilməsi, iqtisadi təhlükəsizliyin təmin olunması
- iqtisadi artımı keyfiyyətcə yaxşılaşdırmaq
- investisiyanın həcmiinin artırılması
- insan kapitalının investisiyalaşdırılması

6 İqtisadi artuma yalnız əməyin və kapitalın təsirini öyrənən model:

- hamısı düzdür
- ikiamilli model
- universal model
- üçamilli model
- heç biri düz deyil

7 Aşağıdakılardan hansı iqtisadi artımın təklif amillərinə daxil deyildir?

- iqtisadi resurslar
- təbii resurslar
- əsas kapitalın həcmi
- məcmu xərclər

əmək resursları

8 Aşağıdakılardan biri iqtisadi artımın amillərinə daxil deyil:

- intensiv artım
- əsas kapitalın həcmi
- texniki tərəqqi
- təbii resursların cəmiyyət və keyfiyyəti
- artan resursların səmərəli bölgüsü

9 Aşağıdakılardan hansılar ÜDM-un gəlirlərə görə hesablaşmasında nəzərə alınmamışdır?

- birbaşa vergilər
- bölmənməmiş mənfəət
- xalis ixrac
- renta ödəmələri
- dolayı vergilər

10 Aşağıdakılardan hansılar ÜDM-in xərclərə görə hesablanmasında nəzərə alınmır?

- B+D düzdür
- amortizasiya
- investisiya xərcləri
- dividendlər
- dövlət xərcləri

11 İvestisiya həcmi ilə ÜDM-in tempinin dəyişməsi arasında nisbət:

- qiymət indeksi
- multiplikator
- investisiya riski
- gəlirin ümumi səviyyəsi
- akselerator

12 Əgər potensial və faktiki ÜDM bir-bilərinə bərabərdirlərsə, bu halda iqtisadiyyatda:

- struktur işsizlər var
- işsizliyin təbii səviyyəsi mövcuddur
- tsiklik işsizlik yoxdur
- friksion işsizlər var
- hamısı düzdür

13 Müəyyən bir dövr ərzində cəmiyyətin yaratdığı maddi nemətlərin məcmu dəyəri:

- ümumi gəlir
- ümumi milli məhsul
- ümumi daxili məhsul
- ümumi daxili investisiya
- ümumi ictimai məhsul

14 İvestisiya həcmi ilə ÜDM-in tempinin dəyişməsi arasında nisbət:

- investisiya riski
- gəlirin ümumi səviyyəsi
- multiplikator
- qiymət indeksi
- akselerator

15 Əgər potensial və faktiki ÜDM bir-bilərinə bərabərdirlərsə, bu halda iqtisadiyyatda:

- işsizliyin təbii səviyyəsi mövcuddur
- tsiklik işsizlik yoxdur
struktur işsizlər var
hamisi düzdür
friksion işsizlər var

16 Yeni avadanlığın tətbiqi nəticəsində mövcud əmtəənin istehsalı ilə məşğul olan işçilərin sayı 1,5 dəfə azalır, əmək məhsuldarlığı isə 3 dəfə artır. Məhsulun fiziki həcmi necə dəyişildiyini tapın:

- məhsulun fiziki həcmi 2,5 dəfə artmışdır
- məhsulun fiziki həcmi 3,0 dəfə artmışdır
- məhsulun fiziki həcmi 4 dəfə artmışdır
- məhsulun fiziki həcmi 2 dəfə artmışdır
məhsulun fiziki həcmi 1,5 dəfə artmışdır

17 $Y=C+I+NX$, burada Y – milli gəlir, C – son istehlak, I – yiğim (investisiya), NX – əmtəə və xidmətlərin xalis ixracı. Bu:

- istehlak və investisiya funksiyasıdır
- əsas makroiqtisadi bərabərlikdir
daxili xarici bərabərlik modelidir
investisiyaya nisbətin gəlirin dəyişmə koefisientidir
gəlirə nisbətən investisiyanın dəyişmə koefisientidir

18 Ümumi milli məhsul ilə ümumi daxili məhsul arasında nominal fərq adətən neçə faiz təşkil edir:

- 6%-dən artıqdır
- 4%-dən artıqdır
- milli iqtisadiyyatın qloballaşma və integrasiyası nəticəsində 1%-dən çox artmağa meyllidir
- 1%-dən artıq olmur
5%-dən artıqdır

19 Ümumi daxili məhsul (ÜDM) və Ümumi milli məhsul (ÜMM) hansı metodla hesablanır?

- gəlir, sahə və xərc metodu
hesab metodu
balans metodu
hesab və xərc metodu
balans və gəlir metodu

20 Ümumi daxil məhsul nə deməkdir?

- bütün satılmış əmtəə və xidmətlərin həcmi
- bütün istehsal edilən əmtəə və xidmətlərin cəmi
- heç biri doğru deyil
- bütün son məhsul və xidmətlərin bazar dəyəri
- istehlak üçün nəzərdə tutulmuş bütün hazır məhsulların kəmiyyəti

21 ÜMM-un hesablanması metodları:

- xərclərə və milli gəlirə görə
- istehsala görə, xərclərin və gəlirlərin məcmusuna görə
gəlirlərin məcmusuna görə
istehsalın səviyyəsi və xalis milli məhsula görə
milli gəlirə və xalis milli məhsula görə

22 ÜDM-nin real həcmi müəyyən etmək üçün istifadə olunan qiymət indeksi:

- ÜDM deflyatoru

ÜMM deflyatoru
yığım deflyatoru
qiymət deflyatoru
məcmu gəlir deflyatoru

23 ÜDM-dan xalis milli məhsula (XMM) keçmək üçün nə etmək lazımdır?

- birbaşa vergiləri çıxmaq lazımdır
- xalis investisiya xərclərini əlavə etmək lazımdır
- amortizasiya xərclərini çıxmaq lazımdır
- əsas fondların aşınması dəyərini ÜDM-a əlavə etmək lazımdır
- müstəqim (dolayı) vergiləri çıxmaq lazımdır

24 ÜDM neçə metodla hesablanır?

- maya dəyərinə görə
- gəlirlərə görə, xərclərə görə, əlavə dəyərə görə
- əmək haqqına və istehsal xərclərinə görə
- sabit və dəyişən xərclərə görə
- ümumi və dəyişən xərclərə görə

25 ÜDM aşağıdakılardan hansılarla səciyyələnir?

- ÜDM kəmiyyət ifadəsində əks olunur
- ÜDM dəyər ifadəsində əks olunur
- hamısı düzgün
- yuxarıda göstərilənlərdən heç biri düz deyil
- ÜDM həm dəyər, həm də kəmiyyət ifadəsində əks olunur

26 Tələb və təklif balansı tam məşğulluq şəraitində inflyasiya olmadıqda:

- heç biri düz deyil
- beynəlxalq tarazlıq
- daxili tarazlıq
- mübadilə kursu siyaseti
- xarici tarazlıq

27 Əhali gəlirlərinin səviyyəsindən asılı olaraq indeksasiya sistemində hansı yanaşma prosesinə üstünlük verilir?

- heç biri düz deyil
- normal yanaşma
- diferensial yanaşma
- birbaşa yanaşma
- birbaşa yanaşma

28 Istifadə edilmə növünə görə investisiyalar:

- dövlət və xüsusi
- borc və sahibkar
- birbaşa və portfel
- dövlət və portfel
- dövlət və birbaşa

29 Ümumi iqtisadi tarazlıq nəzəriyyəsinin banisi kimdir?

C.Keyns
A.Marshall
A.Smit

- L.Valras
- D.Rikardo

30 Gəlirlərin dəyişməsinin investisiyaların dəyişməsindən asılılığını xarakterizə edən əmsal:

- yiğim etmək arzusu
- investisiya arzusu
- multiplikator
- istehlakçı arzusu
- akselerator

31 Əhali gəlirləri:

- natural gəlirlərdən ibarətdir
- nominal və real gəlirlərdən ibarətdir
- milli gəlirin pul, məhsul və xidmətlər şəklində ev təsərrüfatlarının sərəncamına keçən hissədir
- əmək haqqından ibarətdir
- pul gəlirlərindən ibarətdir

32 Gəlirin istehlak edilməyən, yiğima yönəldilən hissəsi:

- istehlak
- əmanət
- izafî dəyər
- gəlirin həcmi
- izafî məhsul

33 Əmək bazarının insanların rifahının və gəlirlərinin normal səviyyəsinin təmin olunması və işçilərin istehsal bacarıqlarının təkrarlanması normal səviyyəsinin təmin olunması funksiyası:

- ıqtisadi
- sosial
- bölüşdürücü
- tənzimləyici
- hamısı düzdür

34 Əməyin ictimai ərazi bölgüsünün yüksək forması olub, ayrı-ayrı ölkələrin mübadilə etdikləri müəyyən növ məhsul istehsalı üzrə ixtisaslaşma:

- beynəlxalq hərrac
- beynəlxalq ıqtisadi əməkdaşlıq
- beynəlxalq əmək bölgüsü
- beynəlxalq hesablaşmalar
- beynəlxalq dünya bazarı

35 Əmələgəlmə mənbələrinə görə beynəlxalq tə davül dairəsində olan kapital:

- xarici və xüsusi
- birbaşa və xüsusi
- dövlət və xüsusi
- qısamüddətli və uzunmüddətli
- borc və sahibkar

36 Əmək bazarının rasional cəlbətmə, bölüşdurmə, tənzimləyici və əməkdən istifadə funksiyası:

- sosial
- ıqtisadi
- hamısı düzdür
- tənzimləyici

bölüşdürücü

37 Domar və Xarrodun iqtisadiyyatının keynsian modelində əsas diqqət nəyə yönəlir:

- inflyasiyaya
- investisiyalara
- dövlət xərclərinə
- dövlət gəlirlərinə
- vergilərə

38 Yaşayış dəyərinin artması nəticəsində əhali gəlirlərində itkinin qarşısını almaq məqsədi ilə həyata keçirilən kompensasya tədbirləri sistemi:

- heç biri düz deyil
- inflyasiya şəraitində istehlak qiymətlərinin artmasını dayandırmaq
- sosial təminat
- istehlak qiymətlərinin artmasını dayandırmaq
- gəlirlərin dövlət indeksiyası

39 Tarazlığın istənilən məşğulluq, qiymət və gəlirlər səviyyəsində tənzimlənməsi:

- dövlətin monetar siyasətidir
- dövlətin sabitləşdirmə siyasətidir
- dövlətin qiymət siyasətidir
- dövlətin tənzimləmə siyasətidir
- dövlətin fiskal siyasətidir

40 Aşağıdakılardan hansılar inflayasiyanın sosial-iqtisadi nəticələrinə daxildir?

- pulun alıcıq qabiliyyətinin aşağı düşməsi
- müləyim inflayasiya şəraitində istehsalın tənəzzülü
- heç biri düz deyil
- müləyim inflayasiya şəraitində istehsalın tənəzzülü, pulun alıcıq qabiliyyətinin aşağı düşməsi, sürətli inlyasiya şəraitində istehsalın artımı
- sürətli inlyasiya şəraitində istehsalın artımı

41 Aşağıdakılardan biri əhali gəlirlərinə daxil deyil:

- nisbi gəlirlər
- natural gəlirlər
- real gəlirlər
- pul gəlirləri
- nominal gəlirlər

42 Əmək haqqı, pul və natural formada haqq, silahlı qüvvələrin, işçilərin pul və natural formada aldığıları haqq, sosial sigorta və başqa məqsədlər üçün sahibkarların ayırmaları:

- məşğulluqdan gəlir
- özüməşğulluqdan gəlir
- mülkiyyətdən gəlir
- transfer gəlirlər
- real gəlirlər

43 Dövlətin həyata keçirdiyi gəlirlərin yenidən bölgüsü siyasəti nəticəsində Lorens əyrisinin hərəkəti:

- heç biri düz deyil
- Lorens əyrisi gəlirlərin mütləq bərabərsizliyini əks etdirən nöqtənin üstünə düşür
- Lorens əyrisi gəlirlərin mütləq bərabərliyinə tərəf hərəkət edir
- Lorens əyrisi sosial müdafiəni xarakterizə edən xətti göstərir

Lorens əyri gəlirlərin mütləq bərabərliyindən uzaqlaşır

44 Bir məşğul olana və ya əhalinin adambaşına düşən gəlirlərin səviyyəsindəki fərq:

- gəlirlərin differensiyasi
sərəncamda qalan gəlir
nominal hesablanmış əmək haqqı
nominal gəlir
real gəlir

45 Əmək bazarının funksiyaları:

- tənzimləyici və bölüşdürücü
sosial və bölüşdürücü
- sosial və iqtisadi
iqtisadi və bölüşdürücü
iqtisadi və bölüşdürücü

46 Əgər istehlakçıların gəlirləri yüksəlmişdirən, hansısa əmtəənin istehsalı zamanı istifadə olunan resursların qiymətləri ilə azalmışdırsa, onda bu əmtəəyə tələb və təklif əyrilərilə nə baş verər?

- tələb əyri sağa, təklif əyri isə sola hərəkət edir
tələb əyri sola, təklif əyri isə sağa hərəkət edər
əyrilərin vəziyyəti dəyişməz
hər iki əyri sola hərəkət edər
- hər iki əyri sağa hərəkət edər

47 Əgər əmtəəyə tələbin qiymət elastikliyi 1-ə bərabərdirən da bu o deməkdir ki, firma öz əmtəəsinə qiyməti yüksəldiyi halda əmtəənin satışından ümumi pul gəliri.

- azalar
artar
diçgər amillərdən asılıdır
elastikdən asılı deyildir
- dəyişməz

48 Əgər əmtəəyə təklif və tələb artırırsa, onda:

- tarazlı qiymət artar
- əmtəənin tarazlı həcmi artar
əmtəənin tarazlı həcmi azalar
tarazlı qiymət azalar
heç nə dəyişməz

49 Əgər əmtəənin qiyməti tələb və təklif əyrilərinin kəsişmə nöqtəsindən yüksəkdirən, on da

- həç nə baş verməz
əmtəə defisiyi meydana çıxar
təklifin həcmi azalar
tələbin həcmi artar
- əmtəə artıqlığı əmələ gələr

50 Əgər gəlir üzrə əmtəəyə tələb elastikliyi əmsalının kəmiyyəti-0,7- yə bərabərdirən, on da bu əmtəə:

- tamamlayıcı əmtəədir
əmtəə- əvəzedicisidir
ən zəruri əmtəədir
zinət əşyasıdır
- aşağı keyfiyyətli əmtəədir

51 Qiymət indeksinin növləri:

- real ümumi milli məhsul göstəricisi
- istehsal səviyyəsinin və istehlak səviyyəsinin qiymət indeksi
- istehlak şeylərinin, istehsalın topdansatış və real ümumi milli məhsulun qiymət indeksi
- istehsalın və xidmətin qiymət indeksi
- istehlak şeylərinin və milli məhsulun qiymət indeksi

52 Kobba-Duqlas modelində həmin dövrün hansı amilinin rolü nəzərə alınmamışdır:

- istehsalın texnoloji parametrlərinin nəzərə alınmaması
- təbii resursların rolunun nəzərə alınmaması
- kapital məsrəflərinin rolunun nəzərə alınmaması
- əmək məsrəflərinin rolunun nəzərə alınmaması
- məcmu məhsulun həcminin nəzərə alınmaması

53 İstehlakin həcmində təsir edən amillər:

- psixoloji amil, yığımın həcmi
- psixoloji amil, alıcıının zövqü
- gəlirlərin səviyyəsi, qiymətlərin səviyyəsi, psixoloji amil
- gəlirlərin səviyyəsi, alıcıının zövqü, qiymət
- qiymətlərin səviyyəsi, alıcıının zövqü

54 Cinni əmsalının daha da çox olması:

- əhali gəlirlərində bərabərsizlik daha da azalır
- əhali gəlirlərində bərabərsizlik daha da çoxalır
- əhali gəlirlərində bərabərsizlik sabitdir
- əhali gəlirlərində bərabərsizlik sıfır bərabər olur
- əhali gəlirlərində bərabərsizlik bərabərləşir

55 C.M.Keyns Cercelin (çerçelin) siyasetinin iqtisadi nəticələri məqaləsində o dövlətin fəaliyyətini təqnid edirdi:

- məcmu tələbin artırılması ilə əlaqədar
- məcmu tələbin artırılması ilə əlaqədar
- cavablardan heç biri düz deyil
- məcmu tələbin məhdudlaşdırılması ilə əlaqədar
- məcmu təklifin məhdudlaşdırılması ilə əlaqədar

56 əmanətin (yığımın) həcmində təsir edən amillər:

- faiz norması, istehlakin və yığımın həcmi
- gəlirin həcmi və yığımı gedən hissəsi
- hamısı düzdür
- gəlirin həcmi, istehlakin həcmi, faiz norması, psixoloji amil
- heç biri düz deyil

57 Kapitalın beynəlxalq hərəkəti dünya təsərrüfatı çərçivəsində ilk növbədə:

- hamısı düzdür
- dövlət deyil, xüsusi kapitalı nəzərdə tutur
- məhsuldar deyil, əmtəə kapitalını nəzərdə tutur
- maliyyə əməliyyəti deyil, fiziki daşınmanı nəzərdə tutur
- əmtəə kapitalını deyil, pul kapitalını nəzərdə tutur

58 yığında dəyişiklik bu :
gəlirdə dəyişiklik

- heç biri düz deyil
- gəlirlə bağlı son hədd meyli
- istehlakla bağlı son hədd meyli
- emanətlə bağlı son hədd meyli
- istehsalla bağlı son hədd meyli

59 $\frac{\text{istehlakda dəyişiklik}}{\text{gəlirdə dəyişiklik}} = \text{bu:}$

- heç biri düz deyil
- istehlakla bağlı son hədd meyli
- istehsalla bağlı son hədd meyli
- istehlakla bağlı orta hədd meyli
- istehsalla bağlı orta hədd meyli

60 Əgər istehlakla bağlı son hədd meyli (MRS)=0 olarsa:

- istehlaka gedən hissə azalacaq
- bu halda gəlirin istehlaka gedən hissəsi artacaq
- bu halda gəlirin artan hissəsi yığılacaqdır
- bu halda gəlirin bir hissəsi yığına gedəcək
- bu halda gəlirin artan hissəsi istehlak olunacaq

61 E.Xekşər və B.Olin ölkələr arasında həm əmtəələrin, həm də istehsal amillərinin yerdəyişməsini çətinləşdirən məhdudiyyətləri:

- bank faizlərinin qalxacağını söyləyirdilər
- ədalətli hesab edirdilər
- idxal və ixracın zəifləməsi kimi qəbul edirdilər
- mənfi qiymətləndirirdilər
- ölkəyə investisiya qoyuluşlarının çətinləşəcəyini bildirirdilər

62 A.Smitin və D.Rikardonun beynəlxalq ticarətlə bağlı hansı fikirləri ziddiyyət təşkil edirdi?

- əmək məhsuldarlığının mütləq artırılması imkanı
- azad xarici ticarətin zəruriliyi və məqsədyönlülüyü
- məhsul istehsalı ilə əlaqədar mütləq xərclərin həcmiin azaldılması
- məhsul istehsalı ilə əlaqədar nisbi xərclərin həcmiin azaldılması
- bəzi məhsulların az xərcə istehsalının faydalılılığı

63 Ixrac tarifi ilə idxal kvotası arasındaki fərq:

- kvota daxili bazara xarici məhsulların axınıni məhdudlaşdırmaq üçün istifadə oluna bilər, nə vaxt ki, tarifdən bu məqsəd üçün istifadə etmək olmur
- kvota dövlətə heç vaxt gəlir gətirmir, nə vaxt ki, tarif belə uduşu təmin edə bilər
- kvota milli istehsalı xarici rəqabətdən daha etibarlı müdafiə edə bilir, nəinki tarif tarif dövlətə heç vaxt gəlir gətirmir, nə vaxt ki, kvota belə uduşu təmin edə bilər
- tarifdən daxili bazara xarici məhsulların tam dayandırılması üçün istifadə oluna bilər, o vaxt ki, kvotadan bu məqsəd üçün istifadə oluna bilməz

64 A.Smit beynəlxalq ticarətin mövcudluğunu və faydalılığını:

- müxtəlif ölkələrdə məhsul istehsalındakı orta son hədd xərclərdəki fərqdə görürdü
- müxtəlif ölkələrdə məhsul istehsalındakı mütləq xərclərdəki fərqdə görürdü
- müxtəlif ölkələrdə məhsul istehsalındakı zəruri xərclərdəki fərqdə görürdü
- müxtəlif ölkələrdə məhsul istehsalındakı son hədd xərclərdəki fərqdə görürdü
- müxtəlif ölkələrdə məhsul istehsalındakı ümumi xərclərdəki fərqdə görürdü

65 M.Porterin nəzəriyyəsinə əsasən müasir xarici ticarətin inkişafını müəyyənləşdirən neçə əsas parametr vardır:

- iki
- beş
- dörd
- üç
- altı

66 Pul vəsaitlərinin həcmi ilə müəyyən olunur ki, təsərrüfat agentləri ondan ödəniş vəsaitləri kimi istifadə etmək isteyirlər:

- pul bazası
- pula olan tələb
- pul aqreqatı
- pula olan təklif
- pul kütləsi

67 Pul bazarının fəaliyyət mexanizminin elementlərini müəyyənləşdir:

- pula olan tələb, pula təklif və pulun qiyməti (faiz dərəcəsi)
- M1, M2 pul aqreqatları
- pula olan tələb, dövlət istiqrazları, faiz dərəcəsi
- pulun qiyməti, dövlət istiqrazları, faiz dərəcəsi
- pula olan tələb, təklif, pul aqreqatları

68 Nəğd pullar (banknotlar və sikkələr) + müəssisə və təşkilatların kassalarında olan nəğd pul qalıqları:

- pul aqreqatı M0
- pul aqreqatı M1
- pul aqreqatı M2
- pul aqreqatı M3
- pul aqreqatı 1

69 Geri qaytarılmaq şərti ilə büdcədən müəssisə, təşkilat və idarələrə onların xərclərinin müəyyən hissəsini və yaxud tam ödənilməsini təmin etmək üçün verilən pul vəsaiti:

- büdcə ödənişi
- büdcə kəsiri
- büdcə dotsasiyası
- büdcə gəliri
- büdcə maliyyələşdirilməsi

70 Dövlətin pul kütləsinin tərkibinə daxil olmayı müəyyənləşdir:

- hamısı düzdür
- kağız pullar
- müəssisənin aksiyası
- dövlət istiqrazları
- metal pullar

71 Aşağıdakılardan hansı maliyyə sisteminin subyekti deyil?

- hamısı maliyyə sisteminin subyektləridir
- müəssisə və təşkilatlar
- dövlət müəssisələri
- sigorta təşkilatları
- dövlət büdcəsi

72 Hansı istiqamət məcmu və dövlət xərclərinin həcminin dəyişməsi ilə, pul-vergi təklifi ilə, stabillaşməni həyata keçirməyi təklif edir:

- cavabların heç biri düz deyil
- keynsçi istiqamət
- monetar istiqamət
- marşinal istiqamət
- neoklassik istiqamət

73 Dövlətin məcmu tələb və məcmu təkliflə əlaqədar siyasəti, bunlar arasında olan tarazlığı istənilən məşğulluq səviyyəsində, qiymət və gəlir səviyyəsində tənzimləmək – bu:

- dövlətin qiymət siyasətidir
- dövlətin sabitləşdirmə siyasətidir
- dövlətin monetar siyasətidir
- dövlətin fiskal siyasətidir
- dövlətin tənzimləmə siyasətidir

74 Dövlətin iqtisadiyyatın depresiya dövründə apardığı siyasət:

- monetar siyasət
- tənzimləyici siyasət
- stimullaşdırıcı siyasət
- dayanıqlı siyasət
- fiskal siyasət

75 Məcmu tələb nə deməkdir?

- bütün cavablar düzgündür
- bütün ev təsərrüfatlarının tələbi
- planlaşdırılan xərclərin cəmi
- ev təsərrüfatlarının və dövlətin cəm tələbi
- düzgün cavab yoxdur

76 Ümumi iqtisadi tarazlıq nəzəriyyəsinin banisi kimdir?

- A.Marşall
- B.Smit
- C.Rikardo
- D.Keyns
- E.Valras

77 Məcmu təklif dedikdə nə başa düşülür?

- ölkədən kənardə istehsal olunmuş məhsulların cəmi
- satışa çıxarılan və ehtiyatda qalan əmtəələrin cəmi
- ölkə daxilində istehsal olunmuş və kənardan idxal olunmuş məhsulların cəmi
- hamısı düzdür
- istehsal olunub satışa çıxarılan əmtəə və xidmətlərin cəmi

78 Fərdi tarazlığı ayrı-ayrı əmtəələr üzrə tarazlıq kimi izah edib, ümumi tarazlığın bu tarazlıqların cəmi olduğunu qeyd edən nəzəriyyəçi:

- E.Çemberlin
- C.Robinson
- A.Marşal
- L.Valras
- C.Klark

79 Makroiqtisadi siyasətin ən vacib vəzifəsi:

- məcmu təklifin stabillaşması
- məcmu tələbin stabillaşması
- müvazinətli qiyməti stabillaşdırmaq
- məcmu xərclərin stabillaşması
- məcmu tələbatın stabillaşması

80 İqtisadi inkişaf səviyyəsinə görə milli iqtisadiyyat:

- asılı, inkişaf etməkdə olan milli iqtisadiyyat
- asılı və inkişaf etməkdə olan milli iqtisadiyyat
- zəif və yarımasılı inkişaf etməkdə olan milli iqtisadiyyat
- asılı və zəif inkişaf etməkdə olan milli iqtisadiyyat
- zəif inkişaf etmiş və inkişaf etməkdə olan milli iqtisadiyyat

81 Milli iqtisadiyyatın iqtisadi və siyasi müstəqillik səviyyəsinə görə formaları:

- qapalı və asılı milli iqtisadiyyat
- sənaye yönümlü və aqrar yönümlü milli iqtisadiyyat
- asılı və müstəqil milli iqtisadiyyat
- açıq və qapalı milli iqtisadiyyat
- zəif inkişaf etmiş və inkişaf etmiş milli iqtisadiyyat

82 Təkrar istehsal nəzəriyyəsinin müəllifi kimdir?

- K.Marks
- U.Petti
- A.Smit
- F.Kene
- F.Akvinski

83 Milli sərvətin yeniləşməsinin və artırılmasının əsas mənbəyi:

- ixracdır
- milli gəlirdir
- daxili məhsuldur
- ictimai məhsuldur
- idxaldır

84 Milli gəlirin istehlaka getməyən hissəsi:

- məcmu tələb
- ümumi gəlir
- ümumi daxili məhsul
- ümumi yiğim (əmanət)
- ümumi xərclər

85 Makroiqtisadi səviyyədə istehsal və istehlak xarakterli məhsul və xidmətlər istehsalının daim təkrarlanması prosesi:

- ictimai təkrar istehsal
- geniş təkrar istehsal
- cavablar düz deyil
- fərdi təkrar istehsal
- sadə təkrar istehsal

86 İctimai təkrar istehsalın tipləri:

- geniş, sadə, intensiv
- sadə və təkrar
- qarışq, geniş, ekstensiv
- ekstensiv, intensiv, qarışq
- ekstensiv, geniş, sadə

87 İctimai təkrar istehsalın formaları:

- tənəzzüllü və konyukturalı təkrar istehsal
- sadə və geniş təkrar istehsal
- tənəzzüllü sadə və geniş təkrar istehsal
- sadə, geniş, konyukturalı və tənəzzüllü geniş təkrar istehsal
- konyukturalı sadə və geniş təkrar istehsal

88 Makroiqtisadi səviyyədə infrastrukturun formaları:

- yarmarka və əmtəə bazarı
- istehsal və sosial infrastruktur
- iqtisadi infrastruktur
- sosial infrastruktur
- istehsal infrastrukturu

89 Aşağıdakı göstəricilərdən hansılar makroiqtisadiyyata aiddir?

- rentabellik səviyyəsinin yüksəlməsi
- bu il Bakı şəhərinin Yasamal rayonunda 500 yeni iş yeri açılıb
- son bir ildə ölkədə inflasiyanın səviyyəsi 2% təşkil etmişdir
- keçən tədris ilində ADİU-ya 1500 nəfər tələbə qəbul olunub
- 2001-ci ildə AR Dövlət neft şirkəti tərəfindən 8 mln. ton xam neft istehsal olunub

90 Nəticə göstəricilərini qiymətləndirmək üçün istifadə olunan əsas göstərici:

- milli sərvət
- milli gəlir
- ümumi məhsul
- xalis milli məhsul
- ümumi daxili məhsul

91 Ölkənin illik məhsulunu milli gəlirlə eyniləşdirən klassik siyasi iqtisad məktəbinin nümayəndəsi:

- J.B.Sey
- A.Smit
- D.Rikardo
- S.Sismondi
- K.Marks

92 Hər bir ölkənin milli sərhədləri çərçivəsində təşəkkül tapmış iqtisadiyyat:

- açıq iqtisadiyyat
- milli iqtisadiyyat
- qapalı iqtisadiyyat
- mezoiqtisadiyyat
- mikroiqtisadiyyat

93 İqtisadi sistem nəzəriyyəsi kim tərəfindən işlənib?

- A.Marşal
- K.Marks
- P.Samuelson

E.Sluçkim
U.Rostou

94 Müasir makroiqtisadi nəzəriyyənin banisi:

- V.V.Kosova
- L.Valras
- C.Keyns
- A.Marşal
- N.D.Kondratyev

95 Müasir makroiqtisadiyyatın banisi:

- A.Marşal
- C.Keyns
- A.Kondratyev
- B.Baverk
- B.Sey

96 Müasir makroiqtisadi modelləşdirmənin marjinal nümayəndəsi kim idi?

- A.Marşall
- U.Cevons
- L.Valras
- C.B.Klark
- V.Pareto

97 Milli iqtisadiyyatın iqtisadi modelləri:

- heç biri düz deyil
- liberal milli iqtisadiyyat, dövlət tərəfindən tənzimlənən milli iqtisadiyyat və qarışq iqtisadi modellər
inzibati-amirlik modeli, liberal və qarışq model
ənənəvi və dövlət tənzimlənməsi modeli
inzibati, qarışq və ənənəvi model

98 Sahələrin, istehsal növlərinin və ərazi komplekslərinin qarşılıqlı əlaqəli sistemi:

- sahələr kompleksinin məcmusu
- milli iqtisadiyyat
bütün istehsal sahələrinin məcmusu
regional iqtisadiyyat
ərazi iqtisadiyyatı

99 Ev təsərrüfatının məqsədi:

- faydalılığın maksimumlaşdırılması
- mənfiətin maksimumlaşdırılması
iş qüvvəsinin hərəkətinin maksimumlaşdırılması
əmtəə və xidmətlərin istehlakının maksimumlaşdırılması
rentanın maksimumlaşdırılması

100 Makroiqtisadi bazarları müəyyənləşdirir:

- qiymətli kağızlar, istehlak malları və xidmətlər bazarı
istehlak malları, istehsal vasitələri, xidmətlər və maliyyə bazarı
tələb, təklif, valyuta və xidmətlər bazarı
- əmtəə və xidmətlər, maliyyə, iqtisadi resurslar və valyuta bazarı
tələb və təklif, istehsal vasitələri, xidmətlər və valyuta bazarı

101 Makroiqtisadi subyektlərin müəyyənləşdirilməsinin əsas kriteriyasi spesifik roldur ki, onlardan hər biri iqtisadi fəaliyyətin təşkilində öz rolunu yerinə yetirir. Bu subyektlərə aiddir:

- xarici, sahibkar və aksioner sektor
- xarici sektor, sahibkarlıq, dövlət və ev təsərrüfatı sektoru
- ev təsərrüfatı, firma və dövlət sektoru
- xarici, dövlət, aksioner və sahibkarlıq sektoru
- xarici, ev təsərrüfatı, dövlət sektoru

102 Makroiqtisadiyyatın yarımsistemi bir-birilə üzvi surətdə bağlı olan sahələr kompleksi:

- meqoiqtisadiyyat
- qlobal iqtisadiyyat
- makroiqtisadiyyat
- mikroiqtisadiyyat
- mezoiqtisadiyyat

103 Tarixi olaraq makroiqtisadiyyatın predmeti və metodu nə vaxt formalaşmışdır?

- XX əsrin 50-ci illəri
- XX əsrin 20-ci illəri
- XX əsrin 30-cu illəri
- XIX əsrin 30-cu illəri
- XIX əsrin 50-ci illəri

104 Bütün iqtisadi subyektlərin fəaliyyətinin ümumiləşmiş nəticəsinin predmeti hansı yanaşma üsulu vasitəsilə öyrənilir?

- dünya iqtisadiyyatı
- makroiqtisadi
- mikroiqtisadi
- mezoiqtisadi
- meqoiqtisadi

105 Təkrar hesablanması aradan qaldırmaq üçün:

- bütün ictimai məhsulun ümumi məbləği kimi
- istehlak fondu ilə yiğim fondu arasındaki fərq kimi
- ümumi məhsulla aralıq məhsulun fərq kimi hesablanan son ictimai məhsul
- heç biri düz deyil
- mövcud məhsulların satış qiyməti ilə aralıq məhsul satışından alınan fərq

106 Ölkənin istehsalının inkişaf dərəcəsini, onun əhalisinin rifah halını ən real müəyyən edən göstərici:

- xalis milli məhsul
- adambaşına düşən ümumi milli məhsul
- milli gəlir
- ümumi milli məhsul
- ümumi daxili məhsul

107 Milli hesablar sistemində (MHC) mülkiyyətdən gəlirlər kateqoriyasına aid edilir:

- koorporativ sahibkarlıq sektorunun mənfəəti
- xüsusi sahibkarlıq sektorunun mənfəəti
- korporativlərin mənfəəti
- xırda sahibkarlıq sektorunun mənfəəti
- qeyri-korporativ sahibkarlıq sektorunun mənfəəti

108 Milli gəlirdən şəxsi gəlirlərə keçərkən hansılar nəzərə alınır?

- dolayı vergilər
- transfert ödəmələri
- müəssisələrdən tutulmuş vergilər
- fərdi vergilər
- sosial siğorta ödəmələr

109 İstehlakın həcmində təsir edən əsas amillər:

- gəlirin səviyyəsi, alıcıının zövqü, qiymət
- yığımın həcmi, gəlirlərin səviyyəsi
- qiymət, alıcıının zövqü, gəlirlərin səviyyəsi
- alıcıının zövqü, psixoloji və sosioloji amil
- gəlirlərin səviyyəsi, qiymətlərin səviyyəsi, psixoloji amil

110 Makroiqtisadi bazarları müəyyənləşdirir:

- əmtəə və xidmətlər, maliyyə, iqtisadi resurslar və valyuta bazarı
- istehlak malları, istehsal vasitələri, xidmətlər və maliyyə bazarı
- tələb və təklif, istehsal vasitələri, xidmətlər və valyuta bazarı
- tələb, təklif, valyuta və xidmətlər bazarı
- qiymətli kağızlar, istehlak malları və xidmətlər bazarı

111 Ev təsərrüfatının məqsədi:

- faydalılığın maksimumlaşdırılması
- mənfiətin maksimumlaşdırılması
- iş qüvvəsinin hərəkətinin maksimumlaşdırılması
- əmtəə və xidmətlərin istehlakının maksimumlaşdırılması
- rentanın maksimumlaşdırılması

112 Makroiqtisadi subyektlərin müəyyənləşdirilməsinin əsas kriteriyası spesifik roldur ki, onlardan hər biri iqtisadi fəaliyyətin təşkilində öz rolunu yerinə yetirir. Bu subyektlərə aiddir:

- xarici, ev təsərrüfatı, dövlət sektoru
- xarici sektor, sahibkarlıq, dövlət və ev təsərrüfatı sektoru
- ev təsərrüfatı, firma və dövlət sektoru
- xarici, sahibkar və aksioner sektor
- xarici, dövlət, aksioner və sahibkarlıq sektoru

113 Milli iqtisadiyyatın iqtisadi və siyasi müstəqillik səviyyəsinə görə formaları:

- qapalı və asılı milli iqtisadiyyat
- asılı və müstəqil milli iqtisadiyyat
- açıq və qapalı milli iqtisadiyyat
- zəif inkişaf etmiş və inkişaf etmiş milli iqtisadiyyat
- sənaye yönümlü və aqrar yönümlü milli iqtisadiyyat

114 İqtisadiyyat sahələrinin üstün inkişaf xarakterinə görə milli iqtisadiyyatın formaları:

- sənaye və aqrar yönümlü, regional inkişafa üstünlük verən milli iqtisadiyyat
- sənaye yönümlü, infrastruktur xarakterli milli iqtisadiyyat
- sənaye yönümlü, aqrar yönümlü və xidmət sahələrinin üstün inkişaf etdiyi milli iqtisadiyyat
- aqrar yönümlü, sənaye yönümlü, infrastruktur xarakterli milli iqtisadiyyat
- sənaye yönümlü, regional xarakterli milli iqtisadiyyat

115 İstehsalın dəyərcə əvvəlki həcmində təkrarlanması:

- fərdi təkrar istehsal
- geniş təkrar istehsal

- sadə təkrar istehsal
konyukturlu təkrar istehsal
tənəzzüllü təkrar istehsal

116 İstehsal proseslərinin daimi bərpası və təkrarlanması:

- geniş təkrar istehsal
üç bənd düzdür
sadə təkrar istehsal
fərdi təkrar istehsal
- təkrar istehsal

117 İl ərzində istehsal edilmiş məhsulun dəyərinin həmin fondların orta illik dəyərinə olan nisbəti:

- fond qalığı
amortizasiya
amortizasiya norması
- fondverimi
fond tutumu

118 Milli iqtisadiyyatın əsas məqsədləri:

- məşgulluq, işsizliyin ləğv edilməsi, ticarət balansının sabitliyi
- iqtisadi artım, məşgullüğün təmin olunması, qiymətlərin stabillik səviyyəsi, iqtisadi səmərəlilik, tədiyyə balansının tarazlığı, cəmiyyətdə sosial ədalət
iqtisadi integrasiya, milli iqtisadi stabillik, işsizliyin ləğv edilməsi, xidmət sahələrinin inkişafı
iqtisadi səmərəlilik, idxl-ixrac balansının sabitliyi, sosial ədalət, beynəlxalq dünya təsərrüfatına integrasiya
iqtisadi artım, işsizliyin ləğv edilməsi, ticarət balansının tarazlığı, sosial ədalət

119 İstehlakın həcmində təsir edən əsas amillər:

- gəlirlərin səviyyəsi, qiymətlərin səviyyəsi, psixoloji amil
gəlirlərin səviyyəsi, alıcıının zövqü, qiymət
yığımın həcmi, gəlirlərin səviyyəsi
alıcıının zövqü, psixoloji və sosioloji amil
qiymət, alıcıının zövqü, gəlirlərin səviyyəsi

120 Milli iqtisadiyyatın modelləri:

- liberal milli iqtisadiyyat, inzibati milli iqtisadiyyat, tənzimlənən milli iqtisadiyyat
- liberal milli iqtisadiyyat, dövlət tərəfindən tənzimlənən milli iqtisadiyyat, qarışq modelli milli iqtisadiyyat
qarışq iqtisadi model
heç biri düz deyil
sosial və liberal modeli iqtisadiyyat

121 Milli pul vahidi, iqtisadiyyatın mütərəqqi strukturu, inkişaf dinamizmi, mülkiyyət azadlığı mühiti olan milli iqtisadiyyat:

- müstəqil milli iqtisadiyyat
qarışq milli iqtisadiyyat
qapalı milli iqtisadiyyat
asılı milli iqtisadiyyat
yarım müstəqil milli iqtisadiyyat

122 Dövlətin bütün xərcləri və gəlirləri dövlət bütçəsində təsbit olunur?

- planlaşdırılır
olunmur
gözlənilir

hec biri düz deyi

- olunur

123 Milli iqtisadiyyatın beynəlxalq integrasiya səviyyəsinə görə formaları:

- açıq və inkişaf etməkdə olan iqtisadiyyat
- açıq və qapalı milli iqtisadiyyat
qapalı və sənaye yönümlü iqtisadiyyat
- asılı və müstəqil milli iqtisadiyyat
- asılı və zəif inkişaf etmiş milli iqtisadiyyat

124 Sənaye istehsalının natamam tsikli, kənd təsərrüfatında yarımfabrikatlar istehsalının üstünlüyü, öz iqtisadi resursları üzərində sərbəst sərəncam verə bilməmək hansı iqtisadiyyatın xüsusiyyətləridir?

- asılı milli iqtisadiyyatın
qarışq milli iqtisadiyyatın
müstəqil milli iqtisadiyyatın
qapalı milli iqtisadiyyatın
Açıq milli iqtisadiyyatın

125 1933-cü ildə ilk dəfə makroiqtisadiyyat anlayışını işlətmiş, ekono-metrikanın banilərindən biri, iqtisadçı – riyaziyyatçı alim:

- Raqner Fışer
Adam Smit
E.Engel
Alfred Marşal
Con Meynard Keyns

126 İstehsalın dəyərcə daim genişlənən həcmidə təkrarlanması:

- geniş təkrar istehsal
fərdi təkrar istehsal
tənəzzüllü təkrar istehsal
konyukturlu təkrar istehsal
sadə təkrar istehsal

127 İqtisadi şəraitdən asılı olaraq istehsalın həcminin dəyərcə fərqli templərlə təkrarlanması:

- ictimai təkrar istehsal
tənəzzüllü təkrar istehsal
geniş təkrar istehsal
sadə təkrar istehsal
- konyukturlu təkrar istehsal

128 İctimai təkrar istehsalın nəticəsi:

- istehsal olunmuş məhsulun dəyərcə ifadəsi
məcmu məhsul
məcmu gəlir
məcmu ictimai məhsul
- istehsalın milli həcmi

129 İctimai istehsalın daim təkrarlanan əlaqə və axın formasında yenidən bərpası və təkrarlanması:

- fərdi təkrar istehsal
- ictimai təkrar istehsal
intensiv təkrar istehsal
geniş təkrar istehsal

sadə təkrar istehsal

130 Cəmiyyətin iqtisadi-sosial rifah halını əks etdirən təkrar istehsal:

- geniş və konyukturlu təkrar istehsal
- sadə geniş təkrar istehsal
- fərdi və ictimai təkrar istehsal
- konyukturlu təkrar istehsal
- tənəzzüllü təkrar istehsal

131 Xammal resursları hansı qrupa bölünür:

- tükənən və təkrar istehsal olunan resurslara
- tükənən və yeniləşən resurslara
- tükənməz resurslara
- tükənməz və təkrar istehsal olunan resurslara
- təkrar istehsal olunan və bərpa olunan resurslara

132 Sənaye istehsalının natamam tsikli, kənd təsərrüfatında yarımfabrikatlar istehsalının üstünlüyü, öz iqtisadi resursları üzərində sərbəst sərəncam verə bilməmək hansı iqtisadiyyatın xüsusiyyətləridir?

- açıq milli iqtisadiyyatın
- qarışiq milli iqtisadiyyatın
- müstəqil milli iqtisadiyyatın
- asılı milli iqtisadiyyatın
- qapalı milli iqtisadiyyatın

133 Bütün iqtisadi subyektlərin fəaliyyətinin ümmümləşmiş nəticəsinin predmeti hansı yanaşma üsulu vasitəsilə öyrənilir?

- mezoıqtisadi
- dünya iqtisadiyyatı
- meqoıqtisadi
- mikroiqtisadi
- makroiqtisadi

134 Milli iqtisadiyyat dedikdə nə nəzərdə tutulur:

- müxtəlif fəaliyyət növlərinin özünütənzimləyən sistemi, tarixən formalaşmış ictimai təkrar istehsal sistemi, bir-biri ilə qarşılıqlı əlaqəsi olan sahə və növləri və ərazi kompleksləri sistemi
- tarixən formalaşmış ictimai təkrar istehsal sistemi
- müxtəlif fəaliyyət növlərinin özünütənzimləyən sistemi
- bir-biri ilə qarşılıqlı əlaqəsi olan sahə və növləri və ərazi kompleksləri sistemi
- düzgün cavab yoxdur

135 Milli pul vahidi, iqtisadiyyatın mütərəqqi strukturu, inkişaf dinamizmi, mülkiyyət azadlığı mühiti olan milli iqtisadiyyat:

- müstəqil milli iqtisadiyyat
- qarışiq milli iqtisadiyyat
- qapalı milli iqtisadiyyat
- asılı milli iqtisadiyyat
- yarım müstəqil milli iqtisadiyyat

136 İqtisadiyyat sahələrinin üstün inkişaf xarakterinə görə milli iqtisadiyyatın formaları:

- sənaye yönümlü, infrastruktur xarakterli milli iqtisadiyyat
- sənaye yönümlü, regional xarakterli milli iqtisadiyyat
- sənaye və aqrar yönümlü, regional inkişafa üstünlük verən milli iqtisadiyyat

- sənaye yönümlü, aqrar yönümlü və xidmət sahələrinin üstün inkişaf etdiyi milli iqtisadiyyat
aqrar yönümlü, sənaye yönümlü, infrastruktur xarakterli milli iqtisadiyyat

137 Milli iqtisadiyyatın beynəlxalq integrasiya səviyyəsinə görə formaları:

- açıq və inkişaf etməkdə olan iqtisadiyyat
- qapalı və sənaye yönümlü iqtisadiyyat
- açıq və qapalı milli iqtisadiyyat
asılı və müstəqil milli iqtisadiyyat
asılı və zəif inkişaf etmiş milli iqtisadiyyat

138 Milli iqtisadiyyatın əsas məqsədləri:

- iqtisadi artım, işsizliyin ləğv edilməsi, ticarət balansının tarazlığı, sosial ədalət
məşgulluq, işsizliyin ləğv edilməsi, ticarət balansının sabitliyi
- iqtisadi integrasiya, milli iqtisadi stabililik, işsizliyin ləğv edilməsi, xidmət sahələrinin inkişafı
- iqtisadi səmərəlilik, idxal-ixrac balansının sabitliyi, sosial ədalət, beynəlxalq dünya təsərrüfatına integrasiya
- iqtisadi artım, məşgullüğün təmin olunması, qiymətlərin stabililik səviyyəsi, iqtisadi səmərəlilik, tədiyyə
balansının tarazlığı, cəmiyyətdə sosial ədalət

139 Makroiqtisadiyyatın yarımsistemi bir-birilə üzvi surətdə bağlı olan sahələr kompleksi:

- meqoiqtisadiyyat
- qlobal iqtisadiyyat
- mezoiqtisadiyyat
mikroiqtisadiyyat
makroiqtisadiyyat

140 Tarixi olaraq makroiqtisadiyyatın predmeti və metodu nə vaxt formallaşmışdır?

- XX əsrin 50-ci illəri
- XX əsrin 20-ci illəri
- XIX əsrin 30-cu illəri
- XIX əsrin 50-ci illəri
- XX əsrin 30-cu illəri

141 Milli iqtisadiyyatın modelləri:

- heç biri düz deyil
- sosial və liberal modeli iqtisadiyyat
- liberal milli iqtisadiyyat, inzibati milli iqtisadiyyat, tənzimlənən milli iqtisadiyyat
- liberal milli iqtisadiyyat, dövlət tərəfindən tənzimlənən milli iqtisadiyyat, qarşıq modelli milli iqtisadiyyat
qarşıq iqtisadi model

142 Enerji resurslarına qiymətlərin qalxması nəyə gətirir?

- məcmu təklif əyrisinin sola yerdəyişməsinə
məcmu tələb əyrisinin sağa yerdəyişməsinə
düzgün cavab yoxdur
məcmu tələb əyrisinin sola yerdəyişməsinə
məcmu təklif əyrisinin sağa yerdəyişməsinə

143 Dövlət əmtəənin tarazlıq qiymətindən aşağı qiymətə satılması haqqında qərar verərsə bu zaman:

- istehtsalçıların gəliri artar, istehlakçıların gəliri azalar
- alıcıların itkisinə nisbətən satıcıların gəlirləri daha çox yüksələr
əvvəlki miqdarda əmtəə satdıqda satıcı ziyana düşmür
heç biri doğru deyil
istehtsalçıların gəliri hökmən artar, istehlakçıların gəliri isə hökmən azalar

144 Uzunmüddətli dövrdə iqtisadiyyatda məhsul buraxılışı müəyyənləşir:

- qiymət səviyyəsinə təsir ilə
- kapitalın və əməyin həcmi ilə və həm də istifadə olunan texnologiya ilə əhalinin seçimi ilə
  - faiz dərəcəsinin səviyyəsi ilə
  - pul təklifi, dövlət xərclərinin səviyyəsi və vergilərlə

145 Multiplikator göstərir ki:

- tələb əyrisini sağa istiqamətləndirir
- investisiyanın artması ÜMM-un artımında artan effektə səbəb olur
- investisiyanın artması ÜMM-un analoji artımına səbəb olur
  - investisiyanın artlığı şəraitdə ÜMM-un artımı müşahidə olunmur
  - investisiyanın artımı bazar tarazlığından asılıdır

146 Qiymətlər vasitəsilə istehsal, istehlak, tələb və təklif arasında əlaqə qiymətin hansı funksiyasıdır?

- rəqabət
- tələbat və təklifin balanslaşdırılması
- tələbat və tələbin balanslaşdırılması
- tələb və təklifin balanslaşdırılması
  - müəssisə qiymətlərinin balanslaşdırılması

147 İstehsal xidmətlərinə olan səmərəli təklif və səmərəli tələb xidmətlər bazarında tarazlaşır, səmərəli təklif və səmərəli tələb məhsullar bazarında tarazlaşır, satış qiymətləri məhsuldar xidmətlərdə ifadə olunmuş istehsal xərclərinə bərabər bu nəzəriyyə kimindir və necə adlanır:

- C.Xiksin fərdi texnoloji nəzəriyyəsi
- E.Çemberlinin ümumi tarazlıq nəzəriyyəsi
- A.Marşalın fərdi tarazlıq nəzəriyyəsi
- L.Valrasın ümumi iqtisadi tarazlıq nəzəriyyəsi
- C.Klarkın inkişaf edən sistem daxilində tarazlıq nəzəriyyəsi

148 İqtisadçı-alim, riyaziyyatçı olmaqla bütün bazarlarda azad rəqabət şəraitinə eyni zamanda nail olmaq imkanını əsaslandırmışdır:

- L.Valras
- C.Keyns
- R.Xarrod
- E.Domar
- K.Marks

149 C.M.Keyns "siyasətinin iqtisadi nəticələri" məqaləsində dövlətin fəaliyyətini tənqid edirdi:

- cavablardan heç biri düz deyil
- məcmu təklifin məhdudlaşdırılması ilə əlaqədar
- məcmu tələbin artırılması ilə əlaqədar
- məcmu tələbin artırılması ilə əlaqədar
- məcmu tələbin məhdudlaşdırılması ilə əlaqədar

150 Əgər istehlakçılar qısamüddətli dövrdə cari istehlaka xərclərini artırmağı qərara alsa:

- ilk önce məhsul istehsalı həcmi və məşğulluq artar
- şərtlər eyni qaldıqda qiymət və məşğulluq artar
- ilk önce məhsul istehsalı həcmi və məşğulluq azalar
- faiz dərəcələri istehsal həcmini və məşğulluğu sabit saxlayır
- şərtlər eyni qaldıqda məhsul istehsalı və məşğulluq azalar

151 Milli hesablar sisteminə əsasən makroiqtisadi göstəricilər hesablanarkən hansı sahələr arasında fərq müəyyənləşmir:

- qeyri-maddi istehsal və onun bölmələri arasında
- maddi və qeyri-maddi istehsal
- qeyri-maddi istehsal və xidmət sahələri arasında
- maddi istehsal və xidmət sahələri arasında
- maddi istehsal və onun bölmələri arasında

152 Milli gəlirdən xalis gəlirə keçərkən nə nəzərə alınır?

- dolayı vergilər
- fərdi vergilər
- müəssisələrdən tutulan vergi
- nəqliyyat ödəmələri
- sosial siğorta ödəmələr

153 İstehsal funksiyası nə deməkdir?

- ÜMM-un nominal həcmi
- ÜDM və milli gəlirin nominal həcmi
- inflyasiya və işsizliyin qarşılıqlı əlaqəsi
- əmək və kapital məsrəflərinin məhsulun həcmində təsiri
- xalis milli məhsulun istehsalı amilləri

154 Xaricdə fəaliyyət göstərən iqtisadi subyektlərlə və xarici institutlarla təmsil olunur:

- iqtisadi konyuktura
- ümmükləşdirilmiş bazarlar
- xarici bölmə
- firma
- real kapital bazarı

155 Sahələrarası balans modeli istiqamətlənib:

- sahənin iqtisadi inkişafına
- sahələrarası proporsiyalarda nisbəti tənzimləməyə
- ayrı-ayrı sahələrin məhsul istehsalı və onların ehtiyatlarının yaranması
- hər sahənin məhsul istehsalının ehtiyatına, mövcud tələbin dolğun olması məqsədi ilə
- sahədaxili istehsal ehtiyatlarına, təklifi dolğun təşkil etmək üçün

156 Makroiqtisadi modelin iqtisadiyyatın dörd əsas funksional asılılığına müvafiq quruluşu:

- texnoloji, defision, davranışlı, institusional
- davranış, texnoloji, qiymət, qərar qəbul olunması
- tələb-təklif əlaqəsi, texnoloji, qiymət, davranış
- davranış, qərar qəbul olunması amili, institusional, tələb-təklif əlaqəsi
- qərar qəbul olunması, qiymət, xarici iqtisadi və institusional

157 İstehsalın dəyərcə həcminin əvvəlki dövrə nisbətən aşağı səviyyədə təkrarlanması:

- geniş təkrar istehsal
- sadə təkrar istehsal
- fərdi təkrar istehsal
- konyukturalı təkrar istehsal
- tənəzzüllü təkrar istehsal

158 Maliyyə bazارının tərkib hissələridir :

- təbii resurslar bazarı
- pul bazarı və qiymətli kağızlar bazarı
hamısı düzdür
torpaq bazarı
əmək bazarı

159 Məşgulluq, inflyasiya işsizlik, planlaşdırılmış xərcləri hansı dəyişənlərə aid etmək olar:

- texnoloji dəyişikliklər
hamısı düzdür
- endogen (daxili) dəyişənlər
ekzogen (xarici) dəyişənlər
davranış dəyişiklikləri

160 Paretoya görə ümumi iqtisadi müvazinətiyin meyarı (kriteriya) nədir?

- ictimai rifah halının yaxşılaşdırılması
- fərdlərin və əhalinin rifah halının yaxşılaşdırılması
məcmu faydalılığın açıqlanması
maksimum faydalılıq
fərdi rifah halının qiymətləndirilməsi

161 Sosial bazar təsərrüfatı anlamı ilk dəfə kimin tərəfindən istifadə olunub?

- P.Samuelson
- C.Keyns
- A.Myüller-Armak
M.Fridmen
K.Menger

162 Makroiqtisadi sabitliyin məqsədi:

- istehsalı genişləndirmək
- işsizliyin səviyyəsini sabit saxlamaq
- idxalla ixrac balansını sabitləşdirmək
- idxala üstünlük vermək
- MG-in artımı, işsizliyin saxlanması, xalis ixrac və qiymət səviyyəsi

163 İqtisadi tsiklin fazalarına görə fiskal siyasetin növləri:

- diskresion fiskal siyaset
- büdcə-vergi siyaseti
- pul-kredit (monetar siyaset)
- stimullaşdırıcı və ləngidici fiskal siyaset
avtomatik fiskal siyaset

164 Dövlətin sabitləşdirmə siyasetini həyata keçirmək üçün istifadə etdiyi üsullar –bu:

- fiskal, pul-kredit və kombinələşdirilmiş
heç biri düz deyil
məcmu tələb və təklifin tənzimlənməsi
məcmu təklifin tənzimlənməsi
məcmu tələbin tənzimlənməsi

165 Dövlətin iqtisadiyyatın depresiya dövründə apardığı siyaset:

- tənzimləyici siyaset
- monetar siyaset
- stimullaşdırıcı siyaset

dayanıqlı siyaset
fiskal siyaset

166 Azad yarış sosial bazar təsərrüfatının əsas elementidir fikri kimə aiddir:

- F.Xayek
- V.Renke
- A.Ryustov
- L.Erxard
- V.Oyken

167 Sosial plüralizm konsepsiyası kimə aiddir:

- F.Xayek
- V.Renke
- V.Zombart
- A.Ryustov
- V.Oyken

168 Proteksionalizm sənaye üçün qanundur fikri kimə məxsusdur?

- V.Oyken
- A.Monkretyen
- L.Erxard
- L.Mizes
- F.List

169 Sosial bazar təsərrüfatı nəzəriyyəsini praktiki olaraq həyata keçirən kim olmuşdur?

- L.Mizes
- V.Oyken
- L.Erxard
- F.Xayek
- A.Ryustov

170 Sosial bazar təsərrüfatı nəzəriyyəsinin əsas prinsiplərini kim işləyib hazırlamışdır?

- C.Keyns
- V.Oyken
- Y.Sumpeter
- C.Robinson
- F.Xayek

171 Alman tarixi məktəbi nəyi iqtisadi təhlilin predmeti hesab edirdilər?

- əmək haqqını və istehsal dairəsini
- təbii resursları
- istehsal sferasını
- istehsal və tədavül sferasını
- iqtisadi və qeyri-iqtisadi amilləri

172 Şəxsi yardımçı təsərrüfatda yaradılan və əhalinin şəxsi istehlakına natural şəkildə daxil olan vəsaitlərin dəyərini eks etdirir:

- natural gəlirlər
- pul gəlirləri
- real gəlirlər
- şəxsi sərvəncamda qalan gəlirlər
- nominal gəlirlər

173 Indeksasiya təqaüdçülərin və qərarlaşmış gəlirlərə malik olan cəmiyyətin digər üzvlərinin həyat səviyyəsinin:

- heç biri düz deyil
- artan səviyyədə saxlanılması üçün istfadə edilir
- aşağı səviyyədə saxlanılması üçün istifadə edilir
- üstün səviyyədə saxlanılması üçün istifadə edilir
- normal səviyyədə saxlanılması üçün istifadə edilir

174 Aşağıdakı göstəricilərdən hansı yoxsulluğun hədlərini xarakterizə etmir?

- tədrici
- nisbi
- mütləq
- iqtisadi
- xroniki

175 Ümidini itirmiş işçi işləmək istəyir, ancaq iş yeri axtarmağı dayandırıb:

- işsizlərin həcmində gözləyənlər sırasındadır
- friksion işsizliyin həcmində nəzərə alınır
- gizli işsizlər sırasındadır
- artıq işçi qüvvəsi tərkibində hesaba alınır
- qanuna uyğun olaraq minimum əmək haqqı səviyyəsində yardım alır

176 Alman tarixi məktəbinin II mərhələsinin əsas nümayəndələri kimdir?

- Q.Şmoller, L.Brentano, K.Büxer
- V.Roşer, B. Hildebrand, K.Knis
- B.Zombart, R.Ştolsman, R.Ştamlar, A.Amon
- F.List, A.Müller
- K.Marks, F.Engels

177 V.Oykenə görə bəşər cəmiyyətində iqtisadiyyatın tipi necə olmalıdır?

- mərkəzdən idarə edilən və mübadilə iqtisadiyyatı
- imperializm
- totalitarizm
- azad, açıq təsərrüfat
- kommunizm

178 Sosial bazar təsərrüfatı ifadəsi ilk dəfə kim tərəfindən istifadə olunub?

- K.Marks
- C.Keyns
- A.Myüller-Armak
- M.Fridmen
- P.Samuelson

179 İnsanların həyat səviyyəsi yüksək olduqca onların ərzaq məhsullarına məsrəfləri nisbətən azalır:

- Engel qanunu
- Sey qanunu
- Valras qanunu
- Qossen qanunu
- Oyken qanunu

180 Aşağıdakı kateqoriyalardan hansı sosial plüralizm konsepsiyasının tərkib hissəsidir?

sərvət və kəndli təsərrüfatı

- bunların hamısı
kapitalizm
konerativ təsərrüfat
ictimai təsərrüfat

181 Makroiqtisadi siyasətin ən vacib vəzifəsi:

müvazinətli qiyməti stabillaşdırmaq

- məcmu tələbin stabillaşması
məcmu tələbatın stabillaşması
məcmu təklifin stabillaşması
məcmu xərclərin stabillaşması

182 İqtisadi tsiklin fazalarına görə fiskal siyasətin növləri:

büdcə-vergi siyasəti

diskresion fiskal siyasət

avtomatik fiskal siyasət

- stimullaşdırıcı və ləngidici fiskal siyasət
pul-kredit (monetar siyasət)

183 Aşağıdakı əsərlərdən V.Zombarta aid olanını seçin:

"Alman sosializmi"

"Müasir kapitalizm"

"Sosializm və XIX əsrin sosial hərəkatı"

"Təsərrüfat həyatının quruluşu"

- bunların hamısı

184 Yunan sözü olub kuklos tsikl anlayışı:

dövr deməkdir

dövriyyə deməkdir

dalğa deməkdir

- çevrə deməkdir
kontur deməkdir

185 Uzunmüddətli işsizliyə aiddir:

- tsiklik, struktur
mövsümi, friksion
friksion, struktur
mövsümi, tsiklik
tsiklik friksion

186 Müasir kapitalizm cəmiyyətində istehsal səviyyəsi ilə məşgulluğu – istehsal olunan əmtəələr, xidmətlər və uyğun olaraq məşgulluq səviyyəsinin ümumi və məcmu məsrəflərin səviyyəsindən birbaşa asılı olduğunu tədqiq edən nəzəriyyəci:

C.Mill

- C.Keyns
J.B.Sey
A.Marşal
A.Piqu

187 Qiymətlərin ümumi səviyyəsi durmadan yüksəlir, pulun alıcılıq qabiliyyəti durmadan aşağı enir:

təklif inflasiyası

- açıq inflyasiya
tələb inflyasiyası
gizli inflyasiya
xərclər inflyasiyası

188 Qiymət artımı və işsizlik dinamikası arasında qrafik asılılıq:

- Engel əyrisi
- Lorens əyrisi
- Filips əyrisi
- Laffer əyrisi
- Valras əyrisi

189 Qısamüddətli işsizliyə aiddir:

- mövsümi, tsiklik
- tsiklik, friksion
- mövsümi, friksion
struktur, tsiklik
friksion, tsiklik

190 İnflyasiyanın səbəbləri hansılardır:

- hamısı düzdür
- sabit templi iqtisadi artım
- əmək haqqının əmək məhsuldarlığına nisbətən üstün artımı
- istehsalın sürətli inkişafı
- istehsalçılar arasında rəqabətin pozulması

191 İnflyasiyanın əksi olub qiymətlərin ümumi səviyyəsinin davamlı və ardıcıl olaraq aşağı düşməsi:

- qiymətin ümumi səviyyəsinin dəyişməsi
- deflyasiya
qiymət indeksi
inflyasiya tempi
staqflyasiya

192 Alman tarixi məktəbinin metodologiyasını klassik məktəbdən fərqləndirən cəhətlər:

- bunların hamısı
ictimai mənafenin şəxsi mənafedən üstün tutulması
iqtisadi və qeyri-iqtisadi amillərə üstünlük verilməsi
siyasi iqtisada milli elm kimi baxılması
iqtisadi hadisələrə tarixi mövqedən yanaşılması

193 Fasiləsiz proses olub cəmiyyətin inkişafının bütün mərhələlərində baş verən mütərəqqi dəyişiklikləri ifadə edir:

- elmi nailiyyətlər
- tərəqqi
- texnoloji təkmilləşmə
- sürətli inkişaf
- elmi-texniki tərəqqi

194 Artan kapitalla silahlanma və artan əmək məhsuldarlığı daimi kapitalverimi ilə müşayiət olunur. Bu:

- əməkqoruyucu ETP
- neytral ETP
- Xiksə görə ETP

ETP kapitalqoruyucu tipi
Xarroda görə ETP

195 İnflyasiya və işsizliyin nəticələri iqtisadiyyatın hansı səviyyəsinin problemidir:

- dünya iqtisadiyyatının
- makroiqtisadiyyatın
- global iqtisadiyyatın
- regional iqtisadiyyatın
- meqaiqtisadiyyatın

196 İnflyasiya ilə işsizlik arasında əlaqəni ilk dəfə kim araşdırmışdır?

- K.Marks
- M.Fridman
- O.Filips
- V.Oyken
- C.Keyns

197 İnflyasiyanın səbəbləri hansılardır:

- hamısı düzdür
- sabit templi iqtisadi artım
- əmək haqqının əmək məhsuldarlığına nisbətən üstün artımı
- istehsalın sürətli inkişafı
- istehsalçılar arasında rəqabətin pozulması

198 İnflyasiyanın əksi olub qiymətlərin ümumi səviyyəsinin davamlı və ardıcıl olaraq aşağı düşməsi:

- qiymətin ümumi səviyyəsinin dəyişməsi
- deflyasiya
- qiymət indeksi
- inflyasiya tempi
- staqflyasiya

199 İnflyasiya və işsizliyin nəticələri iqtisadiyyatın hansı səviyyəsinin problemidir:

- dünya iqtisadiyyatının
- makroiqtisadiyyatın
- global iqtisadiyyatın
- regional iqtisadiyyatın
- meqaiqtisadiyyatın

200 İnflyasiya ilə işsizlik arasında əlaqəni ilk dəfə kim araşdırmışdır?

- K.Marks
- M.Fridman
- O.Filips
- V.Oyken
- C.Keyns

201 İqtisadi tsiklin təbiəti xarici səbəblərdən asılıdır:

- hamısı düzdür
- ekzogen faktor
- qısamüddətli
- elektik faktor
- endogen faktor

202 İqtisadi tsiklin təbiəti ekzogen və endogen meyillərin vəhdətindən yaranır:

- ekzogen faktor
- heç biri düz deyil
- elektik faktor
- endogen faktor
- hamısı düzdür

203 İqtisadi tsiklin məzmunu onun daxili qanuna uyğunluqlarından asılıdır:

- uzunmüddətli
- endogen faktor
- elektik faktor
- qısamüddətli
- ekzogen faktor

204 İqtisadi böhran, durğunluq, canlanma, yüksəlişin dövrü olaraq təkrarlanması:

- iqtisadi tənəzzül
- iqtisadi yüksəliş
- iqtisadi böhran
- iqtisadi tsikl
- iqtisadi artım

205 Xarakterinə görə inflyasiyanın növləri:

- heç biri düz deyil
- açıq-gizli
- tələb və təklif
- uyğunlaşan-gözlənilən
- hiper-mülayim

206 Bir-birini ardıcıl əvəz edən tsiklin fazalarını iqtisadçılardan kim müəyyənləşdirmişdir:

- Q.Xabler
- K.Marks
- D.Kondratyev
- J.Sismondi
- K.Mitcel

207 Aşağıdakılardan hansılar inflyasiyanın sürətli artım növünə aid deyil?

- qəfil
- gözlənilən
- sürətli
- mülayim
- ifrat (hiper)

208 Aşağıdakılardan hansılar iqtisadi tsikl fazalarına aid deyil?

- canlanma
- yüksəliş
- durğunluq
- böhran
- büdcə kəsirinin artımı

209 7-12 il əhatə edən tsikllər:

Forrester tsiklləri

- ortamüddətli tsikllər
- uzunmüddətli tsikllər
- Toffer tsiklləri
- qısamüddətli tsikllər

210 40-60 ili əhatə edən tsikllər:

- Forrester tsiklləri
- uzunmüddətli tsikllər
- qısamüddətli tsikllər
- Toffer tsiklləri
- ortamüddətli tsikllər

211 2-4 ili əhatə edən tsikllər:

- ortamüddətli tsikllər
- qısamüddətli tsikllər
- Forrester tsiklləri
- Toffer tsiklləri
- uzunmüddətli tsikllər

212 Əhalinin hər nəfərinə düşən maddi nemətlərin və xidmətlərin kəmiyyət və keyfiyyətini əks etdirən göstərici:

- əmək haqqı
- həyat səviyyəsi
- həyat tərzı
- yaşayış vasitələri
- həyat göstəricisi

213 Dövlətin sabitləşdirmə siyasetini həyata keçirmək üçün istifadə etdiyi üsullar –bu:

- heç biri düz deyil
- məcmu təklifin tənzimlənməsi
- məcmu tələbin tənzimlənməsi
- fiskal, pul-kredit və kombinələşdirilmiş məcmu tələb və təklifin tənzimlənməsi

214 Vətəndaşların, ilk növbədə əhalinin ən ağır maddi vəziyyətdə olan tədbirlərinin inflyasiyadan, işsizlikdən müdafiəsinə yönəldilən siyaset:

- heç biri düz deyil
- dövlətin monetar siyaseti
- dövlətin sosial siyaseti
- dövlətin iqtisadi siyaseti
- dövlətin antiinflyasiya siyaseti

215 Tarazlığın istənilən məşgulluq, qiymət və gəlirlər səviyyəsində tənzimlənməsi:

- dövlətin qiymət siyasetidir
- dövlətin fiskal siyasetidir
- dövlətin monetar siyasetidir
- dövlətin sabitləşdirmə siyasetidir
- dövlətin tənzimləmə siyasetidir

216 Böhran fazasının əlamətləri:

- istehsalın dirçəlişi
- işsizlərin sayının artması

istehsalsa durğunluq
istehsalın həcmi sabitdir
yuxarıda göstərilənlərin hamısı

217 İqtisadi şok ani və iqtisadi siyasetin cavab tədbirlərinin qəbul edildiyi an arasındaki dövr:

- heç biri düz deyil
- stimullaşdırıcı siyaset
- xarici sabitləşmə siyaseti
- daxili sabitləşmə siyaseti
- stimullaşdırıcı xarici ticarət siyaseti

218 Aşağıdakılardan hansılar inflyasiyanın sosial-iqtisadi nəticələrinə daxildir?

- heç biri düz deyil
- sürətli inlyasiya şəraitində istehsalın artımı
- pulun alıcıq qabiliyyətinin aşağı düşməsi
- mülayim inflyasiya şəraitində istehsalın tənəzzülü
- mülayim inflyasiya şəraitində istehsalın tənəzzülü, pulun alıcıq qabiliyyətinin aşağı düşməsi, sürətli inlyasiya şəraitində istehsalın artımı

219 Amerikan iqtisadçısı A.Oukenin hesablamasına görə faktiki işsizlik məşğulluğun təbii səviyyəsindən 1% olunması, bu ÜDM-un həcminin aşağıdakı qədər itirilməsidir:

- 3,5%
- 2,5%
- 2%
- 1,5%
- 3%

220 200 ili əhatə edən tsikllər:

- ortamüddətli tsikllər
- Forrester tsiklləri
- uzunmüddətli tsikllər
- Toffer tsiklləri
- qısamüddətli tsikllər

221 Müəyyən dövrdə ev təsərrüfatları tərəfindən əldə edilmiş və istehsal olunmuş natural və pul vəsaitlərinin məcmusu:

- nominal pul gəliri
- əhalinin natural gəlirləri
- əhali gəlirləri
- real pul gəlirləri
- pul gəlirləri

222 Məhsul istehsalı zamanı iqtisadi resurslardan sərbəst istifadə etmək, nə istehsal etmək, bazarda kimə və neçəyə satmaq və iqtisadi baxımdan tam sərbəst olmaq?

- azad menecer
- azad sahibkarlıq
- azad kooperativçi
- azad insan
- azad istehsalçı

223 Cəmiyyətin sosial-iqtisadi strukturunda əhalinin müxtəlif ictimai qruplarının hərəkətini, dəyişikliklərin müəyyənləşdirilməsi:

- cəmiyyətin mobilliyi
iqtisadi mobillik
sosial mobillik
demoqrafik mobillik
əhali hərəkəti

224 İnstitusional əhali göstəricisi, iş qüvvəsi tərkibinə daxil olmayan məşğul, işsizlərin sayı nəyi xarakterizə edir?

- isləməyən işçilərin sayını
əməkqabiliyyətli əhalini
- məşgulluğu-işsizliyi
işsizliyi
işlek insanların sayını

225 İnflyasiyanın tam məzmunu özünü aşağıdakılardan hansında əks etdirir?

- gəlirlərin həcminin artması nəticəsində qiymətlərin artımı
büdcə kəsirinin artması ilə əlaqədar qiymətlərin qeyri-proporsional artımı
- məcmu tələblə məcmu təklif arasında tarazlığın pozulması nəticəsində qiymətlərin ümumi səviyyəsinin artması
qiymətlərin səviyyəsinin uzun müddətli artım tempi
istehlak mallarının istehsalının azalması nəticəsində qiymətlərin artımı

226 Məcmu tələbin cəmi bütövlükdə necə ifadə oluna bilər?

- dövlət tədrarükləri kimi
xüsusi bölmənin investisiya xərcləri kimi
xalis ixrac kimi
ev təsərrüfatlarının istehlak xərcləri kimi
- bütövlükdə götürülən xərclərin cəmi kimi

227 Sərvəti istehlak predmetlərində görən iqtisadçı kim olmuşdur:

- P.Buagilber
K.Marks
U.S.Cevons
S.Sismondi
A.Marşal

228 Milli istehsalın (məhsulun) real həcminin qiymətlərinin səviyyəsində asılılığı əyrisi:

- milli gəlirin dinamikası əyrisi
hamısı düzdür
- məcmu tələb əyrisi
məcmu təklif əyrisi
heç biri düz deyil

229 J.B.Seyin fikrinə görə:

- doğumun yüksək tempi əhali artıqlığı yaradır
pul təkrar istehsalın müstəqil amilidir
tələb müfaviq təklif yaradır
- dövlət iqtisadiyyata müdaxilə etməməlidir
dövlətin iqtisadiyyata müdaxiləsi zəruridir

230 J.B.Sey qanunu belədir ki:

- qiymətin artımı təklifin azalmasına gətirib çıxarıır
təklif özünün xüsusi tələbini yaradır

- təlifin, eləcə də tələbin əyrisinin hərəkətləri bazar tarazlığına gətirib çıxarır
- qiymətlərin artımı təklifin çoxalmasına gətirib çıxarır
əmək haqqı və qiymət çevik hesab olunmur, ona görə də bazar tarazlığının əldə olunmasına əngəl yaradır

231 Məntiqi, qrafiki və cəbri formada müxtəlif iqtisadi hadisələrin və proseslərin bir-biri ilə funksional asılılığının müəyyənləşdirilməsi:

- makroiqtisadi siyasətin izahı
- makroiqtisadi modellər
- makroiqtisadi göstəricilər
- makroiqtisadi dəyişənlər
- makroiqtisadi axınlar

232 İqtisadi tsiklin əsas səbəbi cari gəlirlərin çox hissəsinin əmanətə, az hissəsinin isə şəxsi istehlaka yönəlməsidir. Bu hansı nəzəriyyədir?

- ifrat yığım nəzəriyyəsi
- natamam istehlak nəzəriyyəsi
- monetar nəzəriyyə
- xarici amillər nəzəriyyəsi
- marksist nəzəriyyə

233 Aşağıdakı nəzəriyyələrdən hansı S.Sismondiyə məxsusdur:

- böhran təsadüfi deyil, o daxili ziddiyətlərin, yəni istehsal və istehlak arasındaki ziddiyətin mühüm təzahürüdür
bütün alıcı və satıcılar “Zənginlik zənciri” içinde bir-biri ilə six şəkildə bağlanmışdır
böhran tələbin artıqlığı üzündən baş verir
ümumi böhran mümkün deyil, yalnız təsadüfi ayrı-ayrı məhsullar istehsalının böhranı labüddür
adamlar nemətlərin nəinki çatışmazlığından, eyni zamanda artıqlığından da ölü bilərlər

234 J.B.Sey göstərmışdır ki:

- təlifin, eləcə də tələbin əyrisinin hərəkətləri bazar tarazlığına gətirib çıxarır
qiymətin artımı təklifin azalmasına gətirib çıxarır
əmək haqqı və qiymət çevik hesab olunmur, ona görə də bazar tarazlığının əldə olunmasına əngəl yaradır
təklif özünün xüsusi tələbini yaradır
- qiymətlərin artımı təklifin çoxalmasına gətirib çıxarır

235 Aşağıdakı nəzəriyyələrdən hansı Maltusa məxsusdur:

- satış problemini iqtisadi nəzəriyyənin mərkəzinə qoymuşdur
bütün alıcı və satıcılar “Zənginlik zənciri” içinde bir-biri ilə six şəkildə bağlanmışdır
böhran tələbin həm artıqlığı, həm də çatışmazlığı üzündən baş verir
ümumi böhran mümkün deyil, yalnız təsadüfi ayrı-ayrı məhsullar istehsalının böhranı labüddür
adamlar nemətlərin nəinki çatışmazlığından, eyni zamanda artıqlığından da ölü bilərlər

236 Aşağıdakı iqtisadçılardan hansı iqtisadiyyata dövlət müdaxiləsinin tərəfdarı olmuşdur?

- P.Buagilber
- D.Rikardo
- S.Sismondi
- J.B.Sey
- A.Smit

237 1000-2000 ili əhatə edən tsikllər:

- ortamüddətli tsikllər
- Toffer tsiklləri
- qısamüddətli tsikllər

Forrester tsiklləri
uzunmüddətli tsikllər

238 Yaşayış dəyərinin artması nəticəsində əhali gəlirlərində itkinin qarşısını almaq məqsədi ilə həyata keçirilən kompensasya tədbirləri sistemi:

- heç biri düz deyil
- istehlak qiymətlərinin artmasını dayandırmaq
- sosial təminat
- inflyasiya şəraitində istehlak qiymətlərinin artmasını dayandırmaq
- gəlirlərin dövlət indeksiyası

239 Ümumiləşdirilmiş makroiqtisadi modellərin köməyi ilə müəyyənləşdirilir:

- hökumət tədbirləri koordinasiya edilir
- iqtisadi problemlərin həlli axtarılır
- makroiqtisadi siyasətin elastikliyi
- idarəetmənin kompleks alternativ üsulları makroiqtisadi göstəricilər optimallaşdırılır

240 İnflyasiya nəyə gətirir?

- düzgün cavab yoxdur
- məcmu tələbin azalmasına
- ev təsərrüfatlarının alıcılıq qabiliyyətinin aşağı düşməsinə
- real gəlirlərin azalmasına
- hamısı düzdür

241 İqtisadi tsiklin səbəblərindən biri:

- heç biri doğru deyil
- elmi-texniki tərəqqi
- məcmu xərclərdəki dəyişiklik
- təbii resurs yataqlarının tapılması
- hamısı düzdür

242 İqtisadi aktivlik mövsümü xarakter daşıyan sahələrdə baş verir və bayramlar ərəfəsində daha da güclənir:

- resurslardan qeyri-səmərəli istifadə
- qeyri-tsiklik aktivlik
- antitsiklik aktivlik
- tsiklik aktivlik
- resurslardan səmərəli istifadə

243 İki konsepsiyaya müvafiq olaraq bazar konyuktura mexanizminin dinamikasını əks etdirən işgüzar tsikl modeli, akselerator və multiplikator prinsipi:

- Xekşer-Olin
- Marks-Engels
- Samuelson-Xiks
- Smit-Rikardo
- Keyns-Marşal

244 Gözlənilən inflayasiya:

- açıq inflayasiyadır
- əvvəlcədən nəzərə alınan, proqnozlaşdırılan inflayasiyadır
- təbii inflayasiyadır

tələb infliyasiyasıdır
təklif infliyasiyasıdır

245 İnflyasiya tempini hesablamaq üçün hansı qiymət indeksi daha xarakterikdir?

- heç biri doğru deyil
- real ümumi məhsul indeksi
- istehslak vasitələri indeksi
- istehsal vasitələri indeksi
- hamısı düzdür

246 Hər hansı bir iqtisadi siyaset tədbirlərinin həyata keçirilməsi dövrü ilə bu tədbirlərin nəticəsinin həyata keçirildiyi dövr arasında vaxt:

- stimullaşdırıcı idxlər siyaset
- daxili sabitləşmə siyaseti vaxtı
- xarici sabitləşmə siyaseti
- investisiya projektlərinin həyata keçirilməsi
- xalis ixrac siyaseti

247 İşsizlik nəticəsində potensial əmtəə və xidmətlərin itkisinin hesablanması kimin işlədiyi qanuna əsasən həyata keçirilir?

- amerikan alimi X.Berner
- ingilis iqtisadçısı A.Filik
- amerikan iqtisadçısı M.Fridmen
- amerikan alimi A.Ouken
- amerikan alimi P.Samuelson

248 İş qabiliyyətli əhalinin hərəkətini və istifadəsini xarakterizə edən qanun necə adlanır?

- əhalinin hərəkət və yerdəyişmə qanunu
- əhali məşğulluğu qanunu
- əhalinin yerdəyişməsi qanunu
- əhalinin hərəkət və istifadəsi qanunu
- belə bir qanun yoxdur

249 İş axtarmaqla, iş yeri gözləməklə və yaxın gələcəkdə işlə təmin olunan əmək qabiliyyətli adamlar aiddir:

- tsiklik işsizliyə
- institutsional işsizliyə
- struktur işsizliyə
- friksion işsizliyə
- təbii işsizliyə

250 Ölkə iqtisadiyyatının əksər sahələrində tələblə təklif arasında uzunmüddətli tarazlığın pozulması ilə əlaqədar qiymətlərin ümumi səviyyəsinin artması:

- tənzimlənmənin pozulması
- inflyasiya
- tarazlığın pozulması
- deflyasiya
- inhisarçılıq

251 Mövsümi işsizlik hansı növ işsizlik daxilində öyrənilir?

natamam işsizlik
struktur işsizlik
tsiklik işsizlik

- friksion işsizlik
hamısı daxilində

252 Məsrəflərin ümumi həcminin artması ilə bağlı inflyasiyanın səbəblərini öyrənən nəzəriyyə:

- tələb nəzəriyyəsi
- təklif nəzəriyyəsi
- gözləmə nəzəriyyəsi
- xərclər nəzəriyyəsi
- yığım nəzəriyyəsi

253 Qiymətlərin aşağıdakı hansı artım sürəti sürətli inflyasiyaya addır?

- 10%-dən 500%-ə
- 50%-dən 500%-ə qədər
- 10%-dən 50%-ə qədər
il ərzində qiymətlərin artım sürəti 10%-ə qədər
500%-dən yuxarı

254 Kurnest tsiklləri:

- qısamüddətli tsikllər
- tikinti tsiklləri
- Forrester tsiklləri
- Toffer tsiklləri
- uzunmüddətli tsikllər

255 Uzunmüddətli iqtisadi tsikllər kim tərəfindən araşdırılmışdır?

- R.Lukas
- C.Kitçin
- N.Kondratyev
- U.Mitçel
- K.Juqlyar

256 Struktur böhranın əhatə dairəsi:

- hamısı düzdür
- hər ikisi
- istehsalın bir neçə sahəsi
bütövlükdə iqtisadiyyat
heç biri düz deyil

257 Sosial siyasətin xarakteri və məzmunu sosial proseslərin idarə edilməsinə dövlətin müdaxilə etməsi səviyyəsindən asılı olaraq sosial siyasət neçə qrupa bölünür:

- heç biri düz deyil
- üç – qalıq, monetar və inistitusal prinsipli sosial siyasət
- iki – qalıq və institusional prinsipli sosial siyasət
bir institusional prinsipli sosial siyasət
- dörd – qalıq, monetar, institusional və proteksionist sosial siyasət

258 İşsizliyin iş qüvvəsinə faizlə olan nisbəti:

- işsizlik norması
işsizliyin səviyyəsi
işsizliyin əyrisi
işsizliyin kəmiyyəti
işsizlik

259 İstehsalın durğunluğu zamanı baş verən işsizlik:

- axıcı işsizlik
- tsiklik işsizlik
- struktur işsizlik
- xroniki işsizlik
- gizli işsizlik

260 Uzunmüddətli dövrdə iş qüvvəsinin tərkibində işsizlərin payını ifadə edir:

- cavablardan heç biri düz deyil
- təbii özüməşgulluq
- işsizliyin təbii səviyyəsi
- işsizliyin təbii norması
- təbii ikili məşgulluq

261 Ölçülən işsizlik, faktiki işsizlikdən az ola bilər, belə ki:

- bütün cavablar düzdür
- özünü işsiz elan edənlərin bəziləri ciddi olaraq iş axtarmaqla məşğul olmurlar
- ölçülən işsizlik friksion işsizliyi nəzərə almır
- bəzi işçilər iş tapmaq istəyirlər, ancaq yorulub onu axtarmağı dayandırırlar
- ölçülən işsizlik öz tərkibinə yeniyetmə işsizliyin daxil etmir

262 İqtisadi siyasetin ənənəvi təhlil metodu iqtisadi gözləməyə adekvat təsir edə bilmir, bunu müasir iqtisadi nəzəriyyədə necə adlandırırlar:

- Xiksin tənqidü
- Oykenin tənqidü
- Keynsin tənqidü
- Fisherin tənqidü
- Lukasın tənqidü

263 Fiskal siyasetin təsir dairələri:

- bütün iqtisadi resursların səmərəli istifadəsini təmin etmək
- məcmu tələb (məcmu gəlirlərin kəmiyyəti), məcmu təklif (məcmu xərclər və iqtisadi aktivlik)
- dövlət transferləri + məcmu tələb
- dövlət transferləri + məcmu təklif
- dövlət bütçəsinin məcmu xərcləri və məcmu gəlirləri

264 Fiskal siyasetin məqsədi:

- ÜDM-un stabil artımını təmin etmək
- ÜDM-un artımını, iqtisadi resursların səmərəliliyini və qiymətlərin sabitliyini təmin etmək
- büdcənin gəlir və xərclərini təmin etmək
- sabit vergi siyaseti, iqtisadi resurslardan səmərəli istifadə
- qiymətlərin sabit artımını, iqtisadi artımı, sabit vergini təmin etmək

265 Barter sazişləri aşağıdakılardan hansından asılılıqdadır: 1.inflyasiya səviyyəsindən 2.defisit dərəcəsindən 3.əhalinin tələbatının aşağı düşməsindən 4.əhali gəlirlərinin artmasından 5.gəlirlərin səviyyəsindən

- 1, 5
- 1, 2, 3
- 1, 3, 5
- 2, 4
- 2, 3, 4

266 Aşağıda qeyd olunanlar hökumətin möhkəm kursu adlanır, biridən başqa onu müəyyənləşdirir:

- dövlət idxlal və ixracı tənzimləməlidir
 Mərkəzi Bank gələcəkdə pul-kredit siyasetinin aşağıdakı modellərini rəhbər tutacaq: $\square M/M = 3\% \times 2 \times$ (işsizliyin faktiki səviyyəsi – işsizliyin təbii səviyyəsi)
 Mərkəzi Bank pul təklifi ilə 3% avtomatik olaraq artırır
- dövlət xərcəri aşağı düşdükdən sonra, parlament vergilərin azalması yolu ilə məcmu tələbi stimullaşdırmaq qərarına gəlir
 Konstitusyanın tələbinə görə hökumət hər il dövlət büdcəsini balanslaşdırmalıdır

267 xarici (ekzogen) dəyişənlər kimi, həcmi makroiqtisadi modeldən kənarda müəyyənləşən, hökumətin fiskal siyaseti, Mərkəzi Bankın monetar siyasetində ifadə olunan dəyişən:

- heç biri düz deyil
- xarici endogen dəyişən
- daxili ekzogen dəyişən
- xarici ekzogen dəyişən
- daxili endogen dəyişən

268 Makroiqtisadi sabitliyin məqsədi:

- idxalla ixrac balansını sabitləşdirmək
- MG-in artımı, işsizliyin saxlanılması, xalis ixrac və qiymət səviyyəsi işsizliyin səviyyəsini sabit saxlamaq istehsalı genişləndirmək idxala üstünlük vermək

269 Günəş aktivliyinin 11 illik tsiklini iqtisadi tsikllə əlaqələndirən müəllifin adını və nəzəriyyəsini müəyyənləşdirin:

- hamısı düzdür
- C.Cevinson – xarici amillər nəzəriyyəsi
- R.Xoutri – monetar nəzəriyyə
- Q.Xabler – yiğimlar nəzəriyyəsi
- K.Marks – izafi dəyər nəzəriyyəsi

270 Dövlət əmtəənin tarazlıq qiymətindən aşağı qiymətə satılması haqqında qərar versə:

- bu zaman istehsalçının mənfəəti artır
- bu zaman kredit faizləri yüksəlir
- bu zaman bütçə ödəmələri artır
- bu zaman istehsalçının mənfəəti sabit qalır
- bu zaman istehsalçının mənfəəti azalır

271 Bütün makroiqtisadi göstəricilər dəyişikliyə uğrayır və işgüzar aktivliyin dəyişməsi iqtisadiyyatın bütün bölmə və sahələrini əhatə edir:

- antitsiklik dəyişikliklər
- tsiklik dəyişikliklər
- firma səviyyəsində dəyişikliklər
- qeyri-tsiklik dəyişikliklər
- bir sahədə olan dəyişikliklər

272 Aşağıdakılardan hansılar yüksəliş fazasının əlamətlərinə daxil deyil?

- qiymətlərin aşağı düşməsi, işçi qüvvəsinə tələbin artması
- texniki resurslardan istifadənin sabitləşməsi
- işçi qüvvəsinə tələbin artması
- qiymətlərin aşağı düşməsi
- iqtisadi kapital qoyuluşlarının çoxalması

273 Aşağıdakılardan hansılar tsiklər nəzəriyyəsinə aiddir?

- heç biri düz deyil
- iqtisadi tsiklin sinxronlaşdırılması nəzəriyyəsi
- monetarist nəzəriyyələr
- keynsçi nəzəriyyələr
- keynsçi nəzəriyyələr, monetarist nəzəriyyələr, iqtisadi tsiklin sinxronlaşdırılması nəzəriyyəsi

274 Aşağıdakı amillərdən hansı tələb inflasiyasını yarada bilər?

- kommunal xidmət qiymətlərinin artırılması
- istehlaka meyllilik həddinin azalması
- neftin qiymətinin artması
- dövlət bütçə kəsirinin artması
- əhalidən tutulan gəlir vergisinin artırılması

275 Açıq inflasiya hansı formalarda təzahür edir?

- hamısı düzdür
- qiymət inflasiyası və gözləmə adaptasiya olma inflasiyası
- sürüşən inflasiya və xərclər inflasiyası formasında
- tələb inflasiyası, xərclər inflasiyası və struktur inflasiyası formasında
- hiper inflasiya, təklif inflasiyası və tələb inflasiyası formasında

276 A. Lauqelerin Təklif iqtisadiyyatı nəzəriyyəsi hansı problemin həllini nəzərdə tutmurdu?

- inflasiyanın tənzimlənməsi
- büdcənin sağlamlaşdırılması
- təklifin stimullaşdırılması
- vergilərin azaldılması
- sosial programların dondurulması

277 Səmərəli gözləmə nəzəriyyəsi hansı iqtisadi siyaseti nəzərdə tutmur?

- məşgulluğun tənzimlənməsini
- gözləmənin mümkün təsirini
- iqtisadi siyasetin nəticəsinin dəyişməsini
- makro və mikro iqtisadi əlaqələndirməni
- dövlətin iqtisadiyyata məhdud müdaxiləsini

278 Əhalinin təbii hərəkəti, işə qəbul olunan və işdən çıxan, pensiyaya gedən əhalinin tərkibi və sayındakı dəyişikliklər:

- demoqrafik mobillik
- cəmiyyətin mobilliyi
- əahilinin işlə təmin olunması
- sosial mobillik
- iqtisadi mobillik

279 Yoxsulluq həddinin müəyyən edilməsi metodları:

- nisbi və mütləq yoxsulluq həddi
- minimum və nisbi yoxsulluq həddi
- maksimum və mütləq yoxsulluq həddi
- minimum və mütləq yoxsulluq həddi
- maksimum və nisbi yoxsulluq həddi

280 Renta, netto-faiz, dividendlər bu:

- mülkiyyətdən gəlir
- transfert gəlirləri

- real gəlir
- məşgulluqdan gəlir
- nominal gəlirlər

281 Mövcud ölkədə (regionda) orta səviyyədə yaşamağa imkan verən minimal istehlak səbətinin dəyərinin göstəricisi:

- nisbi yoxsulluq həddi
- yoxsulluq
- minimum istehlak büdcəsi
- mütləq yoxsulluq həddi
- yaşayış minimumu

282 Məhsulun qiymətinin dəyişməsinin alıcıının real gəlirinə və buna uyğun olaraq məhsulun miqdarına təsir göstərməsi:

- gəlir norması
- gəlir effekti
- mənfəət
- gəlir
- gəlir faizi

283 İstiqamətindən asılı olaraq əhali mobilliyinin formaları:

- gendaxili, şaquli
- genarası, şaquli
- gendaxili, üfüqi
- genarası, üfüqi
- şaquli, üfüqi

284 İstehlak əmtəə və xidmətlərinin bahalaşmasını tam və ya qismən ödəmək məqsədi ilə əhalinin pul gəlirlərinin dövlət tərəfindən müəyyən olunmuş mexanizmi:

- gəlirlərin indeksasiyası
- əhalinin real gəlirlərinin indeksasiyası
- qiymət indeksi
- Qerfidal indeksi
- əhalinin nominal gəlirlərinin indeksasiyası

285 İnsan inkişafı indeksini müəyyən edən göstəricilər sistemi:

- gözlənilən gəlir, təhsil
- adambaşına düşən ümumi daxili məhsul, gözlənilən ömür uzunluğu, təhsilin səviyyəsi
- adambaşına düşən ümumi daxili məhsul, gözlənilən ömür uzunluğu
- adambaşına düşən ümumi daxili məhsul
- adambaşına düşən ümumi daxili məhsul, təhsilin səviyyəsi

286 İqtisadi aktiv əhali və ya iş qüvvəsi hərəkətinin bütün formalarını əhatə edən mobillik:

- iqtisadi mobillik
- demoqrafik mobillik
- cəmiyyətin mobilliyi
- sosial mobillik
- əhalinin demoqrafik quruluşu

287 Cari transfertlər, kompaniyanın xeyriyyəçiliyi, dövlət müavinətləri və digər ödənişlər:

- transfert gəlirləri
- mülkiyyətdən gəlir

- real gəlir
- məşgulluqdan gəlir
- nominal gəlir

288 Cəmiyyətin sinfi tərkibinin dəyişməsinin müəyyənləşməsi, cəmiyyətin müxtəlif təbəqələrə bölünməsi bu:

- sosial mobillik
- iqtisadi mobillik
- cəmiyyətin mobilliyi
- demoqrafik mobillik
- demoqrafik dəyişiklik

289 Cəmiyyətin bir hissəsinin iqtisadi vəziyyəti, mövcud cəmiyyətin yaşayış vasitələrinin minimum normalarının olmaması:

- yoxsulluq
- yoxsulluğun mütləq həddi
- yoxsulluğun ən aşağı həddi
- aşağı həyat səviyyəsi
- yoxsulluğun nisbi həddi

290 Cəmiyyətdə əhali mobilliyyinin formaları:

- demoqrafik, sosial, iqtisadi mobillik
- əhali, demoqrafik, iqtisadi mobillik
- sosial, əhali, iqtisadi mobillik
- demoqrafik, sosial, əhali mobilliyi
- iqtisadi, əhali, sosial mobillik

291 U.K.Mitçelin iqtisadi təlimi hansı nəzəriyyənin əsasında dayanırdı?

- müvazinətlik nəzəriyyəsi
- Ç. Darvinin təbiətin təkamülü nəzəriyyəsi
- böhransız tsikl konsepsiyası
- son faydalılıq nəzəriyyəsi
- əhali məskunluğu nəzəriyyəsi

292 Tsiklik işsizlik hansı dövrdə kiçikdir 0 olur?

- durğunluq və canlanma dövründə
- yüksəliş və tənəzzül dövründə
- canlanma və yüksəliş dövründə
- tənəzzül və canlanma dövründə
- tənəzzül və durğunluq dövründə

293 Tsiklik inkişafın təbiətinə müxtəlif yanaşmalar (iqtisadi tsikillər nəzəriyyəsində):

- qısamüddətli, uzunmüddətli və ortamüddətli
- ekzogen, endogen və elektik
- juqlıyar və kondratyev tsiklləri
- real işgüzar tsikl
- elektik, kondratyev dalğası

294 Tam məşgulluq nə deməkdir?

- yuxarıda göstərilənlərin heç biri doğru deyil
- ölkədə işsizliyin olmadığı bir dövr
- əmək qabiliyyəti olan və işləmək istəyən hər bir şəxs işlə təmin olunmuşdur

bütün əmək qabiliyyətli əhalilə işlə təmin edilmişdir
yuxarıda göstəricilərin hamısı doğrudur

295 Təklif inflasiyasını yarada bilən səbəb:

- ticarət balansının mənfi saldosu
- əmək haqqı səviyyəsinin artması
- ölkə tədiyyə balansının kəsirinin artması
- dövlət bütçə kəsirinin artması
- xalis ixracın çoxalması

296 N.D.Kondratyevin böyük tsikllərin və ya uzun dalğaların təkrarlanması ilə əlaqələndirirdi:

- hamısı düzdür
- qısamüddətli dövrdə istehsal fondlarına qoyulan dəyişən kapitalın həcmi ilə əlaqədardır
- uzunmüddətli istehsal fondlarına qoyulan dövriyyə fondları ilə əlaqədar
- uzunmüddətli istehsal fondlarına qoyulan əsas kapitalın yeniləşməsi ilə əlaqədar
- ortamüddətli istehsal fondlarına qoyulan dövriyyə və dəyişən kapitalla əlaqədar

297 İşsizliyin təbii şəraiti üçün aşağıdakı hallar mümkündür:

- iqtisadiyyatda friksyon və struktur işsizlik mövcuddur
- iqtisadiyyatda tsiklik işsizlik mövcuddur
- iqtisadiyyatda struktur işsizlik mövcuddur
- yuxarıdakıların heç biri düz deyil
- iqtisadiyyatda işsizlər yoxdur

298 İşsizlik səviyyəsi necə ölçülür?

$$\frac{\text{qüvvəsi}}{\text{struktur işsizlər}} \times 100$$

$$\frac{\text{iş qüvvəsi}}{\text{işsizlər}} \times 100$$

$$\frac{\text{tsiklik işsizlər}}{\text{iş qüvvəsi}} \times 100$$

$$\frac{\text{qüvvəsi}}{\text{tsiklik işsizlər}} \times 100$$

299 İşsizlik haqqında məlumat ona görə doğru deyil ki:

- bütün cavablar səhvdir
- qismən məşğulluq mövcuddur
- gizli iqtisadiyyat mövcuddur
- tsiklik işsizlik mövcuddur
- qismən məşğulluq mövcuddur, gizli iqtisadiyyat mövcuddur, tsiklik işsizlik mövcuddur

300 İş qabiliyyətinə malik olan əhalinin hərəkət dinamikası və istehsal prosesində ondan istifadə xarakterini ifadə edən qanun:

- əhalilə artımı qanunu
- əhalilə məskunluğu qanunu
- istehsal potensialından tam istifadə qanunu
- işsizliyin təbii səviyyəsi qanunu
- tam məşğulluq qanunu

301 İstehlakin həcmində təsir edən amillər:

- psixoloji amil, yiğimin həcmi
qiymətlərin səviyyəsi, alıcının zövqü
gəlirlərin səviyyəsi, alıcının zövqü, qiymət
- gəlirlərin səviyyəsi, qiymətlərin səviyyəsi, psixoloji amil
psixoloji amil, alıcının zövqü

302 İstehsal xərclərinin yüksəlməsi ilə qiymətlərin artması nəticəsində baş verən inflyasiya:

- xərclər inflyasiyası
- təklif inflyasiyası
açıq inflyasiya
tələb inflyasiyası
struktur inflyasiya

303 İnflyasiyanın mövcudluğunu və səviyyəsini müəyyənləşdirən vacib, mühüm iqtisadi göstərici:

- bazar qiymətləri
- qiymət indeksi
qiymət səviyyəsi
qiymətin dövlət tənzimlənməsi
qiymətin bazar tənzimlənməsi

304 İqtisadi tsikl nədir?

- iqtisadi inkişafın böhran dövrü
- iqtisadi inkişafın artım və enmələrlə müşahidə olduğu dövr
iqtisadi inkişafın daimi artım dövrü
iqtisadi inkişafın tempinin aşağı düşməsi dövrü
iqtisadi inkişafın durğunluq dövrü

305 İqtisadi aktivlikdə dəyişikliklər:

- makroiqtisadi göstəricilərdəki mənfi dəyişiklik
- tsiklik və qeyri-tsiklik dəyişikliklər
heç biri düz deyil
işgüzar aktivliyin dəyişməsi
makroiqtisadi göstəricilərdəki müsbət dəyişiklik

306 Hansı dövrdə tsiklik işsizlik > 0 olur?

- depressiya dövründə
yüksəliş dövründə
canlanma dövründə
- tənəzzül dövründə

307 Verginin əsas funksiyası hansıdır?

- iqtisadi
fiskal
hamısı düzdür
dolayı
- birbaşa

308 Daxili və xarici mənbələr hesabına əvəzsiz verilən məqsədli maliyyə yardımı:

- büdcə xərcləri
büdcə federalizmi
sekvestr
- qrant

büdcə artıqlığı

309 Büdcə gəlirlərinin büdcə xərclərindən artıq olan məbləği:

- büdcə defisi
- büdcə xərcləri
- faktiki defisit
- büdcə (artıqlığı) profisi
- büdcə gəlirləri

310 Hər bir ölkədə tarixən qərarlaşmış və dövlət tərəfindən qanunvericiliklə müəyyən edilmiş pul tədavülünün (nəğd və nəğdsiz pulların hərəkəti) təşkili forması:

- pul sistemi
- pul bazası
- pul kutləsi
- pula olan tələb
- pul bazarı

311 Dövlətin qarşısında qoyulan məqsədlər, onun sərəncamında olan vəsaitlərdən çox olmamalıdır nəzəriyyəsi kimə aiddir:

- T.Veblen
- U.Mitçel
- Y.Tinbergen
- P.Samuelson
- D.Nort

312 Aşağıdakılardan hansı torpaq vergisidir?

- fitrə
- cizyə
- xüms
- zəkat
- xərac

313 Əldə olunan qənimət, qazanc və illik gəlirin beşdə bir hissəsi hansı vergi növüdür?

- xüms
- zəkat
- xərac
- fitrə
- cizyə

314 Vergilər vasitəsilə ölkədə baş verən iqtisadi və sosial proseslərə təsir göstərilməsi – verginin hansı funksiyasıdır?

- fiskal
- tənzimləyici
- sosial
- yenidənbölgü
- nəzarətedici

315 Orucluğun başa çatması ilə ehtiyacını ödəyənlərin hər birinə 3 kq bugdaya, xurmaya, qarğıdalıya və s. bərabər məbləğdə vergi:

- xərac
- fitrə
- cizyə

- xüms
- zəkat

316 Müxtəlif səviyyəli gəlir sahiblərinə fərqli vergi tətbiq etməklə onlar arasında sosial bərabərsizliyin yumşaldılması - verginin hansı funksiyasıdır?

- tənzimləyici
- sosial
- fiskal
- nəzarətedici
- yenidənbölgü

317 Müsəlman dövlətlərində yaşayan qeyri-müsəlmanlardan alınan can vergisi hansıdır?

- xüms
- fitrə
- cizyə
- xərac
- zəkat

318 Həddi və vaxtı müəyyən olunmuş malın qırxdan bir hissəsi hansı vergidir?

- cizyə
- fitrə
- zəkat
- xüms
- xərac

319 Aşağıdakılardan hansı vergi hədləri formasına aid deyil?

- sabit
- regressiv
- mütərəqqi
- birdəfəlik
- proporsional

320 Dövlət bütçəsindən və yerli bütçələrdən qanunvericiliklə nəzərdə tutulan tələbatı ödəmək üçün ayrılan vəsait:

- bütçə defisiti
- bütçə gəlirləri
- bütçə profisiti
- bütçə fondları
- bütçə xərcləri

321 Dövlətin vətəndaşlara, firmalara və müəssisələrə borcu:

- kassa borcu
- istiqraz
- səhmlər üzrə borc
- xarici borc
- daxili borc

322 Vergi subyekti:

- maliyyə müəssisələri
- vergiqoyanlar
- vergi nəzarətçiləri
- vergi ödəyənlər

vergi inspeksiyası

323 Vergilər nədir?

yuxarıdakıların heç biri doğru deyil

- Mərkəzi və yerli hakimiyyət orqanları tərəfindən fiziki və hüquqi şəxslərdən tutulan məcburi ödənişlər fiziki və hüquqi şəxslərin dövlətə könüllü ödənişləri dövlət tərəfindən insanlardan və müəssisələrdən tutulan könüllü və məcburi ödənişlər yuxarıdakıların hamısı düzdür

324 Dövlətə məxsus olan, lakin büdcə sisteminə daxil olmayan maliyyə fondları:

- büdcədən kənar dövlət fondları
büdcə gəlirləri
büdcə xərcləri
büdcə kəsiri
büdcə profisiti

325 Indeksasiya siyaseti bazar iqtisadiyyatının inkişaf etmiş ölkələrində nə vaxtdan tətbiq olunmağa başlamışdır?

XIX əsrda

XIX əsrin birinci yarısından

XX əsrin birinci yarısından

- XX əsrin ikinci yarısından
XIX əsrin ikinci yarısından

326 Əhali qrupları arasında gəlirlərin bölgüsündəki bərabərsizliyi ölçmək üçün:

Valras əyrisindən istifadə olunur

Filips əyrisindən istifadə olunur

- Lorens əyrisindən istifadə olunur
Xiks əyrisindən istifadə olunur
real əmək haqqı müəyyənləşdirilir

327 Aşağıdakılardan hansılar M2 aqreqatına aid deyil:

- qısamüddətli dövlət istiqrazları
bank sistemində olmayan nəğd pul
çox da olmayan əmanətlər qoyuluşu
çek depozitləri
veksel ödəmələri

328 Fərz edək ki, pul təklifi və qiymət səviyyəsi daimidir. Onda pul bazarda gəlirin səviyyəsi artdığı şəraitdə:

pula olan tələb və faz dərəcəsi sabitdir

pula olan tələb artacaq və faiz dərəcəsi aşağı düşəcək

pula olan tələb azalacaq, faiz dərəcəsi artacaq

pula olan tələb və faiz dərəcəsi azalacaq

- pula olan tələb və faiz dərəcəsi artacaq

329 Aksızlər, əlavə dəyərdən vergi, mülkiyyətdən vergi, lisenziya ödəmələri və gömrük haqqları hansı vergi növünə aid edilir:

mənfəətdən vergiyə

əlavə dəyər vergisinə

- dolayı vergilərə
birbaşa vergilərə

mülkiyyətdən vergiyə

330 Mərkəzi Bank tərəfindən keçirilən sterilizasiya siyasəti:

- valyuta ehtiyatlarının artımı şəraitində pula olan təklifin artırılması
tədiyyə balansının defisiti şəraitində pul təklifini azaltmaq
cavabların hamısı düzdür
tədiyyə balansının defisiti şəraitində daxili kreditlərin azaldılması
valyuta ehtiyatlarının azaldılması şəraitində daxili aktivlərin artırılması

331 Vergiqoyma obyektinin qanunla müəyyən edilməsi:

- vergi sistemi
- vergi bazası
- vergi siyasəti
- vergi dərəcəsi
- vergi sazişi

332 Ölkədə vergilərin tutulması ilə bağlı sosial-iqtisadi münasibətlərin, tutulan vergilərin, onların ödənilməsi qaydalarının və vergi orqanlarının məcmusu:

- Laffer əyrisi
- vergi sistemi
- vergi siyasəti
- vergi bazası
- vergiqoymanın prinsipi

333 Müəssisələrin və firmaların daxili bazarlarda satdığı xalq istehlakı mallarına və onların göstərdiyi xidmətlərə qoyulan dolayı vergi:

- aksizlər
- dövriyyə vergisi
- birbaşa vergilər
- dolayı vergi
- tədiyyə vergisi

334 Kənd təsərrüfatında torpaq və başqa resurslardan istifadəyə görə verilən haqq:

- torpağa görə faiz
- torpaq rentası
- pul ödəmələri
- vergi
- icarə haqqı

335 Həddən yüksək vergilər vergi sisteminin səmərəliliyini aşağı salır konsepsiyası:

- monetar konsepsiya
- marjinal konsepsiya
- marksist konsepsiya
- neoklassik konsepsiya
- sərvət konsepsiyası

336 Gəlirə nisbətən faizlə müəyyən edilən vergi dərəcəsi:

- vergi
- vergi faizi
- vergi ödənişi
- vergi payı
- vergi norması

337 Yerli özünüidarəetmə və dövlət orqanlarına məxsus vəzifə və funksiyaların yerinə yetirilməsi üçün lazım olan pul vəsaitlərinin yiğilması və istifadə olunması formasıdır:

- dövlət xərcləri
- dövlət büdcəsi
- dövlət gəlirləri
- büdcə fondları
- dövlət müəssisələrinin maliyyəsi

338 Maliyyə sisteminin başlıca həlqəsi:

- büdcədənkənar dövlət fondları
- Mərkəzi Bank
- Maliyyə Nazirliyi
- dövlət müəssisələri
- dövlət büdcəsi

339 Hansı müddətdə dövlət büdcəsinin tələblərinin yerinə yetirilməsi həyata keçirilir?

- büdcənin müəyyənləşdirilməsi
- büdcənin təsdiq vaxtı
- büdcəsinin planlaşdırılması
- büdcə ili
- büdcənin təsdiqi

340 Dövlət bölməsi iqtisadi sistemin digər elementləri ilə üç vasitə ilə əlaqədardır. Bunlar:

- istiqrazlar vasitəsilə, pul vəsaitləri və büdcə vasitəsilə
- istiqrazlar vasitəsilə, pul vəsaitləri, büdcə vasitəsilə
- vergi vasitəsilə, büdcə vasitəsilə, istiqrazlar vasitəsilə
- pul vəsaitləri, vergi vasitəsilə
- büdcə vasitəsilə, dövlət alışarı və istiqrazlar vasitəsilə

341 M1 + əhalinin əmanət banklarında olan müddətli depozitləri:

- pul aqreqatı M2
- aqreqat L
- pul aqreqatı M0
- pul aqreqatı M1
- pul aqreqatı M3

342 Vergi dərəcəsi həcmi ilə büdcəyə vergi daxilolmaları həcmi arasında əlaqəni nümayiş etdirən əyri:

- Valras əyri
- Laffer əyri
- Filips əyri
- Engel əyri
- Lorens əyri

343 Vergi ödəyicisi və vergi daşıyıcısı eyni subyektdir?

- xüsusi vergilər
- azad vergilər
- dolayı vergi
- birbaşa vergi
- ümmumi vergilər

344 Dövlət büdcəsinin defisiti aşağıdakılardan hansının hesabına maliyyələşdirilə bilər:

- müəssisənin rentabelliyyinin artması hesabına
- pul emissiyası hesabına
- dövlət müəssisələrinin mənfiəti hesabına
- əlavə vergilərin daxil olmasından
qızıl ehtiyatdan vəsaitin ayrılması hesabına

345 Aşağıdakı hansı vergi növü dolayı vergiyə aid deyil?

- əlavə dəyər vergisi
- gömrük rüsumları
- satışdan vergi
- aksizlər
- mənfiət vergisi

346 Aşağıdakı hansı vergi növü birbaşa vergiyə aid deyil?

- əmlak vergisi
- fiziki şəxslərdən gəlir vergisi
- əlavə dəyər vergisi
- gəlir vergisi
- mənfiət vergisi

347 Dövlət borcunun formaları:

- xarici borc, uzunmüddətli borc
- xarici borc, qısamüddətli borc
- xarici borc, ortamüddətli borc
- uzunmüddətli borc, xarici borc
- daxili borc, xarici borc

348 Təhlilin gedisatında daxili və xarici sabitliyin problemi öyrənilərək iki fundamental prinsip işlənmiş və iqtisadi siyasətdə bir-birindən asılı olmayan iki məqsəd:

- daxili valyuta və xarici valyuta
- vergi və investisiya
- daxili balans və xarici balans
- idxal və ixrac
- investisiya və faiz norması

349 Qısamüddətli dövrdə fiskal siyasətin xarici balansa yekun təsiri bir çox hallarda:

- səmərəli pul-vergi siyasətindən asılıdır
- kapitalın mobillik dərəcəsindən asılıdır
- faiz dərəcelərinin səviyyəsindən asılıdır
- ticarət balansının deficitliyindən asılıdır
- ticarət balansının profitliyindən asılıdır

350 M2 + depozit sertifikatları + dövlət qiymətli kağızları:

- pul aqreqatı M3
- pul aqreqatı M2
- pul aqreqatı M1
- pul aqreqatı M0
- aqreqat L

351 M0 + hüquqi şəxslərin hesablaşma hesabında olan pullar + əmanət banklarında tələb olunana qədər olan depozitlər + kommersiya banklarında olan depozitlər:

- pul aqreqatı M1

- pul aqreqatı M2
- pul aqreqatı M0
- aqreqat L
- pul aqreqatı M3

352 Faiz dərəcəsinin azalması ilə:

- heç biri düz deyil
- likvid formada vəsait istəyənlərin sayı azalır
- pul kütləsinə tələb artır
- pul kütləsinə tələb azalır
- pul kütləsinə tələb dəyişmir

353 Verginin funksiyaları:

- heç biri düz deyil
- fiskal, sosial, tənzimləyici, yenidən bölüşdürücü, nəzarət
- fiskal, sosial, gəlirlilik, tənzimləyici
- fiskal, aydınlıq, sosial, tənzimləyici, nəzarətedici
- fiskal, bölgüsü, ədalətlilik, nəzarətedici

354 Vergilərin qalxması zamanı nə baş verir?

- məcmu təklif artır
- məcmu tələb və təklif azalır
- məcmu təklif azalır
- məcmu tələb azalır
- məcmu tələb və təklif artır

355 Vergi ödəyicisi və vergi daşıyıcısı müxtəlif subyektlərdür?

- xüsusi vergi
- azad vergi
- birbaşa vergi
- dolayı vergi
- ümumi vergi

356 Vergi dərəcəsi ilə vergi güzəştlərinin məcmusuna nə deyilir?

- vergiqoyma
- vergi dərəcəsi
- vergi rejimi
- vergi güzəştləri
- vergi payı

357 Tutulma xarakterinə görə vergi dərəcələrini müəyyənləşdirin:

- sabit, birbaşa, mütərəqqi, regressiv
- sabit, birbaşa, proporsional, regressiv
- sabit, proporsional, mütərəqqi, regressiv
- sabit, dolayı, proporsional, regressiv
- sabit, dolayı, mütərəqqi, regressiv

358 Mütərəqqi vergilər zamanı gəlir artlığı halda:

- vergi dərəcələri aşağı düşür
- yuxarıdakıların heç biri düz deyil
- vergi dərəcələri sabit qalır
- vergi dərəcələri artır

vergi dərəcələri dəyişkəndir

359 Məqsədli vergilərə aiddir:

- əlavə dəyər vergisi
- gömrük rüsumları
- qiymətli kağızlarla əməliyyatlardan daxil olan vergi
- yol fondunun yaradılması
- vərəsəlik və bağışlamadan vergi

360 Gəlirlər artdıqca vergi dərəcəsi artır:

- reqressiv vergilər
- sabit vergilər
- proporsional vergilər
- mütərəqqi vergilər

361 Gəlirin həcmindən asılı olmayaraq vergitutma vahidi üçün müəyyən edilmiş mütləq məbləğ:

- dolayı vergilər
- mütərəqqi vergilər
- sabit vergilər
- reqressiv vergilər
- proporsional vergilər

362 Gəlirin dərəcəsindən asılı olmayaraq vergi dərəcəsi sabit qalır:

- xüsusi vergilər
- sabit vergilər
- mütərəqqi vergi
- proporsional vergi
- reqressiv vergilər

363 Gəlir artdıqca tutulan vergilərin payı azalır:

- xüsusi vergilər
- sabit vergi
- proporsional vergilər
- reqressiv vergilər
- mütərəqqi vergi

364 Fiskal siyasetin hansı tipləri fərqləndirilir?

- dövlət xərcləri və gəlirlərinin maliyyələşdirilməsi
- dövlət gəlirlərinin maliyyələşdirilməsi və diskression
- avtomatik və dövlət xərclərinin maliyyələşdirilməsi
- avtomatik və diskression

365 Fiskal siyəsət nə deməkdir?

- vergilərin məhdudlaşdırıcı rolu
- vergi dərəcələrinin tənzimlənməsi siyaseti
- bündə gəlirləri və xərclərinin tənzimlənməsi siyaseti
- məcmu tələb və məcmu təklifin tənzimlənməsi
- bündə xərclərinin əsas istiqamətlərinin müəyyənləşdirilməsi siyaseti

366 Dövlətin xarici dövlətlərə, xarici hüquqi və fiziki şəxslərə, beynəlxalq maliyyə təşkilatlarına borcu:

heç biri düz deyil

- uzunmüddətli borc
- ortamüddətli borc
- qısamüddətli borc
- xarici borc

367 Dövlətin öz vətəndaşlarına və hüquqi şəxslərinə borcu:

- heç biri düz deyil
- uzunmüddətli borc
- ortamüddətli borc
- qısamüddətli borc
- daxili borc

368 Dövlətin yerli büdcələrə və hüquqi şəxslərə maliyyə dəstəyinin formaları:

- gəlirlər, büdcə ssudaları, subvensiya, subsidiya
- subvensiya, dotsasiya, xərclər, büdcə ssudaları
- büdcə ssudaları, xərclər, subvensiyalar
- gəlirlər, dotsiyalar, subsidiyalar
- büdcə ssudaları, dotsasiya, subvensiya, subsidiya

369 Mülkiyyət formasına görə maliyyə sistemi:

- heç biri düz deyil
- dövlətin mərkəzləşdirilmiş maliyyəsi
- əhalinin və bank müəssisələrinin maliyyəsi
- təsərrüfat subyektlərinin maliyyəsi
- dövlət mülkiyyətində olan müəssisələrin maliyyəsi, qeyri-dövlət mülkiyyətində olan müəssisələrin maliyyəsi

370 Dövlət maliyyəsinin strukturunu müəyyənləşdirin:

- heç biri düz deyil
- büdcə, kredit, büdcə xərcləri
- büdcə, büdcə gəlirləri, dövlət büdcəsi
- müəssisənin büdcəsi, yerli büdcə
- dövlət büdcəsi, büdcədənəkənar fondlar, dövlət krediti

371 Maliyyə sisteminin subyektlərinə görə formaları:

- qeyri-dövlət mülkiyyətində olan müəssisələrin maliyyəsi
- sosial, əmlak və şəxsi siğorta fondları
- müxtəlif səviyyəli büdcələr
- dövlətin valyuta ehtiyatları
- dövlətin (mərkəzləşdirilmiş) maliyyəsi, təsərrüfat subyektlərinin maliyyəsi, əhalinin maliyyəsi

372 Büdcə sistemi vasitəsilə büdcənin hansı funksiyaları reallaşır:

- təkrar istehsal, tənzimləyici
- tənzimləyici, nəzarətedici
- həvəsləndirici, bölgüsdürəcü
- nəzarətedici, həvəsləndirici
- bölgüsdürəcü, nəzarətedici

373 Maliyyə münasibətləri nəyi əks etdirir?

- pul vəsaitlərinin dövlətlə vətəndaşları arasında bölgüsü
- dövlət büdcəsinin gəlirləri və xərcləri arasında olan münasibətləri
- pul vəsaitləri fondunun yaradılması, bölgüsü və istifadəsi münasibətlərini dövlətlə müəssisələr arasında pul vəsaitlərinin bölgüsü münasibətlərini

müəssisələrin pul vəsaitlərinin yaradılması üzrə münasibətləri

374 Kredit təşkilatlarının özlərinin cari borclarının yerinə yetirə bilmədiyi vəziyyət:

- istehsalçı böhranı
- ödəniş balansının böhranı
- alıcılıq qabiliyyəti böhranı
- likvidlilik böhranı
- istehlakçı böhranı

375 İqtisadi artımın inkişaf meyllərindən və nisbətlərindən asılı olaraq onun intensiv tipinin formaları:

- əməktutumlu, fondaneytral, resursqoruyucu
- resursların qənaətli formada istifadəsi
- fondtutumlu, fondverimli
- resursqoruyucu, xərclərin səmərəliliyi
- fondtutumlu, resursqoruyucu, fondaneytral

376 Aşağıdakı göstəricilərdən hansılar iqtisadi artıma dövlət təsiri kimi çıxış edir?

- iqtisadi artım
- ixtisaslaşma
- elmi-texniki tədqiqatın stimullaşdırılması
- kadr hazırlığına dövlət xərcləri
- vergi sisteminin təkmilləşməsi

377 İqtisadi artımın dövlət tənzimlənməsi nəzəriyyələrinə aid deyildir:

- keynsçılık
- neoklassik
- klassik
- monetarist
- neokeynsçılık

378 İqtisadi artımın amillər üzrə modelləri:

- çoxamilli və ikiamilli model
- biramilli, universal və dördamilli model
- ikiamilli, çoxamilli, universal model
- universal, bir və ikiamilli model
- heç biri düz deyil

379 İqtisadi artım nədə ifadə olunur?

- neft hasilatının artımında
- ÜMM-in mütləq artımında
- real ÜMM-in artım tempində
- əmək haqqının artımında
- ÜMM-in dəyərində

380 Aşağıdılardan hansılar iqtisadi artımın hərəkətverici qüvvələrinə aiddir? 1. ziddiyətlər 2. iqtisadi tarazlıq 3. iqtisadi bəhsləşmə 4. kapitalın həcmi 5. iqtisadi mənafelər

- 3, 4
- 1, 2, 3
- 1, 2, 5
- 1, 2
- 1, 3, 5

381 Aşağıdakı göstəricilərdən hansılar iqtisadi artımın amillərinə aiddir?

- məhsulların qiymətinin artması
- işçilərin sayının artması
- beçərilən torpaqların həcminin azalması
- işçilərin sayının artması, əmək məhsuldarlığının artması, beçərilən torpaqların həcminin azalması
əmək məhsuldarlığının artması

382 Müxtəlif ölkələrin milli təsərrüfatlarının əməkdaşlıq etmək yolu ilə onların ya tam və yaxud qismən vahid hala salınması:

- iqtisadi stimullaşdırma
- iqtisadi sistem
- iqtisadi tənzimlənmə
- iqtisadi mühit
- iqtisadi integrasiya

383 Hansı nəzəriyyədə müasir kapitalizmin bütün iqtisadi sistemini – planlaşdırılan sistemin və bazar sisteminin məcmusu kimi göstərilir və müəllif kimdir:

- vahid sivilizasiya nəzəriyyəsi, F.Fukuyama
- vahid sənaye cəmiyyəti nəzəriyyəsi, R.Aron
- yeni sənaye cəmiyyəti nəzəriyyəsi, C.Helbreyt
- postsənaye cəmiyyəti nəzəriyyəsi, D.Bell
- supersənayeləşmə nəzəriyyəsi, A.Toffeler

384 Sərbəst iqtisadi zonaların tiplərindən biri:

- birgə müəssisələr
- iqtisadi və elmi-texniki inkişaf zonası
- kənd təsərrüfatı zonası
- emal sənayesi zonası
- transmilli korporasiyalar

385 İqtisadi inkişafın milli modelinin səmərəliliyini əks etdirən əsas istiqamətlərdən biri:

- təhsil və səhiyyənin səviyyəsinin yüksəldilməsi
- iqtisadi artımın sürəti
- urbanizasiya vəziyyətinin yaxşılaşdırılması
- vaxtdan istifadənin səmərəliliyinin yüksəldilməsi
- ətraf mühitin qorunması

386 Klassik məktəbin iqtisadiyyatın tənzimlənməsi haqqında təlimi növə əsaslanır?

- dövlət tərəfindən iqtisadiyyatın idarə edilməsi
- iqtisadiyyatın öz-özünü tənzimləməsi
- sosial sahənin
- pul-kredit
- fiskal

387 A. Smitin bazar haqqında təliminin əsas müddəası:

- yeniliklərin tətbiqi
- əmək bölgüsü
- iqtisadi ehtiyatların məhdudluğu
- əmək dəyər nəzəriyyəsi
- görünməz əl nəzəriyyəsi

388 İqtisadiyyatın dövlət tərəfindən idarəedilməsinin hansı prinsipləri vardır?

- həvəsləndirmə
- yuxarıdakılardan hamısı düzdür
- məcburetmə
- maraqoyatma
- inandırma

389 Klassik məktəbin xüsusiyyətlərinə aid deyil:

- iqtisadiyyatın öz-özünü tənzimləməməsi
- iqtisadi liberalizm
- azad rəqabət
- əmək dəyər nəzəriyyəsi
- iqtisadiyyatın dövlət tərəfindən tənzimlənməsi

390 Dünya birliyinin gələcək sosial-iqtisadi tərəqqisinin mövcud güclənməsinə zərər yetirə bilən təhlükə:

- ekoloji fəlakət
- su problemi
- xəstəliklər
- texniki tərəqqi
- işsizlik

391 BMT-nin statistika komissiyası tərəfindən işlənmiş standart milli hesablar sistemi dünya praktikasında neçənci ildən tətbiq olunur:

- 1957-ci il
- 1956-ci il
- 1953-cü il
- 1954-cü il
- 1955-ci il

392 İqtisadi maraqların və ictimai təkrar istehsalın normal gedışatının pozulmasına şərait yaradır:

- zəif iqtisadi siyaset
- iqtisadi maraq
- ölkədaxili maraqlar
- geopolitik təhlükə
- iqtisadi təhlükə

393 İqtisadiyyatın dövlət tənzimlənməsinin iqtisadi metodunun formaları:

- inzibati və birbaşa
- məqsədli və məcburi
- məqsədli və dolayı
- inzibati və dolayı
- birbaşa və dolayı

394 C.M.Keyns bazar konsepsiyasında tənzimləmə siyaset kimi nəyi əsas hesab etmişdi?

- qiymət siyaseti
- pul-kredit siyaseti
- sosial siyaset
- xarici ticarət siyaseti
- büdcə-vergi siyaseti

395 İqtisadiyyatın dövlət tənzimlənməsinin metodları:

- dolayı və məcburi
- məqsədli və inzibati

- rəqabətqabiliyyətlilik və inzibati
- inzibati və iqtisadi
məcburetmə və iqtisadi

396 İqtisadiyyatın dövlət tənzimlənməsi məsələlərində keynsçilərin fikri fərqlidir və üç əsas cərəyanə bölünür:

- solçular (liberal), klassik və neoklassik
- solçular, marjinal və neoklassik
- solçular (liberal), konservativ və neoklassiklər
konservativ, klassik və neoklassik
konservativ, marjinal və neoklassik

397 Dövlət tərəfindən iqtisadiyyatın idarə edilməsi prosesində öz məqsədlərinə nail olmaq üçün istifadə edilən strateji və taktiki tədbirlər:

- iqtisadiyyatın sahə və regional quruluşu
- dövlət programlaşdırılması
- dövlətin iqtisadi siyaseti
iqtisadiyyatın dövlət tənzimlənməsi
iqtisadi programlaşdırma

398 Mövcud sosial-iqtisadi sistemi təsərrüfatçılıq şəraitinə uyğunlaşdırmaq məqsədilə səlahiyyətli dövlət strukturları tərəfindən məqsədyönü və mərkəzləşdirilmiş qaydada həyata keçirilən qanunvericilik, icra və nəzarət xarakterli tədbirlər sistemi:

- hamısı düzdür
- iqtisadiyyatın dövlət planlaşdırılması
- dövlətin iqtisadi siyaseti
- dövlət programlaşdırılması
- iqtisadiyyatın dövlət tənzimlənməsi

399 Dövlət xərcləri və vergi ilə bağlı tənzimləmə sistemi:

- fiskal siyaset
maliyyə siyaseti
iqtisadi tənzimləmə siyaseti
- dövlət siyaseti
- pul-kredit siyaseti

400 C.M.Keynsin makroiqtisadi tənzimləmə nəzəriyyəsinin əsasını nə təşkil edir?

- ÜDM-un artırılması
- tələbin stimullaşdırılması
səmərəli təklif
vergi dərəcələrinin artırılması
gəlirlərin artırılması

401 Bazar iqtisadiyyatı şəraitində iqtisadiyyatın tənzimlənməsi məqsədinə aid deyil:

- istehlakın artımı
- istehsal vasitələrinin inkişafının üstün artımı
iqtisadi sabitlik
iqtisadi müvazinət
iqtisadi artım

402 İqtisadiyyata dövlətin müdaxiləsi aşağıdakı problemlərdən hansının ilk növbədə həlli üçün vacibdir?

- inflyasiyanın güclənməsinə yol verməmək

- inhisarçılığın qarşısının alınması
- azad rəqabətin təmini
- yuxarıdakılardan hamısı düzdür
- işgüzar fəallığı təmin etmək

403 Con Meynard Keyns neoklassik məktəbinin görkəmli nümayəndəsidir?

- Keyns neoklassik məktəbin görkəmli nümayəndəsi deyil
- Keyns neoklassik məktəbin görkəmli nümayəndəsidir
- Keyns institusionalizm məktəbinin nümayəndəsidir
- Keyns neosintez nəzəriyyəsinin nümayəndəsidir
- Keyns marjinalizmin nümayəndəsidir

404 Urbanizasiyanın meydana gəlməsinin, inkişaf edib qlobal prosesə çevrilməsinin başlıca amillərindən biri:

- etnik çekişmələr
- təbii resursların tükənməsi
- ətraf mühitin qorunması
- elmi-texniki tərəqqi
- elmi-texniki gerilik

405 İnkışaf iqtisadiyyati nəzəriyyəsi inkişaf dövrlərindən birini – sənaye inqilabı yaratmaq üçün ilkin şəraitin yaradılması və həmin prosesin özünün mövcudluğunu mütləqləşdirir:

- vahid sənaye cəmiyyət nəzəriyyəsi
- vahid sivilizasiya nəzəriyyəsi
- inkişaf mərhələsi nəzəriyyəsi
- iqtisadi artım mərhələsi nəzəriyyəsi
- yeni sənaye cəmiyyət nəzəriyyəsi

406 Milli təhlükəsizliyin tərkib hissəsi olan iqtisadi təhlükəsizliyin təmin olunması o şəraitdə artır ki:

- dinamik inkişaf şəraitində
- böhran fazasında
- təkrar istehsal şəraitində
- iqtisadi disproportsiyalar zamanı
- iqtisadi yüksələş

407 Milli iqtisadiyyatın müstəqilliyini təmin edən şərait və amillərin məcmusu, onun stabililiyi və dayanıqlığı, daim yeniləşmə qabiliyyəti və özütəkmilləşməsi:

- iqtisadi sabitlikdir
- iqtisadi inkişafdır
- iqtisadi artımdır
- iqtisadi müstəqillikdir
- iqtisadi təlükəsizlikdir

408 İqtisadi təlükəsizliyin formaları:

- geopolitik və daxili təhlükəsizlik
- siyasi təlükəsizlik
- iqtisadi və geopolitik təhlükəsizlik
- geopolitik və xarici təhlükəsizlik
- daxili və xarici təhlükəsizlik

409 Mülkiyyət münasibətlərinin qloballaşması, əmək bögüsü və kooperasiyalasmanın daha yüksək səviyyəsi, təsərrüfatların təşkilinin yeni formaları, beynəlxalq iqtisadi təşkilatların tənzimləyici rolü:

- ictimai istehsalın artım tempi
- qloballaşma tendensiyası
  - xarici ticarətin güclənməsi tendensiyası
  - beynəlxalq iqtisadi tendensiyaların güclənməsi
  - makroiqtisadi tendensiya

410 Milli təhlükəsizliyin təmin olunması sahəsində ümumdövlət məqsədlərinə nail olmanın zəruri şərti:

- makro və mikro iqtisadi səviyyədə tənzimlənmə
- iqtisadi təhlükəsizliyin dövlət tənzimlənməsi
  - iqtisadi təhlükəsizliyin planlaşdırılması
  - makroiqtisadi səviyyədə iqtisadi proporsiyaların təmini
  - iqtisadiyyatın sabitliyinin təmin olunması

411 Kritik sosial-iqtisadi şəraitin əvvəlcədən, nəticələrini yumşaltmaq və zəiflətmək məqsədi ilə onun diqqət mərkəzində saxlanması:

- itkilərin qiymətləndirilməsi
- riskin qiymətləndirilməsi
- resursların kompensasiyası
- riskin idarə edilməsi
- zərərlərin müəyyənləşdirilməsi

412 İqtisadi təhlükəsizliyin vacib elementləri:

- A+B düzdür
- iqtisadi müstəqillik və müdafiə qabiliyyətlilik
- iqtisadi müstəqillik və iqtisadi təhlükəsizlik
- sabitlik, müstəqillik və müdafiə qabiliyyəti
- iqtisadi müstəqillik, milli iqtisadiyyatın sabitliyi, inkişaf və tərəqqi etmək

413 İqtisadi təhlükəsizliyin daxili amillərinə aiddir:

- elmi-texniki potensial və səmərəli idarəetmə
- iqtisadiyyatın proporsional iqtisadi inkişafı
- iqtisadiyyatın proporsional iqtisadi inkişafı ilə bağlı olmayan amillər
- elmi potensialın və istehsal innovasiyasının səmərəli istifadə olunması
- iqtisadi sistemin tsiklik inkişafının qanuna uyğunluqları ilə bağlı olan və tsiklik inkişafın qanuna uyğunluqları ilə bağlı olmayan amillər

414 Xarici təhlükəyə aiddir:

- siyasi qeyri-stabillik
- iqtisadi qeyri-stabillik
- idxal və ixracın qeyri-sabitliyi
- geopolitik və xarici amil, qlobal ekoloji problemlər
- ekoloji qeyri-stabillik

415 Gömrük tarifləri haqda qeyd olunanlardan hansı doğrudur?

- tariflər qorunan sahələrdə möşğulluğu azaldır
- tariflər bazarı ixrac üçün genişləndirir
- tariflər daha səmərəli olan sahələrin inkişafını ləngidir
- tariflər daha səmərəli olan sahələrin inkişafına səbəb olur
- tariflər birinin hesabına digərləri üçün əlverişlidir

416 Qlobal iqtisadiyyatın əsas göstəricilərindən biri olub, əhali faizi, hansı ki, gəlirlə və istehlak səviyyəsi ilə əlaqədardır, bu:

- ətraf mühitin çırklənməsi
- yoxsulluq
beynəlxalq əmək bölgüsü
xəstəlik
istehsalın artımı

417 Dünya təsərrüfatının strukturuna bunlardan hansı daxildir?

- məhsuldar qüvvələrlə istehsal münasibətləri arasında olan ziddiyətlərin həlli
- transmilli korporasiyalar
mülkiyyətin iqtisadi reallaşması
elmi-texniki tərəqqinin sürətli inkişafı
tədiyyə balansının təmin olunması

418 Beynəlxalq immiqrantlar neçə kateqoriyaya ayrılır:

- qaçqınlar, sığınacaq istəyənlər, qeyri-laqel immiqrantlar, kontrakt üzrə işləyənlər, ölkəyə gizli yolla gələnlər
qeyri-leqal, qaçqınlar, kontrakt üzrə işləyənlər
gizli yolla gələn, kontrakt üzrə işləyən
qeyri-leqal, sığınacaq istəyən, kontraktlı
gizli yolla gələn, qaçqınlar və leqal olan

419 İnkışaf iqtisadiyyatı nəzəriyyəsi müxtəlif ölkələrin sənayeləşməsinin gedişində onlar üçün yeni sənaye cəmiyyətinin formallaşacağı və burada sovet və qərb sistemləri onların növləridir – deyən nəzəriyyəni müəyyənləşdirir:

- vahid sənaye cəmiyyəti nəzəriyyəsi
supersənayeləşmə nəzəriyyəsi
iqtisadi artım mərhələsi nəzəriyyəsi
yeni sənaye cəmiyyəti nəzəriyyəsi
postsənaye cəmiyyəti nəzəriyyəsi

420 Sənayeləşmə böhranının aradan qaldırılmasının ən mühüm amilini Bell həm postsənaye meylləri nin inkişafında, həm də:

- dini və psixoloji amillərdə görürdü
kapitalın tərkibinin elmtutumluluğunda görürdü
tələb və təklifin texnoloji səviyyəsində görürdü
əmək məhsuldarlığının artırılmasında görürdü
mədəniyyət və dinin birliyində görürdü

421 Bazar iqtisadi sistemində dövlətin iqtisadi vəzifələrinə aid deyil:

- bazar sisteminin səmərəli fəaliyyətinə şərait yaradan ictimai mühitin və hüquqi bazanın təmin edilməsi
rəqabətin qorunub saxlanması
gəlir və sərvətlərin yenidən bölgüsü
iqtisadiyyatın sabitləşdirməsi
istehsal olunmuş məhsulların bölgüsünü həyata keçirmək

422 İqtisadiyyatın dövlət tərəfindən tənzimlənməsinin iqtisadi metodlarına aid deyil:

- sosial siyasət
büdcə-vergi mexanizmləri vasitəsilə tənzimləmə
kredit-pul formasında tənzimləmə
qiymət siyasəti
müəssisə və şirkətləri iş qüvvəsi ilə təmin etmək

423 Dövlətin antitsiklik tənzimlənməsinə aid deyildir:

- xarici iqtisadi əlaqələrin genişləndirilməsi
iqtisadi tsiklin sinxronlaşdırılması
vergi-büdcə alətlərindən istifadə etmək
pul-kredit vasitəsilə
işgüzar fəallığın stimullaşdırılması

424 Göstərilənlərdən hansı bazar iqtisadiyyatı şəraitində iqtisadiyyatın dövlət tənzimlənməsinin istiqamətinə aid deyil?

- qiymət tənzimlənməsi
büdcə tənzimlənməsi
heç biri düz deyil
yuxarıdakılardan hamısı iqtisadiyyatın dövlət tənzimlənməsinin istiqamətləridir
- ətraf mühitinin qorunmasının dövlət tənzimlənməsi

425 İqtisadiyyatın dövlət tənzimlənməsinin tipləri:

- indikativ planlaşdırma, tam inhisarçılıq
dövlət və bazar tənzimlənməsinin vəhdətinin müxtəlif variantları
tam liberal, təsərrüfatın idarə edilməsində dövlətin inhisanı
- tam liberal, təsərrüfatın idarə edilməsində dövlətin inhisarçılığı, dövlət və bazar tənzimlənməsinin müxtəlif variantları
indikativ planlaşma, liberal və inzibati metod

426 İqtisadiyyatın dövlət tənzimlənməsinin formaları:

- qiymətlər, pul-kredit və sosial tənzimlənmə
hüquqi, rəqabətqabiliyyətlilik, ədalətli tənzimlənmə
pul-kredit, sosial iqtisadi tənzimlənmə
- hüquqi, maliyyə-iqtisadi və sosial - iqtisadi tənzimlənmə
vergi, pul-kredit və sosial tənzimlənmə

427 Keynsçiliyin hansı istiqaməti iqtisadiyyatın dövlət tənzimlənməsində əsas məsələ kimi mənfaətin maksimumlaşdırılması və iqtisadiyyatın konservativ strukturlarının saxlanılmasını təklif edir:

- neoklassik istiqamət
sol keynsçilər (liberallar)
hamısı düzdür
klassik istiqamət
- keynsçiliyin konservativ istiqaməti

428 M.Fridman iqtisadiyyatın tənzimlənməsində hansı amilə üstünlük vermişdir?

- büdcə-vergiyə
xarici iqtisadi
qiymət siyasətinə
sosial siyasətə
- pul-kreditə

429 Aşağıdakılardan hansılar iqtisadiyyatın dövlət tərəfindən tənzimlənməsi üsuluna aid deyil?

- qısa müddətli tənzimləmə
dolayı iqtisadi tənzimləmə
heç biri düz deyil
birbaşa inzibati tənzimləmə
hamısı düzdür

430 İqtisadiyyatın dövlət tənzimlənməsinin nəzəri-konseptual əsasları:

- marjinal, klassik və keynsçi konsepsialar
- klassik, monetar, keyns konsepsiaları
- klassik, neoklassik və marjinal konsepsialar
- neoklassik, keynsçi və monetar konsepsialar
- marjinal, keynsçi və neokeynsçi konsepsialar

431 Dövlətin iqtisadi siyasətinin əsas istiqamətləri:

- xarici-iqtisadi, pul-kredit siyasəti
- fiskal, moneta rəvə keynsçi
- valyuta, idxal-ixrac, sosial və xarici iqtisadiyyat
- məşğulluq, antiinflyasiya, pul-kredit siyasəti
- pul-kredit, fiskal, sosial və xarici iqtisadi siyasət

432 İnhisarlaşdırma, ekoloji problemlər, cəmiyyətin resurslarının qeyri-səmərəli bölüşdürülməsi, ictimai məhsulun istehsalının zəruriliyi, gəlirlərin bölüşdürülməsində qeyri-bərabərlik, dünya bazarlarında rəqabətin güclənməsi dövlətin iqtisadiyyata müdaxiləsinin:

- dövlətin iqtisadiyyata müdaxiləsinin iqtisadi alətidir
- dövlətin funksiyasıdır
- dövlətin iqtisadiyyatın tənzimlənməsi şərtidir
- dövlətin iqtisadiyyata müdaxiləsinin səbəbləridir
- dövlətin iqtisadiyyata müdaxiləsinin qanuni bazasıdır

433 Aşağıdakılardan hansı dövlətin iqtisadi tənzimləmə funksiyasına daxil deyildir?

- rəqabətin qorunması və gəlirlərin yenidən bölgüsü
- rəqabətin qorunub saxlanması
- işsizliyin və inflyasiyanın tənzimlənməsi
- büdcə gəlirləri və xərcləri nisbətinin tənzimlənməsi
- gəlir və sərvətlərin yenidən bölüşdürülməsi

434 Ölkənin müəyyən dövr ərzində xarici iqtisadi əlaqələrinin vəziyyəti haqqında statistik hesabat:

- idxal-ixrac balansı
- mühəsibat balansı
- statistik hesabat
- ticarət balansı
- ödəniş balansı

435 Ölkədə daimi yeri (yaşayışı) olan, iqtisadi agent:

- broker
- korrispondent
- nümayəndə
- diler
- rezident

436 Hökumətin, firmaların, ayrı-ayrı şəxslərin ölkədə istehsal edilən və başqa ölkədə satılması nəzərdə tutulan əmtəə və xidmət:

- ixrac
- idxal
- varrant
- renta
- kvota

437 Müqavilənin valyuta şərtlərinə alternativ seçilmə hüququ nədir:

- valyuta opsiyonu
- valyuta şərti
- valyuta sazişi
- valyuta sərbəstliyi
- valyuta hüququ

438 Aşağıdakı göstəricilərdən hansı dövlət kapital qoyuluşuna aid deyil?

- dövlət istiqrazları
- subsidiyalar
- qrantlar
- BVF-nun krediti
- ticarət kreditləri

439 Ölkənin iqtisadi sərhədlərinin mühafizəsi sistemi:

- gömrük terminalı
- beynəlxalq ticarət
- gömrük
- gömrük infrastruktur
- xarici ticarət

440 Xarici ticarət dövriyyəsinin ÜDM-a nisbətən elastiklik əmsalı:

- ixraca təklifin elastikliyi
- idxala təklifin elastikliyi
- milli iqtisadiyyatın açıqlığının meyarı
- idxala tələbin elastikliyi
- ixraca tələbin elastikliyi

441 Açıq iqtisadiyyatın təhlili zamanı istifadə olunan, idxalla ÜDM və idxalla daxili istehlak arasındaki nisbəti ifadə edən göstərici:

- ölkə idxalının həcmi
- xarici ticarət kvotası
- heç biri düz deyil
- xarici ticarət dövriyyəsinin həcmi
- idxal kvotası

442 Iqtisadiyyatın açıqlıq dərəcəsini təhlil etmək üçün iqtisadiyyatın inkişafının hansı əsas göstəricisindən ilk növbədə istifadə olunur:

- hamısı düzdür
- ixrac kvotasından
- xarici iqtisadi kvotadan
- idxal kvotasından
- əhalinin hər nəfərinə düşən ixracın həcmindən

443 Aşağıdılardan hansı dünya təsərrüfatının subyektlərinə daxildir?

- beynəlxalq maliyyə-kredit sistemi
- dünya kapital bazarı
- dünya işçi qüvvəsi bazarı
- beynəlxalq valyuta sistemi
- dövlət və onun milli iqtisadiyyatı

444 Yığım və istehlakın nisbəti, maddi və qeyri-maddi istehsal arasında nisbət:

- sahələrarası proporsiyalar

- ümumiqtisadi proporsiyalar
ölkələrarası proporsiyalar
ərazidaxili proporsiyalar
sahədaxili proporsiyalar

445 Ölkənin inkişaf nəticələrinin yekununu qiymətləndirmək üçün hansı göstəricidən istifadə olunur:

- ümumi milli məhsul
- ümumi sərvət
xalis milli məhsul
milli gəlir
ümumi milli gəlir

446 Kəmiyyətcə milli gəliri müəyyənləşdirin:

- xalis milli məhsuldan birbaşa vergilər çıxılır
- ümumi milli məhsuldan amortizasiya çıxılır
- xalis milli məhsuldan əlavə dəyər vergisi çıxılır
- xalis milli məhsuldan dolayı vergilər çıxılır
ümumi milli məhsuldan dolayı vergilər çıxılır

447 Xalis milli məhsul kəmiyyətcə bərabərdir:

- xalis milli məhsul – dolayı vergilər
- ümumi milli məhsul – amortizasiya
son məhsulların bazar dəyərini
bütün iqtisadi subyektlərin istehsal etdiyi son məhsulun bazar dəyəri
müəyyən dövrdə yaradılmış yeni dəyər

448 Müxtəlif ölkələrin milli iqtisadiyyatının əməkdaşlıq etməsi yolu ilə onların ya tam və yaxud qismən vahid hala salınması:

- istehsal integrasiyası
- milli əməkdaşlıq
- iqtisadi əlaqə
- iqtisadi integrasiya
dünya iqtisadiyyatı

449 Kiçik açıq iqtisadiyyat kapitalın tam mobilliyi ilə hansı modelin köməyi ilə təhlil oluna bilər:

- Valras modeli
- Mandella-Fleminqa modeli
Kobba-Duqlas modeli
Paase-Fişer modeli
Keyns modeli

450 Burada fəaliyyət göstərən milli və xarici iqtisadi subyektlərin fəaliyyəti üçün güzəştli rejim yaradılır:

- azad bazar
- azad sahibkarlıq zonası
açıq birja
arbitraj
azad ticarət

451 Beynəlxalq ticarətin istənilən iştirakçısı elə məhsulların ixracına çalışmalıdır ki, onların istehsalında həmin ölkə tərəf müqabillərinə nisbətən üstünlüyü malik olduğu istehsal amillərindən intensiv istifadə etsin konsepsiyanının müəllifləri:

- Olin-Leontyev
- Smit-Olin
- Rikardo-Olin
- Xekşer-Olin

452 Ölkənin xalis ixracı, yəni cari əməliyyatlar üzrə müsbət saldo göstərir ki:

- ölkəni xaricdən alacağı kredit faizi təmin etmir
- ölkə xarici ölkələrdə investisiyaların artırıb
- ölkə xarici investisiya qoyuduşunu planlaşdırır
- ölkə xarici ölkəyə investisiya qoyuluşunu azaldıb
- ölkə xarici ölkəyə veriləcək kredit faizini artırır

453 Cari ildə yaradılmış (istehsal olunmuş) bütün əmtəə və xidmətlərin fiziki həcmiñin məcmusu kimi müəyyənləşir, bu:

- ümumi mənfəətdir
- gəlirlər üzrə ÜDM-un hesablanması
- istehsalın real həcmidir
- qiymətlərin ümumi səviyyəsidir
- cari bazar qiymətləridir

454 Ümumi milli məhsul deflyatoru və ümumi daxili məhsul deflyatoru istifadə olunur:

- qiymətin ümumi səviyyəsi hesablandıqda
- nominal kəmiyyətin reala keçməsində yenidən hesablanması
- nominal kəmiyyətin yenidən hesablanması
- real kəmiyyətin yenidən hesablanması
- real kəmiyyətdən nominal kəmiyyətə keçmədə yenidən hesablanması

455 Şəxsi gəlirdən birbaşa gəlirlərin umumi məbləğinin çıxılması yolu ilə müəyyənləşən gəlir:

- hamısı düzdür
- sərəncamda qalan gəlir
- şəxsi gəlir
- sahibkar gəliri
- dövlət bütçəsinə keçən gəlir

456 Milli hesablar sistemində bütün göstəricilər nəyə əsasən hesablanır:

- heç biri düz deyil
- istehsalın artım tempinə görə
- cari ilin bazar qiymətlərinə əsasən
- keçən ilin bazar qiymətinə görə
- hamısı düzdür

457 Ayrı-ayrı ölkələr arasında müstəqillik, bərabərlik, bir-birinin daxili işinə qarışmamaq və tərəflərin qarşılıqlı səmərə prinsipi əsasında müxtəlif iqtisadi və elmi-texniki əlaqələrin obyektiv inkişafı:

- beynəlxalq lizinq
- beynəlxalq iqtisadi əməkdaşlıq
- beynəlxalq kredit
- beynəlxalq əmək bölgüsü
- beynəlxalq tədiyyə vasitəsi

458 Ödəniş balansında yardım formasında göstərilən əmtəə və xidmətlərin dəyəri neçə dəfə eks olunur?

- eks olunmur
- iki dəfə

- bir dəfə
- üç dəfə
- dörd dəfə

459 BMT-nin metodikası üzrə dünya ölkələrinin təsnifat göstəricilərindən biri:

- ümumi iqtisadi müvazinətin təmin olunması
- xarici borcun səviyyəsi
- insan potensialının inkişafına görə ömür müddəti
- coğrafi amillər
- ixrac həcmi

460 Ölkənin xalis ixracı, yəni cari əməliyyatlar üzrə mənfi saldo göstərir ki:

- ölkə xarici investisiyalardan imtina edir
- ölkədə xarici investisiyalar artmışdır
- ölkədə xarici investisiyalar azalmışdır
- ölkə xarici investisiyaları planlaşdırır
- ölkənin xarici investisiyalardan əldə etdiyi gəlir

461 Xarici müvazinət dəyişikliklərinin daxili müvazinətdə əks olunmasını ifadə edən model:

- xarici tarazlıq modeli
- daxili-orta tarazlıq modeli
- xarici-orta tarazlıq modeli
- daxili-xarici tarazlıq modeli
- daxili tarazlıq modeli

462 M.Porter nəzəriyyəsinə əsasən müasir xarici ticarətin inkişafını müəyyənləşdirən dörd əsas parametr öz aralarında nisbətini dəyişdikdə:

- daxili rəqabət milli firmalara öz uğursuzluqlarında xarici firmaları günahlandırmağa imkan verir
- rəqabətqabiliyyətlilik şəraitində firmalar xaricə çıxış axtarmağa başlayır
- heç biri düz deyil
- istehsal programında və xarici ticarətdə struktur dəyişiklikləri aparılır
- firmalar xaricə çıxməq üçün dövlət dəstəyi axtarır

463 E.Xekşer və B.Olin ölkələr arasında həm əmtəələrin, həm də istehsal amillərinin yerdəyişməsini çətinləşdirən məhdudiyyətləri:

- bank faizlərinin qalxacağını söyləyirdilər
- ədalətli hesab edirdilər
- mənfi qiymətləndirirdilər
- idxal və ixracın zəifləməsi kimi qəbul edirdilər
- ölkəyə investisiya qoyuluşlarının çətinləşəcəyini bildirirdilər

464 A.Smitin və D.Rikardonun beynəlxalq ticarətlə bağlı hansı fikirləri ziddiyyət təşkil edirdi?

- əmək məhsuldarlığının mütləq artırılması imkanı
- bəzi məhsulların az xərclə istehsalının faydalılığı
- azad xarici ticarətin zəruriliyi və məqsədyönlülüyü
- məhsul istehsalı ilə əlaqədar mütləq xərclərin həcmi azaldılması
- məhsul istehsalı ilə əlaqədar nisbi xərclərin həcmi azaldılması

465 İstehsal olunmuş ÜMM/ÜDM xərclər üzrə düzgün formuləni müəyyənləşdir:

- $Y = C + Ig + Y/Q + G + Nx$
- $Y = C + Ig + G + Nx$
- $Y = C + Iq + Nb + G + Nx$

$$Y = C + Ig + AO + G + Nx$$

$$Y = C + Ig + AO - Nb + Nx$$

466 İqtisadiyyatın real sektoruna aid olan qrupları müəyyənləşdirin:

- mənfiətli təşkilatlar, ev təsərrüfatı və dövlət müəssisəsi
- qeyri-maliyyə korporasiyası, ev təsərrüfatları, qeyri-mənfiətli təşkilatlar
qeyri-maliyyə korporasiyası, ev təsərrüfatları, dövlət müəssisəsi
dövlət müəssisəsi, ev təsərrüfatı, maliyyə institutları
mənfiətli təşkilatlar və dövlət müəssisəsi

467 Ölkənin ixrac məhsullarının artım tempi ilə həmin məhsulu idxlə edən dövlətlərin ÜDM-u arasındaki asılılığı müəyyənləşdirin:

- idxala təklifin elastiklik əmsalı
ixraca təklifin elastiklik əmsalı
ticarət kvotası əmsalı
idxala tələbin elastiklik əmsalı
- ixraca tələbin elastiklik əmsalı

468 ÜDM-un % artması idxlənin nə qədər artdığını göstərir – bu:

- gəlir üzrə təklifin elastikliyidir
- gəlir üzrə idxala tələbin elastikliyidir
hamısı düzdür
xərclər üzrə idxala tələbin elastikliyidir
xərclər üzrə təklifin elastikliyidir

469 Kapitala göstərilən xidmətin haqqını özündə əks etdirən xaricə ödənişlər, xaricdən dividend və faizlər əldə olunmasını əks etdirən balans:

- ödəniş balansı
- xidmət balansı
ticarət balansı
mühəsibat balansı
xarici ticarət balansı

470 Valyutanın deviz və dəyişmə kursu özündə birləşdirir:

- valyuta planını
investisiya gəlirini
- valyuta kursunu
kapital hesabını
maliyyə hesabını

471 Ölkənin xalis ixracı, yəni cari əməliyyatlar üzrə mənfi saldo göstərir ki:

- ölkə xarici investisiyalardan imtina edir
- ölkədə xarici investisiyalar artmışdır
ölkədə xarici investisiyalar azalmışdır
ölkə xarici investisiyaları planlaşdırır
ölkənin xarici investisiyalardan əldə etdiyi gəlir

472 Xarici müvazinət dəyişikliklərinin daxili müvazinətdə əks olunmasını ifadə edən model:

- xarici tarazlıq modeli
daxili-orta tarazlıq modeli
xarici-orta tarazlıq modeli
- daxili-xarici tarazlıq modeli

daxili tarazlıq modeli

473 Fiskal siyasət tədiyyə balansına aşağıdakı istiqamətlərdə təsir edir:

- idxal və ixracın nisbəti
- vergi səviyyəsi və investisiya həcmi
- gəlir səviyyəsi və faiz dərəcəsi
- idxal və ixracın həcmi
- investisiya həcmi və faiz dərəcəsi

474 Beynəlxalq ticarəti şərtləndirən amillərdən biri:

- dünya iqtisadiyyatının strukturu
- beynəlxalq iqtisadi integrasiya prosesi
- daxili bazarın stabil inkişafının təmin olunması
- kapitalın beynəlmiləlləşməsi
- yerli istehsalın kifayət etməməsi

475 İlk rəsmi Tədiyyə balansı neçənçi ildə tərtib olunub və harada:

- 1921-ci il Almaniyada
- 1920-ci il İngiltərədə
- 1924-cü il Yaponiyada
- 1923-cü il ABŞ
- 1922-ci il Rusiyada

476 Təsbit olunmuş mübadilə kursu şəraitində:

- hamısı düzdür
- büdcə-vergi siyasəti xarici balansa daha güclü təsir edir, nəinki pul-kredit siyasətinə
- pul siyasəti tədiyyə balansının tənzimlənməsində nisbi üstünlüyü malikdir, daxili tarazlığa yox
büdcə-vergi siyasətindən xarici balansı tənzimləmək üçün istifadə olunur
monetar siyasət daxili balansı tənzimləmək üçün istifadə olunur

477 Xarici ticarətdə əmtəələrin mübadiləsi necə aparılır?

- beynəlxalq əlaqələr vasitəsilə
- idxal üzrə
- idxal və ixrac üzrə
- ixrac üzrə
- daxili ticarət vasitəsilə

478 Dünya bazارında reallaşan əmtəələrin dəyərinin pulla ifadəsi:

- tarazlıq qiymətləri
- dünya qiymətləri
- istehlak səbəti qiyməti
- qiymət indeksi
- bazar qiymətləri

479 Dünya bazarının hansı formaları fəaliyyət göstərir?

- iş qüvvəsi və əmtəə bazarı
- pul və xidmətlər bazarı
- beynəlxalq valyuta-kredit bazarı
- beynəlxalq əmtəə və xidmətlər bazarı
- valyuta və xidmət bazarı

480 Bir ölkə daxilində əmtəə mübadiləsi:

- daxili ticarət
- topdan ticarət
- əmtəələrlə ticarət
- pərakəndə ticarət
- milli ticarət

481 Neft ixrac edən ölkələrin təşkilatı:

- AAFA
- NAFTA
- OPEK
- CAAPK
- MDB

482 Tədiyyə balansı termini neçənçi ildə meydana gəlib:

- 1768
- 1767
- 1764
- 1765
- 1766

483 Tədiyyə balansının vəziyyətinə fiskal siyasət neçə istiqamətdə təsir edir:

- heç bir
- 3
- 1
- 4
- 2

484 Ticarət, xidmətlər və transfertlər balansının məcmusu tədiyyə balansının:

- ölkənin xalis eksportudur
- pul daxil olmalarıdır
- valyuta ehtiyatıdır
- cari hesabıdır
- tədiyyə balansının saldosudur

485 Müxtəlif ölkələrin fiziki və hüquqi şəxsləri arasında mövcud olan təsərrüfat əlaqələri:

- beynəlxalq integrasiya
- beynəlxalq əmək bölgüsü
- ölkənin beynəlxalq investisiya mövqeyi
- beynəlxalq iqtisadi münasibətlər
- kapitalın beynəlxalq hərəkəti

486 Xarici iqtisadi siyasət Azərbaycanda neçə istiqamətdə həyata keçirilir?

- xarici investisiya siyasəti
- xarici ticarət siyasəti
- xarici ticarət və ödəniş balansı
- xarici ticarət, investisiya, xarici ticarət ödənişi
- xarici ticarət, investisiya, xarici yardım, ödəniş balansı

487 Beynəlxalq əmək bölgüsünün ən mühüm formaları və əsas elementləri:

- təmərküzləşmə və mərkəzləşmə
- təmərküzləşmə
- ixtisaslaşma və kooperasiyalasdırma

mərkəzləşmə və ixtisaslaşma
kooperasiyalasdırma və mərkəzləşmə

488 Bir ölkəyə əmtəə gətirilməsinin və ya oradan çıxarılmasının qadağan edilməsi:

- gömrük qadağası
- bonus
- embarqo
- realizənin olmaması
- vergi qadağası

489 Dövlətlərarası və ya hökumətlərarası ticarət müqavilələri əsasında müəyyən edilən qiymətlər:

- tədavül qiymətləri
- müqavilə qiymətləri
- dünya qiymətləri
- kontrakt qiymətləri
- ticarət qiymətləri

490 Ölkələr arasında əmək bölgüsünün, burada bir sahə və ya müəssisədə müəyyən məhsul istehsalının cəmlənməsi ilə xarakterizə olunan istehsalın təşkili forması:

- saholərarası beynəlxalq ixtisaslaşma
- müəssisədaxili ixtisaslaşma
- beynəlxalq ixtisaslaşma
- regional ixtisaslaşma
- ixtisaslaşma

491 Bu qiymətlərdən hansı dünya bazarında mövcud deyil?

- pərakəndə satış qiymətləri
- kömək programı üzrə qiymətlər
- adi kommersiya əməliyyatları və ödəmələri üçün olan qiymətlər
- sərbəst çevrilən və qismən çevrilən qiymətlər
- klirinq razılıqları üzrə qiymətlər

492 Xarici borc kapitalının cəlb olunması və qızıl valyuta ehtiyatları hesabına tədiyyə balansının mənfi qalığının sistematik olaraq örtülməsi:

- tədiyyə balansının böhranı
- likvidliyin böhranı
- istehsalçı böhranı
- valyuta böhranı
- alıcılıq qabiliyyətinin böhranı

493 Deviz bazarında tələb və təklifin qarşılıqlı fəaliyyəti nəticəsində formaləşan valyuta kursu:

- tənzimlənən valyuta kursu
- müəyyənləşmiş valyuta kursu
- müvazinəli valyuta kursu
- üzən valyuta kursu
- beynəlxalq valyuta kursu

494 Dövlətin tənzimlənməyən deviz (valyuta) bazarında milli valyutanın kursu hansı mexanizmin vasitəçiliyi ilə müəyyənləşir?

- tələbat-təklif
- tələbat-tələb
- investisiyaların həcmi

- tələb və təklifin
gəlirlərin səviyyəsi

495 Ölkələr arasında maliyyə və ticarət əməliyyatları aparılması prosesində bazar formalaşır ki, burada milli valyutaların mübadiləsi nəticəsində onların mübadilə kursu müəyyənləşir ki, bu da:

- pul bazarıdır
- maliyyə bazarıdır
- qiymətli kağızlar bazarıdır
- deviz bazarıdır

496 Mərkəzi Bankın valyuta ehtiyatları balansının və tədiyyə balansının saldosunun məcmusu (həmişə) bərabərdir:

	+ 1
	- 1
R	0
	1

497 Açıq iqtisadiyyatda stabillaşmə siyasetinin strateji məqsədi:

- əmtəə və xidmətlərin beynəlxalq mübadiləsi
- statistik hesabat – satış və maliyyə əməliyyatları
- cari ödənişlərin qalığı – xalis ixrac
- idxal-ixracın tarazlığı
- “ikili tarazlığı” əldə etmək tam məşğulluq şəraitində ümumi tarazlıq

498 Yalnız bir ölkə daxilində tətbiq edilən valyuta:

- yerli valyuta
- çevrilən valyuta
- çevrilməz valyuta
- qismən çevrilən valyuta
- kollektiv valyuta

499 Valyuta sisteminin xarici elementi:

- valyuta
- pul
- order
- çek
- qiymətli kağız

500 İşlənmə qaydasına görə valyutanın növləri:

- tam və qismən çevrilən valyuta
- tam çevrilən valyuta
- qismən və çevrilməz valyuta
- tam, qismən və çevrilməz valyuta
- tam və çevrilməz valyuta

501 Adətən geniş yayılmış üçüncü valyutaya münasibətdə valyuta kursunun iki valyuta kursu əsasında hesablanması necə müəyyən olunur:

- “kros” kursu
- alıcı kursu
- “Forward” kursu
- “spot” kurs

satıcı kursu

502 Maraqlı olan ölkələrin beynəlxalq razılıq nəticəsində öz ölkələrinin valyutalarının mübadiləsinin nisbətini tənzimləmək məqsədi ilə müəyyən səviyyədə və müəyyən proporsiyalar həddində həyata keçirdiyi kurs:

- tənzimlənən valyuta kursu
- müvaziəntli valyuta kursu
- üzən valyuta kursu
- mütləq müəyyənləşdirilmiş valyuta kursu
beynəlxalq valyuta kursu

503 Deviz bazarında tələb və təklifin qarşılıqlı fəaliyyəti nəticəsində formalaşan valyuta kursu:

- tənzimlənən valyuta kursu
- beynəlxalq valyuta kursu
- müəyyənləşmiş valyuta kursu
- müvazinətli valyuta kursu
- üzən valyuta kursu

504 Müvazinət qiyməti və valyutanın bazar qiyməti – bu valyuta bazarında valyuta təklifinin mübadilə kursudur ki:

- qiymətli kağızlar bazarını tənzimləyir
- onun qiymətini müəyyənləşdirir
- maliyyə bazarını tənzimləyir
- ona olan tələbə bərabərdir
qiymətli kağızların dəyərini müəyyənləşdirir

505 Xarici borc kapitalının cəlb olunması və qızıl valyuta ehtiyatları hesabına ödəniş balansının mənfi qalığının sistematik olaraq örtülməsi:

- istehsalçı böhranı
- likvidliyin böhranı
- ödəniş balansının böhranı
alıcılıq qabiliyyətinin böhranı
valyuta böhranı

506 Konkret əmtəə bazarda deyil bütün bazarlarda qiymətin hər bir mümkün səviyyəsində fərdi istehsalçılar, müəssisələr və hökumət tərəfindən təklif edilən əmtəə və xidmətlərin məcmuu:

- məcmu təklif
- məcmu tələb
- məcmu tələb və tələbat
- məcmu tələb və təklif
- məcmu tələbat

507 əmtəə və xidmətlərin ixrac və idxlərini maneəsiz həyata keçirən ölkələrin iqtisadiyyatı:

- gizli iqtisadiyyat
- açıq iqtisadiyyat
bağlı iqtisadiyyat
ənənəvi iqtisadiyyat
qapalı iqtisadiyyat

508 əmtəə və xidmətlər istehsalı ilə bağlı xərcləri və nəticələri əks etdirən dəyər və natural göstəricilər sistemini əks etdirən iqtisadi artım modeli:

çoxamilli model

- universal model
- biramilli model
- ikiamilli model
- qarışiq model

509 İstifadə edilmə növünə görə investisiyalar:

- birbaşa və portfel
- dövlət və xüsusi
- dövlət və birbaşa
- dövlət və portfel
- borc və sahibkar

510 İvestisiyanın dəyişməsindən asılı olaraq gəlirin dəyişməsini xarakterizə edən əmsal:

- əmanət istəyi
- istehlak arzusu
- akselerator
- investisiya istəyi
- multiplikator

511 Fasılısız proses olub cəmiyyətin inkişafının bütün mərhələlərində baş verən mütərəqqi dəyişiklikləri ifadə edir:

- texnoloji təkmilləşmə
- sürətli inkişaf
- elmi nailiyyətlər
- elmi-texniki tərəqqi
- tərəqqi

512 Artan kapitalla silahlanma və artan əmək məhsuldarlığı daimi kapitalverimi ilə müşayiət olunur. Bu:

- əməkqoruyucu ETP
- ETP kapitalqoruyucu tipi
- Xiksə görə ETP
- neytral ETP
- Xarroda görə ETP

513 Müəyyən vaxt ərzində alınan və istehlak edilən əmtəələrin ümumi miqdarı:

- hamısı düzdür
- istehlak
- yığım
- bölgü
- investisiya

514 Qiymət dəyişməz qaldıqda təklifə təsir edən amillər:

- tələb amili
- qiymət amili
- xərc amili
- təklif amili
- qeyri-ciymət amilləri

515 İvestisiyanın dəyişməsindən asılı olaraq gəlirin dəyişməsini xarakterizə edən əmsal:

- investisiya istəyi
- akselerator
- əmanət istəyi

- istehlak arzusu
- multiplikator

516 Məcburi ehtiyatların norması müəyyənləşir:

- nəğd pul qoyuluşlarının həcmində görə
- pul qoyuluşlarının növünə görə
- heç biri düz deyil
- pul qoyuluşlarının siğorta dərəcəsindən
- depozitlərin həcmində müvafiq faizlə

517 Qiymətin dəyişməsi ilə ÜMM dəyişməsini xarakterizə edən göstərici:

- pərakəndə qiymətlər
- qiymət defilyatoru
- qiymət səviyyəsi
- qiymət dərəcəsi
- transfert xərclər

518 Fərdi tarazlığı ayrı-ayrı əmtəələr üzrə tarazlıq kimi izah edib, ümumi tarazlığın bu tarazlıqların cəmi olduğunu qeyd edən nəzəriyyəçi:

- E.Çemberlin
- C.Robinson
- A.Marşal
- L.Valras
- C.Klark

519 Faizin bazar səviyyəsi xarici ekzogen dəyişəndir və əmtəə bazarının tarazlığından nisbi asılı olmayaraq pul bazarında təyin olunur:

- daxili dəyişən modellər
- AD-AC və keynsçi xas modelləri
- AD-AC modelləri
- İS-LM modelləri
- xarici dəyişən modellər

520 əmtəə bazarında tarazlıq əyrisiidir.

- hamısı düzdür
- İS- əyrisi
- AS- əyrisi
- AD - əyrisi
- LM -əyrisi

521 Xiks və Xansen tərəfindən işlənmiş əmtəə və pul bazarının qarşılıqlı asılılıq modeli:

- AD-AS modeli
- “ford mustanq” modeli
- “məcmu tələb-məcmu təklif” modeli
- İS-LM modeli
- “gəlirlər-xərclər” modeli

522 əmtəələrin satışından əldə edilən pul vəsaiti ilə həmin əmtəələrin satınalınma qiymətlərinin cəmi arasındakı fərq:

- ümumi xərc
- ümumi gəlir
- ümumi tələbat

- ümumi satış həcmi
- ümumi məhsul

523 Qərb iqtisadi ədəbiyyatında ÜMM strukturu elementlərindən biri səhvdir:

- əlavə xərclər
- sahibkarların gəliri
- istifadə olunan xərclər
- amillər üzrə xərclər
- əhali xərcləri

524 Qiymətlərin dəyişməz səviyyəsində məcmu tələbin dəyişməsinə hansı amillər təsir edir?

- investisiya xərclərində və xalis ixracda dəyişikliklər
- istehlak yönümlü xərclərdə dəyişikliklər
- investisiya xərclərində dəyişikliklər
- xalis ixracda dəyişikliklər
- yuxarıdakılar hamısı düzdür

525 Qiymətin mümkün olan səviyyəsində, istehlakçıların əldə etməyə hazır olduğu əmtəə və xidmətlərin miqdarı:

- məcmu tələb əyrisi AD
- LM əyrisi
- məcmu təklif əyrisi AD
- məcmu tələb əyrisi AS
- məcmu təklif əyrisi AS

526 Səhm və uzunmüddətli öhdəliklərlə bağlı əməliyyatları özündə əks etdirən investisiya:

- birbaşa investisiyalar
- xarici investisiyalar
- digər investisiyalar
- portfel investisiyalar
- transfertlər

527 Milli gəlirin və tələbin yüksəlməsi səbəbindən artan investisiya:

- portfel investisiyalar
- asılı investisiyalar
- funksional investisiyalar
- sərbəst (atonom) inflasiya
- birbaşa investisiyalar

528 Məhsul artımı ilə kapital artımı arasında olan nisbəti xarakterizə edən göstərici:

- asılılıq
- koeffisient
- akselerator
- multiplikator
- funksiya

529 Qiymətli kağızların əldə edilməsinə yönəldilən investisiya:

- investorun vəsaiti
- müəssisənin investisiyaları
- birbaşa investisiya
- portfel investisiya
- dövlət investisiyası

530 İnvestisiya həcminin artmasına müvafiq olaraq ÜMM-un həcmini göstərən rəqəm koefisienti:

- həyat səviyyəsi indeksi
- akselerator
- qiymət indeksi
- həyat səviyyəsi göstəricisi
- multiplikator

531 Əmələgəlmə mənbələrinə görə beynəlxalq tədavül dairəsində olan kapital:

- birbaşa və xüsusi
- dövlət və xüsusi
- qısamüddətli və uzunmüddətli
- borc və sahibkar
- xarici və xüsusi

532 İnvestisiyanın həcm və dinamikasına təsir edən amillər:

- hamısı düzdür
- xalis məhsulun real həcminin dəyişməsi və faiz dərəcəsi
- milli gəlirin real həcminin dəyişməsi və real faiz dərəcəsi
- ümumi daxili məhsulun real həcminin dəyişməsi
- məcmu ictimai məhsulun real həcminin dəyişməsi

533 İnvestisiya kapitalının optimal həcmi dedikdə:

- mövcud texnologiya maksimum gəliri təmin edir
- mövcud texnologiya əmək məhsuldarlığını artırır
- mövcud texnologiya intensivliyi artırır
- mövcud texnologiya məhsulun maya dəyərini aşağı salır
- mövcud texnologiya istehlakın həcmini artırır

534 İnvestisiyanın dəyişməsindən asılı olaraq gəlirin dəyişməsini xarakterizə edən əmsal:

- əmanət istəyi
- investisiya istəyi
- multiplikator
- istehlak arzusu
- akselerator

535 Əgər iki əmtəə üçün qiymət üzrə çarpez elastiklik -2 yə bərabərdirsə, onda bu o deməkdir ki,

- bir əmtəəyə tələb digər əmtəəyə olan tələbə nisbətən sürətlə artır
- bir əmtəənin qiyməti digər əmtəənin qiymətinə nisbətən sürətlə artır
- bu əmtəələr qarşılıqlı tamamlayandırlar
- bu əmtəələr qarşılıqlı əvəzedəndirlər
- bir əmtəənin qiyməti ikinci əmtəənin qiymətindən 2 dəfə aşağıdır

536 Əgər dövlət tütün məmulatlarına yüksək vergilər tətbiq edirsə, onda tütün məmulatları bazarında hansı dəyişikliklər baş verər?

- dəyişməz tarazlı qiymət zamanı tarazlı həcm aşağı düşər
- tarazlı qiymət artar, tarazlı həcm dəyişməz qalar
- həm tarazlı qiymət, həm tarazlı həcm yüksələr
- həm tarazlı qiymət, həm də tarazlı həcm azalar
- tarazlı qiymət artar, tarazlı həcm aşağı düşər

537 Əgər çayın qiyməti əhəmiyyətli şəkildə artırırsa limonların qiyməti necə dəyişər?

- əvvəlcə artar, sonra düşər
artar
- aşağı düşər
dəyişməz qalar
əvvəlcə azalar, sonra artar

538 Əgər bugda yetişdirən fermerlərdən biri öz məhsulunu bazar qiymətindən aşağı qiymətlərə satmağa başlayarsa, onda bu:

- bazar qiymətlərinə təsir etməz
qarğıdalının bazar qiymətini qaldırar
buğdanın bazar qiymətini qaldırar
buğdanın bazar qiymətini aşağı salar
qarğıdalının bazar qiymətini aşağı salar

539 Əgər benzinin qiymətin artması baş verərsə, onda bu səbəb olar:

- benizinə tələb artacaq
- avtomobilin qiyməti artacaq
- nəqliyyat xidmətlərinin təklif əyrisinin sağa doğru hərəkət edəcək
- nəqliyyat xidmətlərinin təklif əyrisinin sola doğru hərəkət edəcək
nəqliyyat xidmətlərinə tələbin azalacaq

540 Əgər əmtəəyə təklif və tələb artırırsa, onda:

- əmtəənin tarazlı həcmi artar
tarazlı qiymət artar
heç nə dəyişməz
tarazlı qiymət azalar
əmtəənin tarazlı həcmi azalar

541 İstehsal xidmətlərinə olan səmərəli təklif və səmərəli tələb xidmətlər bazarda tarazlaşır, səmərəli təklif və səmərəli tələb məhsullar bazarda tarazlaşır, satış qiymətləri məhsuldar xidmətlərdə ifadə olunmuş istehsal xərclərinə bərabər nəzəriyyə kimindir və necə adlanır:

- E.Çemberlinin ümumi tarazlıq nəzəriyyəsi
- A.Marşalın fərdi tarazlıq nəzəriyyəsi
- C.Xiksin fərdi texnoloji nəzəriyyəsi
- L.Valrasın ümumi iqtisadi tarazlıq nəzəriyyəsi
- C.Klarkın inkişaf edən sistem daxilində tarazlıq nəzəriyyəsi

542 İqtisadçı-alim, riyaziyyatçı olmaqla bütün bazarlarda azad rəqabət şəraitində eyni zamanda nail olmaq imkanını əsaslandırmışdır:

- K.Marks
- L.Valras
- E.Domar
- R.Xarrod
- C.Keyns

543 Əgər mağazanın sahibi qara çörəyin qiymətini qaldırmaq qərarına gəlirlə, yerdə qalan mağazalar da qiymət əvvəlki kimi qalırsa, on da nəticədə:

- bazarda qara çörəyin təklifi artar
- digər mağazalarda qara çörəyə tələb azalar
- mağazanın qara çörək satışında gəliri artar
- mağazanın qara çörək satışından gəliri aşağı düşər
mağazanın qara çörək satışından gəliri dəyişməz

544 Əgər istehsalın artması böyük vaxt və resurs məsrəfləri tələb etmirə, onda:

- təklif qanunu fəaliyyət göstərir
- təklif əyrisi daha az mailli şəklə malik olur
təklif əyrisi daha dikdir
əmtəəyə tələb yüksək olacaq
əmtəənin qiyməti sabit olacaq

545 Əgər iki əmtəənin çarpez elastiklik əmsalı $1,5 \rightarrow$ bərabərdir sə, onda bu o deməkdir ki,

- bir əmtəəyə tələb digər əmtəəyə olan tələbə nisbətən sürətlə artır
bu əmtəələr qarşılıqlı tamamlayandırlar
- bu əmtəələr qarşılıqlı əvəzedəndirlər
bir əmtəənin qiyməti ikinci əmtəənin qiymətindən $1,5$ dəfə aşağıdır
bir əmtəənin qiyməti digər əmtəənin qiymətinə nisbətən sürətlə artır

546 Auksioner və ehtiyat kapitalı, eləcə də bölünməyən mənfəət bankın hansı vəsaitini formalasdırır:

- borc vəsaitlərini
- borc vəsaitlərini
- cəlb olunmuş vəsaiti
- şəxsi vəsaiti
depozit vəsaitlərini

547 Aşağıdakılardan hansı kredit mexanizminin quruluşuna aid deyil?

- heç biri düz deyil
- kreditləşmənin obyektləri
- kredit planlaşması
- bank hesablarında vəsaitlərin toplanması
hamısı düzdür

548 Təqdim olunma xarakterinə görə kreditin növləri:

- dövlətlərarası, dövlət, bank, kommersiya, istehlak krediti
- dövlətlərarası, bank, dövlət, kommersiya, ipoteka krediti
- dövlətlərarası, dövlət, kommersiya istehlak krediti
- dövlətlərarası, dövlət, kommersiya, ipoteka krediti
- dövlətlərarası, dövlət, kommersiya, ipoteka, bank və istehlak krediti

549 Pul-kredit (monetar) siyasetinin məcburi ehtiyat normalarının tətbiq edilməsi, açıq bazarlarda əməliyyatlar aparılması və uçot-faiz metodu vasitəsilə reallaşdırılması:

- hamısı düzdür
- selektiv metod
- normativ metod
- ümumi metod
- risk metodu

550 Müasir dövrdə kreditin aşağıdakı formalarından biri yanlışdır:

- kənd təsərrüfatı krediti
- dövlət krediti
- beynəlxalq kredit
- sənaye krediti
kommunal kredit

551 Beynəlxalq kredit bazarında istifadə olunan xüsusi növ qiymətli kağız:

- avrovalyuta
- avrokredit
- avroistiqraz
- istiqraz vərəqəsi
- varrat

552 Dövlət tərəfindən kreditin yenidənbölgü funksiyası hansı məqsədlər üçün istifadə olunur?

- pul sistemini tənzimləmək məqsədi ilə
- istehsal və ərazi proporsiyalarını tənzimləmək məqsədi ilə
- regional və pul proporsiyalarını tənzimləmək məqsədi ilə
- pul və istehsal proporsiyalarını tənzimləmək məqsədi ilə
- ərazi və pul proporsiyalarını tənzimləmək məqsədi ilə

553 Beynəlxalq bank vasitəsilə hansı əməliyyatlar həyata keçirilir?

- beynəlxalq kredit, ticarət və hesablaşma əməliyyatları
- beynəlxalq ticarət, kredit, hesablaşma və valyuta əməliyyatları
- beynəlxalq ticarət və valyuta əməliyyatları
- beynəlxalq ticarət və kredit əməliyyatları
- beynəlxalq ticarət, kredit və valyuta əməliyyatları

554 Bankın öz müştərisinə pula olan öhdəliyinin yerinə yetirilməsi haqqında zəmanət verməsi:

- bank zəmanəti
- bank öhdəliyi
- bankın pul sənədi
- bank aktivü
- bank məktubu

555 Bank sistemi neçə qrupdan ibarətdir?

- İxtisaslaşmış maliyyə-kredit institutları və Mərkəzi Bank
- Mərkəzi Bank, Kommersiya bankları
- Mərkəzi Bank, Kommersiya bankları və İxtisaslaşmış maliyyə-kredit institutları
- Mərkəzi Bank, İxtisaslaşmış maliyyə-kredit institutları
- Mərkəzi Bank, Universal və İxtisaslaşmış bank

556 Aşağıdakılardan hansı kreditin mənbəyinə aid deyil?

- amortizasiya yığımları
- büdcə sisteminin vəsaitləri
- əhalinin gəlirləri və yığımları
- müəssisələrin hesablaşma hesabındaki vəsait
- hamısı aiddir

557 Aşağıdakılardan hansı kredit sisteminin əsas həlqəsinə daxil deyil?

- heç biri aid deyil
- kommersiya bankları
- ixtisaslaşdırılmış maliyyə-kredit sistemi
- hamısı aiddir
- Mərkəzi Bank

558 Aşağıdakılardan hansı kredit sisteminə aid deyil?

- heç biri düz deyil
- hamısı düzdür
- kredit hesablaşma münasibətləri

kreditləşmənin forma və metodları

- bank hesablarında vəsaitlərin toplanması

559 Aşağıdılardan hansılar bank kreditinin formasına aid deyil?

bank krediti
kommersiya krediti
heç biri
● əmanətlər
istehlak krediti

560 Şirkətlər tərəfindən öz debtor borclarının idarə edilməsi hüququnun banka verilməsi:

- fiziki şəxs
- faktorinq
fors major
lizinq
hüquqi şəxs

561 Səhmdar cəmiyyətinə kapital kimi müəyyən miqdarda pul dəyəriylə və digər bir hissəsinin dividend şəklində olmasına hüquq verən qiymətli kağız:

- qiymətli kağız
pulun dəyəri
dividend
kapital gəliri
● aksiya

562 Pul-kredit siyasətinin subyekti, hansı ki, müxtəlif metodlarla pul bazارında tələb və təklifə təsir edir:

- ölkənin Maliyyə Nazirliyi
● ölkənin Mərkəzi Bankı
Milli Məclis
Nazirlər Kabineti
ölkənin Vergi Nazirliyi

563 Maliyyə vasitəcisi olub, mənfəət qazanan:

- maliyyə orqanları
● bank
yarmarka
auksion
birja

564 Bunlardan hansı kredit səciyyəsi daşıyan xidmətlər sırasına aid deyil?

- forfeyting
faktorinq
xayrinq
lizinq
● marketinq

565 Birjada dövriyyədə olan qiymətli kağızların satış qiyməti:

- mənfəət
birja kursu
● birja məzənnəsi
dividend
birja gəliri

566 Bankların üstünlüyü şəraitində pul vəsaitləri sahiblərinin pul borcu necə müəyyən olunur?

- bank passivləri+aktivləri
- bank passivləri
- bank krediti
- bank əməliyyatları
- bank aktivləri

567 Kreditləşmə üsuluna görə kreditin formaları:

- pul formasında, məhsuldar formada
- məhsuldar formada
- məhsuldar formada, natural formada
- pul formasında natural formada
- natural formada

568 Kredit siyaseti nədir?

- maliyyə reformaları
- Mərkəzi Bank tərəfindən faiz dərəcələrinin müəyyən edilməsi
- dövlət tərəfindən pul tədavülü əməliyyatlarının tənzimlənməsi
- Milli Bank və dövlət tərəfindən pul-kredit sferasında həyata keçirilən tədbirlər
- dövlət reformaları

569 Məcmu təklif nəyin dəyəridir?

- ümumi daxili məhsulun
- satışa təqdim edilən bütün son məhsul və xidmətlərin hamısı düzdür
- düzgün cavab yoxdur
- ümumi ictimai məhsulun

570 Əgər məcmu tələb məcmu təklifdən azdırsa (AD kiçikdir AC) və sahibkar qiyməti aşağı salırsa, onda milli gəlir: (Sürət 15.09.2015 15:58:06) (Sürət 22.09.2015 09:47:51)

- C və D düzdür
- artacaq
- aşağı düşəcək
- dəyişməyəcək
- sabit qalacaq

571 İqtisadi şok anı və iqtisadi siyasetin cavab tədbirlərinin qəbul edildiyi an arasındaki dövr:

- heç biri düz deyil
- daxili sabitləşmə siyaseti
- xarici sabitləşmə siyaseti
- stimullaşdırıcı siyaset
- stimullaşdırıcı xarici ticarət siyaseti

572 Hər hansı bir iqtisadi siyaset tədbirlərinin həyata keçirilməsi dövrü ilə bu tədbirlərin nəticəsinin həyata keçirildiyi dövr arasında vaxt:

- xarici sabitləşmə siyaseti
- investisiya projektlərinin həyata keçirilməsi
- stimullaşdırıcı idxal siyaset
- xalis ixrac siyaseti
- daxili sabitləşmə siyaseti vaxtı

573 Elmi-texniki inqilabın təsiri altında baş verən, sosial iqtisadi tərəqqi nə ilə müşayət olunur:

- informasiya texnologiyalarının tətbiqi ilə
- onun strukturunun artması və dəyişməsi ilə
- insanın amilinin rolunun artması ilə
- səhiyyə sisteminin sürətli inşafı ilə
- əhalinin maddi rifah hali yüksəlir

574 Ümumiləşdirilmiş makroiqtisadi modellərin köməyi ilə müəyyənləşdirilir:

- makroiqtisadi siyasetin elastikliyi
- idarəetmənin kompleks alternativ üsulları
- hökumət tədbirləri koordinasiya edilir
- makroiqtisadi göstəricilər optimallaşdırılır
- iqtisadi problemlərin həlli axtarılır

575 Tarazlığın istənilən məşgulluq, qiymət və gəlirlər səviyyəsində tənzimlənməsi:

- dövlətin qiymət siyasetidir
- dövlətin sabitləşdirmə siyasetidir
- dövlətin monetar siyasetidir
- dövlətin fiskal siyasetidir
- dövlətin tənzimləmə siyasetidir

576 Dövlətin həyata keçirdiyi gəlirlərin yenidən bölgüsü siyaseti nəticəsində Lorens əyrisinin hərəkəti:

- heç biri düz deyil
- Lorens əyri gəlirlərin mütləq bərabərliyinə tərəf hərəkət edir
- Lorens əyri sosial müdafiəni xarakterizə edən xətti göstərir
- Lorens əyri gəlirlərin mütləq bərabərliyindən uzaqlaşır
- Lorens əyri gəlirlərin mütləq bərabərsizliyini əks etdirən nöqtənin üstünə düşür

577 Əməyin ictimai ərazi bölgüsünün yüksək forması olub, ayrı-ayrı ölkələrin mübadilə etdikləri müəyyən növ məhsul istehsalı üzrə ixtisaslaşma:

- beynəlxalq iqtisadi əməkdaşlıq
- beynəlxalq dünya bazarı
- beynəlxalq hesablaşmalar
- beynəlxalq hərrac
- beynəlxalq əmək bölgüsü

578 Əmtəələrin satışından əldə edilən pul vəsaiti ilə həmin əmtəələrin satınalınma qiymətlərinin cəmi arasındakı fərq:

- ümumi xərc
- ümumi gəlir
- ümumi satış həcmi
- ümumi tələbat
- ümumi məhsul

579 Bankın öz müştərisinə pula olan öhdəliyinin yerinə yetirilməsi haqqında zəmanət verməsi:

- bank zəmanəti
- bank öhdəliyi
- bankın pul sənədi
- bank aktivləri
- bank məktubu

580 Aşağıdakılardan hansılar Milli Bankın funksiyasına daxil deyil?

- dövlət valyuta-qızıl ehtiyatlarının saxlanması

- sahibkarlara kredit verilməsi
pulların emissiyası
kommersiya banklarının kassa ehtiyatlarının saxlanması
hamısı düzdür

581 Aşağıdakılardan hansı büdcə kəsirinin səbəbidir?

- yuxarıdakılardan heç biri doğru deyil
iqtisadiyyatın hərbiləşdirilməsi
fövqəladə baş verən hadisələr
- iqtisadiyyatda tənəzzül
yuxarıdakılardan hamısı doğrudur

582 Alqı-satqıda vasitəçilik edib, buna müvafiq mənfəət götürən şəxs:

- diler
- broker
- tacir
- ticarət makleri
- vasitəçi

583 İnkışaf etmiş bazar iqtisadiyyatlı bank sistemi neçə səviyyəlidir?

- iki səviyyəli
üç səviyyəli
bir səviyyəli
dörd səviyyəli
sıfır səviyyəli

584 Dövlət xərclərinin gəlirlərdən üstün artması:

- büdcə kəsiri
büdcə məsrəflərinin azalması
büdcə daxilolmalarının azalması
büdcə tarazlığının pozulması
büdcə tarazlığının pozulması

585 Beynəlxalq iqtisadi münasibətlərdə pul və maddi vəsaitlərin hərəkət formalarından biri:

- beynəlxalq münasibətlər
- beynəlxalq kredit
beynəlxalq əmək mübadiləsi
beynəlxalq iş qüvvəsi mübadiləsi
beynəlxalq əmtəə mübadiləsi

586 İslamin müqəddəs kitabı olan Qurani-Kərim də hansı fəaliyyət qadağan edilir?

- yoxsulluq və onun aradan qaldırılması
azadlıq və bərabərlik
alqı-satqı, ticarətlə məşğul olmaq
- borc verib faiz almaq, sələmçilik
xüsusi mülkiyyət və azad sahibkarlıq məsələləri

587 İnflyasiya ilə mübarizədə yerli valyutanın (manatın) alıcılıq qabiliyyətini təmin etmək, pul emissiyası xərcləri ilə bank-kredit sisteminin sabitliyinin təmini:

- MB-in banklara nəzarət fəaliyyəti
- MB-in əsas məqsədi
MB-in valyutani artırmaq məqsədi

MB-in ehtiyatları artırmaq məqsədi
MB-in funksiyaları

588 Beynəlxalq kredit bazarında istifadə olunan xüsusi növ qiymətli kağız:

- avroistiqraz
- avrokredit
- avrovalyuta
- varrat
- istiqraz vərəqəsi

589 Müasir dövrdə kreditin aşağıdakı formalarından biri yanlışdır:

- kənd təsərrüfatı krediti
- dövlət krediti
- beynəlxalq kredit
- sənaye krediti
- kommunal kredit

590 Mərkəzi Bank qərar qəbul edir ki, pul təklifini azaltsın:

- uçot dərəcəsi azaldılır
- zəruri resursların ehtiyat norması artırılır
- cavablardan heç biri düz deyil
- bank faiz dərəcəsini müəyyənləşdirir
- açıq bazarda dövlət istiqrazlarının alınması həyata keçirilir

591 Qiymətli kağızların alqı-satqısının həyata keçirildiyi bazar:

- auksion
- yarmarka
- istehlak bazarı
- əmtəə bazarı
- fond birjası

592 Qısamüddətli ssudalar adətən verilir:

- bankı çətin vəziyyətdən çıxarmaq üçün
- kommersiya banklarının ehtiyatını doldurmaq üçün
- kommersiya banklarına xüsusi ehtiyaclar üçün verilir
- maliyyələşdirməni təmin etmək məqsədi ilə
- kreditləşməni stimullaşdırmaq məqsədi ilə

593 Kredit siyasəti nədir?

- maliyyə reformaları
- dövlət reformaları
- Mərkəzi Bank tərəfindən faiz dərəcələrinin müəyyən edilməsi
- dövlət tərəfindən pul tədavülü əməliyyatlarının tənzimlənməsi
- Milli Bank və dövlət tərəfindən pul-kredit sferasında həyata keçirilən tədbirlər

594 Kredit infrastrukturunun özəyi – əsası:

- sığorta sistemi
- bank sistemi
- maliyyə sistemi
- vergi sistemi
- pul sistemi

595 Xiks və Xansen tərəfindən işlənmiş əmtəə və pul bazarının qarşılıqlı asılılıq modeli:

- “məcmu tələb-məcmu təklif” modeli
- İS-LM modeli
- AD-AS modeli
- “ford mustanq” modeli
- “gəlirlər-xərclər” modeli

596 Mütləq ehtiyat norması 20%-dir. kommersiya bankı məbləğdən əlavə ehtiyat kimi 5% saxlayır. Depozitin həcmi 10 000-dir. Bank ssuda vermək üçün hansı maksimal məbləği istifadə edə bilər?

- 7500
- 7000
- 7200
- 7900
- 7400

597 Mağaza təklif edir ki, əmtəələr alınsın, alınmış əmtəələrin pulu isə 1 il ərzində ödənilsin. Bu kredit:

- dövlət krediti
- qeyri-kommersiya krediti
- qeyri-dövlət krediti
- kommersiya krediti
- istehlak krediti

598 Mərkəzi Bankın tam məşğulluq və ÜDM-in qeyri-rəsmi artımına nail olmaq məqsədi ilə pul təklifi üzərində nəzarəti həyata keçirməsi:

- pulun hərəkəti
- pulun uçot dərəcəsi
- pul-kredit və ya monetar siyaset
- pul tədavülü və ya pul tədavülü qanunu
- bimetalizm və ya monometalizm

599 Mərkəzi bank səhm alaraq, commersiya banklarının ehtiyatını 100 mln. manat artırır. Nəticədə commersiya banklarının artıq ehtiyatı yaranır ki, bundan da sssudaların verilməsinə istifadə oluna bilər. Pul təklifinin maksimal artımını müəyyənləşdirir:

- 1200
- 1000
- 1500
- 1400
- 1300

600 Kreditləşmə müddətinə görə kreditin formaları:

- uzunmüddətli, uzunmüddətli xüsusi, qısamüddətli
- qısamüddətli, uzunmüddətli xüsusi, ortamüddətli
- qısamüddətli, ortamüddətli xüsusi, uzunmüddətli
- qısamüddətli, ortamüddətli, uzunmüddətli, uzunmüddətli xüsusi
- qısamüddətli xüsusi, ortamüddətli, uzunmüddətli

601 Kommersiya banklarında pulun mümkün həcminin artması banklar tərəfindən ehtiyata istiqamətlənən normativlərinin həcmi ilə müəyyənləşir. Bu normativ dəyişdikdə:

- bu normativ qeyri-sabit olduqda, pul kütləsi artır
- bu normativlər çox olduqca, pul kütləsinin artımı bir o qədər azalır
- bu normativlər sabit qaldıqda, pul kütləsi artır
- bu normativ dəyişdikdə, pul kütləsi sabitləşir

bu normativ azaldıqda, pul kütləsi dəyişmir

602 Kommersiya banklarına verilən kreditlərə görə Mərkəzi Bankın müəyyənləşdirdiyi faiz dərəcəsi:

- kommersiya banklarının mənfəəti
- uçot dərəcəsi (diskont dərəcəsi)
  - faiz norması
  - faiz dərəcəsi
  - kommersiya banklarının əldə etdiyi faiz

603 Hansı resurslar hesabına bank vəsaiti formalaşır?

- sosial və ehtiyat kapitalları hesabına vəsait
- öz vəsaiti, cəlb olunan vəsaitlər və yönəldilmiş və ya istiqamətləndirilmiş istiqamətləndirilmiş və ya depozit hesabına depozitlər və cəlb olunan vəsaitlər hesabına bankın öz vəsaitləri və depozitlər hesabına

604 Faiz dərəcəsi hansı hallarda 0 olur?

- yüksəlişin ilk dövründə böhran zamanı enişin sonu yüksəlişin başlangıcında
- durğunluq dövründə eniş dövründə

605 Beynəlxalq hesablaşmaların subyektləri:

- idxal və ixrac edənlər, sahibkarlar
- idxal edənlər, sahibkarlar
- banklar, ixrac və idxal edənlər
- beynəlxalq banklar
- ixrac edənlər, fermerlər

606 Aşağıdakılardan hansılar pul-kredit siyasetinin selektiv metodlarına aid deyil?

- yuxarıdakılardan heç biri
- yuxarıdakılardan hamısı
- kreditlərin müxtəlif növləri üzərində nəzarət
- bank risklərinin tənzimlənməsi
- zəruri ehtiyat normasının təyin edilməsi

607 Aşağıdakılardan hansı pul-kredit siyasetinin ümumi metodlarına aiddir?

- faiz dərəcelərinin müəyyənləşdirilməsi
- uçot (diskont) siyasəti
- bank krediti əməliyyatlarının likvidliyinin tənzimlənməsi
- açıq bazarlarda əməliyyatlar
- hamısı düzdür

608 Kredit tədavül dairəsinə kredit pulları çıxarır və kredit əməliyyatları həyata keçirir ki, bu da şərait yaradır:

- B+D cavabı düzdür
- tədavül xərcləri azaldılsın, pulun dövriyyə sürəti sürətlənsin
- xərclər azaldılsın, bank mənfəəti artırılsın
- pulun tədavülünü sürətləndirmək, bankın faiz dərəcəsini azaltmaq
- bank faizini aşağı salıb, bank mənfəətini artırmaq

609 Pul təklifinin həcmiñin göstəriciləri:

- pul təklifi multiplikatoru
- pul likvidliyi
- pul aqreqatları
- pul kütləsi
- pul multiplikatoru

610 Ticarət vasitəçilərinin bilavasitə iştirakı ilə olan ümumi dövriyyəyə nisbətən faizlə aldığı mükafat:

- gəlir
- pay
- mənfəət
- bonus
- dividend

611 Təsbit olunmuş mübadilə kurslu iqtisadiyyatda işsizlik və tədiyyə balansında defisit müşahidə olunur. Daxili və xarici tarazlığı təmin etmək üçün fiskal və pul siyasetini necə əlaqələndirmək lazımdır:

- valyuta ehtiyatları artırılmalıdır
- dövlət xərclərini azaltmaq və faiz dərəcələrini azaltmaq
- büdcə-vergi tədbirləri genişlənməli və pul tədavülü səxşdirilməlidir
- büdcə-vergi məsəlesi həll olunmalı və pul tədavülü artırılmalıdır
- dövlət xərclərini azaltmaq və faiz dərəcələrini artırmaq

612 Pul tədavülünün pul kütləsinə olan nisbəti:

- pul multiplikatoru
- pul təklifi
- pul taləbi
- pul tədavülü
- pul likvidliyi

613 Pul kütləsinin strukturunu təyin et:

- aktiv və passiv pullar
- nəğd pullar və depozitlər
- nəğd pullar + nəğdsiz pullar
- pul yığımları
- hesablaşma hesablarında qalan pullar

614 Nəğd pulların dəyərlərini itirmədən sürətlə aktivə çevriləmə qabiliyyəti (kiçik xərclərlə):

- pulun real həcmi
- bank rezervi
- pul müvazinəti
- pulun depozitə çevriləmə qabiliyyəti
- likvidlilik

615 Fərz edək ki, pul təklifi və qiymət səviyyəsi daimidir. Onda pul bazarda gəlirin səviyyəsi artlığı şəraitdə:

- pula olan tələb azalacaq, faiz dərəcəsi artacaq
- pula olan tələb artacaq və faiz dərəcəsi aşağı düşəcək
- pula olan tələb və faz dərəcəsi sabitdir
- pula olan tələb və faiz dərəcəsi artacaq
- pula olan tələb və faiz dərəcəsi azalacaq

616 Emissiya banklarının buraxdığı kağız pullar:

- elektron pullar
- çek
- banknot
- order
- aksiya

617 Dövlət və müəssisələr, müəssisələr, müəssisələr və banklar sistemi, eləcə də müəssisənin daxili iqtisadi subyektləri arasında, dövlət və əhali arasında pul münasibətləridir:

- maliyyə mexanizmi
- maliyyə münasibətləri sistemi
- məqsədli maliyyə resursları
- xüsusi maliyyə fondları
- maliyyənin funksiyaları

618 Artıq kağız pulların tədavüldən çıxarılması ilə pul kütləsinin azaldılması:

- deflyasiya
- devalvasiya
- remissiya
- nulifikasiya
- revalvasiya

619 Nəğd pullarla kommersiya banklarının Mərkəzi Bankda saxlanılan ehtiyat pullarının məcmusu:

- pul tədavülü
- pul sistemi
- pul bazarı
- pul kütləsi
- pul bazası

620 Ən ümumi mənada məcmu tələb və məcmu təklif arasında olan iqtisadi tarazlıq nəyi ifadə edir?

- heç biri doğru deyil
- bazarlarda qiymətlə tələbat arasında olan uyğunluğu
- cəmiyyətdə iqtisadi ehtiyatlar və tələbatlar arasında olan uyğunluğu
- dövlət bölməsi ilə özəl bölmə arasında olan əlaqəni
- cəmiyyətdə sahibkarların mənafeyi ilə dövlətin iqtisadi siyaseti arasında olan qarşılıqlı əlaqəni

621 AS əyrisinin klassik variantı göstərir ki, uzunmüddətli dövrdə məcmu tələbin dəyişməsi:

- bank faizləri qiymət səviyyəsinə təsir edir
- məhsulun həcmində təsir etmir, yalnız qiymət S səviyyəsinə təsir edir
- məhsulun həcmində təsir edir, qiymət səviyyəsinə yox
- məhsulun həcmində və qiymət səviyyəsinə təsir etmir
- qiymət səviyyəsinə təsir etdiyi kimi məhsul həcmində də təsir edir

622 Dövlətin məcmu tələb və məcmu təklifdən dinamik tarazlığı təmin etmək məqsədi ilə arzu olunan məşgulluq, qiymət səviyyəsi və gəlir artımına təsiri:

- məşgulluğun təmin olunması ilə bağlı siyaset
- qiymətin tənzimlənməsi ilə bağlı siyaset
- dövlət tərəfindən planlaşdırma siyaseti
- dövlətin sabitləşdirmə siyaseti
- dövlətin, gəlirlərin artırılması siyaseti

623 Məhsulun qiymətinin müəyyən miqdardan dəyişməsi nəticəsində ona olan tələbin hansı miqdarda dəyişməsi nəyi göstərir?

- qiymət elastikliyini
- tələb elastikliyini
- təklif elastikliyini
- tələbin qiymətlə bağlı elastikliyini
təklifin qiymətlə bağlı elastikliyini

624 İqtisadi siyasətin ənənəvi təhlil metodu iqtisadi gözləməyə adekvat təsir edə bilmir, bunu müasir iqtisadi nəzəriyyədə necə adlandırırlar:

- Lukasın tənqidi
- Fişerin tənqidi
- Keynsin tənqidi
- Oykenin tənqidi
- Xiksin tənqidi

625 Mövcud dövrədə ölkədə dövriyyədə olan ödəmə vəsaitlərinin məcmusu yəni tədavüldə olan pulun kütləsi:

- pul kütləsi
- pula olan tələb
- pul təklifi
- pul bazası
- pul təklifi multiplikatoru

626 Dövlət bütçəsindən və yerli bütçələrdən qanunvericiliklə nəzərdə tutulan tələbatı ödəmək üçün ayrılan vəsait:

- bütçə defisiti
- bütçə gəlirləri
- bütçə profisiti
- bütçə fondları
- bütçə xərcləri

627 Pul vəsaitləri fondlarının bölgüsü, yenidən bölgüsü və istifadəsi ilə əlaqədar yaranan münasibətlər sistemi:

- bank
- sigorta
- vergi
- bütçə
- maliyyə

628 Üzən kurs şəraitində:

- bütün cavablar düzdür
- pul siyasəti daxili tarazlığı tənzimləmək üçün nisbi üstünlüyə malikdir, fiskal siyasət isə xarici balansı tənzimləyir
- pul siyasəti xarici balansı tənzimləmək üçün nisbi üstünlüyə malikdir
- pul siyasəti xarici və daxili ticarət balansını nisbi tənzimləyir
- fiskal siyasət həm daxili, həm də xarici balansı tənzimləmək üçün nisbi üstünlüyə malikdir

629 Pula olan tələb və pul təklifinin qarşılıqlı fəaliyyəti nəticəsində faiz dərəcəsinin (pulun qiymətinin) müəyyən edildiyi bazar:

- pul bazası
- pul tədavülü
- pul bazarı
- pul kütləsi
- pul sistemi

630 Dövlətin vətəndaşlara, firmalara və müəssisələrə borcu:

- daxili borc
səhmlər üzrə borc
istiqraz
xarici borc
kassa borcu

631 Daxili və xarici mənbələr hesabına əvəzsiz verilən məqsədli maliyyə yardımı:

- büdcə artıqlığı
büdcə xərcləri
sekvestr
büdcə federalizmi
- qrant

632 Aşağıdakılardan hansı maliyyənin funksiyasına aid deyildir:

- rəqabətqabiliyyətlilik, müdafiəqabiliyyətlilik
bölgüsdürürü
nəzarət
rəqabətqabiliyyətlilik
müdafıəqabiliyyətlilik

633 Hüquqi şəxslər, hüquqi şəxslərlə dövlət, hüquqi və fiziki şəxslər (əhali) arasında maliyyə əlaqələrinin məcmusu:

- maliyyə siyasəti
- təsərrüfat subyektlərinin maliyyəsi
əhalinin maliyyəsi
dövlət maliyyəsi
maliyyə sistemi

634 Ölkədə əmtəə və xidmətlərin alqı-satqısını təmin edən, nəğd və nəğdsiz (ödəmə) formalarda olan pul vəsaitlərinin (pul aqreqatlarının) məcmusu:

- pul kütləsi
pul sistemi
pul aqreqatı
pula olan tələb
pul bazası

635 Dövlətin qarşısında qoyulan məqsədlər, onun sərəncamında olan vəsaitlərdən çox olmamalıdır nəzəriyyəsi kimə aiddir:

- U.Mitçel
- Y.Tinbergen
PSamuelson
D.Nort
T.Veblen

636 Azərbaycanda neçənci ildən ÜDM və ÜMM hesablanması keçilmişdir?

- 1989
- 1988
2000
1986
1987

637 ÜDM-i necə ölçmək olar?

- istehsala və istehlaka görə
- xərclərə və istehsala görə
- gəlirlərə və istehlaka görə
- gəlirlərə və xərclərə görə
hamısı düzdür

638 ÜDM-i müəyyən edərkən aşağıdakılardan hansılar nəzərə alınır?

- transfer ödəmələri
- əlavə olunmuş dəyər
- yuxarıda göstərilənlərdən hamısı
- hes biri aid deyil
- işlənmiş malların alqı-satqısı

639 Qiymətin dəyişməsi ilə ÜMM dəyişməsini xarakterizə edən göstərici:

- qiymət defilyatoru
- qiymət səviyyəsi
- qiymət dərəcəsi
- transfert xərclər
- pərakəndə qiymətlər

640 Aşağıdakı göstəricilərdən hansılar makroiqtisadiyyata aiddir?

- rentabellik səviyyəsinin yüksəlməsi
- keçən tədris ilində ADİU-ya 1500 nəfər tələbə qəbul olunub
- 2001-ci ildə AR Dövlət neft şirkəti tərəfindən 8 mln. ton xam neft istehsal olunub
- bu il Bakı şəhərinin Yasamal rayonunda 500 yeni iş yeri açılıb
- son bir ildə ölkədə inflyasiyanın səviyyəsi 2% təşkil etmişdir

641 Xərclər üzrə ÜMM hesablandıqda, aşağıdakı növ xərclər cəmlənir

- şəxsi istehlak xərcləri, əmtəə və xidmətlərin dövlət alışı və xarici investisiyalar
- daxili investisiya xərcləri, büdcə xərcləri, şəxsi istehlak xərcləri
- şəxsi istehlak xərcləri, ümumi xüsusi daxili investisiyalar və əmtəə və xidmətlərin dövlət alışı
- dövlətin büdcə xərcləri, müəssisənin xərcləri
- transfert xərcləri, şəxsi istehlak xərcləri, büdcə xərcləri

642 Milli iqtisadiyyatın iqtisadi və siyasi müstəqillik səviyyəsinə görə formaları:

- açıq və qapalı milli iqtisadiyyat
- asılı və müstəqil milli iqtisadiyyat
- qapalı və asılı milli iqtisadiyyat
- sənaye yönümlü və aqrar yönümlü milli iqtisadiyyat
- zəif inkişaf etmiş və inkişaf etmiş milli iqtisadiyyat

643 Milli iqtisadiyyatın iqtisadi modelləri:

- heç biri düz deyil
- liberal milli iqtisadiyyat, dövlət tərəfindən tənzimlənən milli iqtisadiyyat və qarışq iqtisadi modellər
- inzibati-amirlik modeli, liberal və qarışq model
- ənənəvi və dövlət tənzimlənməsi modeli
- inzibati, qarışq və ənənəvi model

644 Milli iqtisadiyyat dedikdə nə nəzərdə tutulur:

- müxtəlif fəaliyyət növlərinin özünütənzimləyən sistemi, tarixən formalaşmış ictimai təkrar istehsal sistemi, bir-biri ilə qarşılıqlı əlaqəsi olan sahə və növləri və ərazi kompleksləri sistemi
- müxtəlif fəaliyyət növlərinin özünü tənzimləyən sistemi

tarixən formalaşmış ictimai təkrar istehsal sistemi
bir-biri ilə qarşılıqlı əlaqəsi olan sahə və növləri və ərazi kompleksləri sistemi
düzgün cavab yoxdur

645 Milli gəlirin istehlaka getməyən hissəsi:

- ümumi daxili məhsul
- ümumi gəlir
- məcmu tələb
- ümumi xərclər
- ümumi yiğim (əmanət)

646 Qiymətin dəyişməsi ilə ÜMM dəyişməsini xarakterizə edən göstərici:

- qiymət səviyyəsi
- qiymət defilyatoru
- pərakəndə qiymətlər
- transfert xərclər
- qiymət dərəcəsi

647 Azərbaycanda neçənci ildən ÜDM və ÜMM hesablanmasına keçilmişdir?

- 1989
- 1987
- 2000
- 1988
- 1986

648 ÜDM-i necə ölçmək olar?

- hamısı düzdür
- gəlirlərə və istehlaka görə
- xərclərə və istehsala görə
- gəlirlərə və xərclərə görə
- istehsala və istehlaka görə

649 ÜDM-i müəyyən edərkən aşağıdakılardan hansılar nəzərə alınır?

- hes biri aid deyil
- yuxarıda göstərilənlərdən hamısı
- əlavə olunmuş dəyər
- transfer ödəmələri
- işlənmiş malların alqı-satqısı

650 Hər bir ölkənin milli sərhədləri çərçivəsində təşəkkül tapmış iqtisadiyyat:

- mikroiqtisadiyyat
- açıq iqtisadiyyat
- milli iqtisadiyyat
- qapalı iqtisadiyyat
- mezoiqtisadiyyat

651 Xərclər üzrə ÜMM hesablandıqda, aşağıdakı növ xərclər cəmlənir

- şəxsi istehlak xərcləri, əmtəə və xidmətlərin dövlət alışı və xarici investisiyalar
- daxili investisiya xərcləri, büdcə xərcləri, şəxsi istehlak xərcləri
- transfert xərcləri, şəxsi istehlak xərcləri, büdcə xərcləri
- dövlətin büdcə xərcləri, müəssisənin xərcləri
- şəxsi istehlak xərcləri, ümumi xüsusi daxili investisiyalar və əmtəə və xidmətlərin dövlət alışı

